

دفترچه شماره ۱

جامع اول

دفترچه عمومی

آزمون ۷ خرداد - سال ۱۴۰۰

آزمون عمومی
گروه آزمایشی علوم انسانی

مدت پاسخ‌گویی: ۷۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۱۰۰

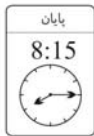
عنوان مواد امتحانی آزمون عمومی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	زمان پاسخ‌گویی
۱	زبان و ادبیات فارسی	۲۵	۱	۲۵	۱۸
۲	زبان عربی	۲۵	۲۶	۵۰	۲۰
۳	فرهنگ و معارف اسلامی	۲۵	۵۱	۷۵	۱۷
۴	زبان انگلیسی	۲۵	۷۶	۱۰۰	۲۰

وقت پیشنهادی: ۱۸ دقیقه

زبان و ادبیات فارسی

تکنیک زمان نقصانی

۱- معنای چند کلمه در مقابل آن درست آمده است؟

(تیمار: توجه)، (بهیمه: ستور)، (عنان: دهانه)، (ویله: رها)، (نثار: افشانده)، (ردا: قبا)،
(تزار: پادشاهان فرانسه در گذشته)، (بهرام: سیاره زحل)

- (۱) یک
(۲) دو
(۳) سه
(۴) چهار

۲- در کدام گزینه معنای تمام واژگان درست آمده است؟

- (۱) کذا: چنان، (ملالت: ماندگی)، (گرازان: در حال گرازیدن)، (هنر: لیاقت)
(۲) رُفتن: رُفتن، (خاره: سنگ)، (گرافکاری: زیاده‌روی)، (سهمگین: خشمگین)
(۳) کلاف: ریسمان پیچیده گرد دوک، (حشر: برزخ)، (رستن: رها شدن)، (چنبر: حلقه)
(۴) به نقد: در وضعیت مورد نظر، (فرط: بسیار)، (شاب: بُرنا)، (کبریا: بارگاه خداوندی)

۳- کدام گزینه فاقد معنی نادرست است؟

- (۱) قدس: صفا، (انگاره: طرح)، (واعظ: سخنوری)، (فایق: برتر)
(۲) جسمیم: خوش‌اندام، (دستور: مشاور)، (سریر: اورنگ)، (استبعاد: دور زدن)
(۳) تلقی: تعبیر، (تعلل: دلیل آوردن)، (ملک: سرزمین)، (خیره‌سر: لجوج)
(۴) جل: پوشش، (روایی: اعتبار)، (سجایا: خواها)، (متقاعد: مجاب)

۴- در متن زیر، چند غلط املائی دیده می‌شود؟

«من بیرون شد این کار به دست آوردم اما به دستیاری تو اگر رسم حق‌گزاری در مساعدت به جای آری، با تمام پیوند. خدمت‌کار تقدیم فرمان را کمر بست. غلام گفت: اکنون گوش به اشارت من دار و آنچه من فرمایم در آن اهمال و تأخیر مکن و با تأمل مشقت‌ها آن حلاوتی که آخر کار به مزاق تو خواهد رسید برابر دیده‌دل نصب کن.»

- (۱) یک
(۲) دو
(۳) سه
(۴) چهار

۵- در میان گروه واژه‌های زیر، چند غلط املائی یا رسم‌الخطی وجود دارد؟

«اوامر و نواهی، دل‌داده‌گی و شیدایی، ضجّه و ناله، ذره و جوشن، تاق و ستون، سیادت و سروری، غرض و وام، شک و شاعبه، هایل و ترسناک، اهتمام و کوشش، منسوب و گماشته»

- (۱) سه
(۲) چهار
(۳) پنج
(۴) شش

۶- در همه ابیات «غلط املائی» یافت می‌شود؛ به جز ...

- (۱) شیرین سخنی بود چنان چست که گویی
(۲) هشیار کسی باید کز عشق بهره‌یزد
(۳) تا ترک سمن عارض بودی نه چنین بود
(۴) گوهر شهوار خواهی بر لب بهر آرمت
خوایید چو طوطی شکر و در سخن آمد
وین تبع که من دارم با عقل نیامیزد
امروز چنین شد که بت مشک عذاری
دامن گل بایدت سوی گلستانت برم

۷- در کدام گزینه بیشترین پدیده‌آوردنده آثار زیر وجود دارد؟

«سمفونی پنجم جنوب، لطایف‌الطوائف، تحفة‌الاحرار، هم‌صدا با حلق اسماعیل، اخلاق محسنی، من زنده‌ام، روضه خلد،

در حیاط کوچک پاییز در زندان، سه پرسش، کویر، دری به خانه خورشید، هوا را از من بگیر خنده‌ات را نه»

- (۱) نزار قبانى، سپیده کاشانی، مجد خوافی، علی شریعتی، مهرداد اوستا
(۲) حسین واعظ کاشفی، جامی، سیدحسن حسینی، عین‌القضاة همدانی، مجد خوافی
(۳) مرتضی آوینی، سیدحسن حسینی، مولوی، سلمان هراتی، مهرداد اوستا
(۴) فخرالدین علی صفی، نظامی، پابلو نرودا، اخوان ثالث، شفیعی کدکنی

۸- با توجه به دو بیت زیر همه گزینه‌ها کاملاً درست هستند، به جز

«کمان سخت که داد آن لطیف بازو را
هزار صید دلت پیش تیر باز آید»
که تیر غمزه تمام است صید آهو را
بدین صفت که تو داری کمان ابرو را»

- (۱) در بیت اول، دو استعاره و یک تشبیه وجود دارد.
(۲) در بیت دوم، علاوه بر تشبیه، استعاره نیز به کار رفته است.
(۳) آرایه‌های تکرار و حس‌آمیزی در ابیات یافت می‌شود.
(۴) در بیت اول آرایه‌های جناس و تضاد به کار رفته است.

۹- تعداد «تشبیه» در کدام بیت با ابیات دیگر یکسان نیست؟

(۱) همچون درخت بادیه سعدی به برق شوق
(۲) ز فیض گلشن روی تو چون شود آگاه
(۳) گرچه چون عنقا به قاف عشق کردیم آشیان
(۴) ما چو دادیم دل و دیده به طوفان بلا

۱۰- آرایه‌های مقابل همه ابیات کاملاً درست است؛ به جز:

- (۱) ما را ز خیال تو چه پروای شراب است
(۲) گل بر رخ رنگین تو تا لطف عرق دید
(۳) بیدار شو ای دیده که ایمن نتوان بود
(۴) راه تو چه راهی است که از غایت تعظیم
- (جناس، تشخیص) خم گو سر خود گیر که خمخانه خراب است
(حس‌آمیزی، حسن تعلیل) در آتش شوق از غم دل غرق گلاب است
(استعاره، اغراق) زین سیل دمام که در این منزل خواب است
(تشبیه، ایهام تناسب) دریای محیط فلکش عین سراب است

۱۱- ترتیب ابیات زیر از لحاظ داشتن آرایه‌های «اسلوب معادله، حسن تعلیل، متناقض‌نما، جناس» کدام است؟

الف) دست ار دهد به پای گل و لاله مست باش
ب) تمام روز از آن همچو شمع، خاموشیم
ج) دل گمان دارد که پوشیده است راز عشق را
د) گر دیگران به عیش و طرب خرم‌اند و شاد

جامی بنوش و بی‌خبر از هر چه هست باش
که خرج آه سحر می‌شود نفس ما را
شمع را فانوس پندارد که پنهان کرده است
ما را غم نگار بود مایه سرور

- (۱) الف - ب - د - ج
(۲) ج - ب - د - الف
(۳) الف - ج - ب - د
(۴) الف - د - ب - ج

۱۲- نقش واژه در کدام بیت درست مشخص نشده است؟

(۱) ترش روی بهتر کند سرزنش
(۲) دو شیر دو جنگی دو گرد دلیبر
(۳) زمین بوسه دادند هر سه پسر
(۴) تاش نسایی ندهد مشک بوی

که یاران خوش طبع شیرین‌منش (نهاد)
که داند که پشت که آید به زیر (مضاف‌الیه)
که چون تو که دارد به گیتی پدر (مفعول)
قصد از این است فرو سودنم (مفعول)

۱۳- در کدام بیت دو وابسته وابسته از نوع «صفت مضاف‌الیه» و «مضاف‌الیه مضاف‌الیه» دیده می‌شود؟

(۱) به شادکامی دشمن کسی سزاوار است
(۲) غلام قامت آن لعبتم که بر قد او
(۳) سعدی ار نوش وصال تو بیاید چه عجب
(۴) روز بازار جوانی پنج روزی بیش نیست

که نشنود سخن دوستان نیکانندیش
بریده‌اند لطافت چو جامه بر بدنش
سال‌ها خورده ز زنبور سخن‌های تو نیش
نقد را باش ای پسر کآفت بود تأخیر را

۱۴- هنگام رسم نمودار پیکانی گروه اسمی «پارچه سبز بسیار تیره» نخستین پیکان باید از ... به ... رسم شود.

- (۱) بسیار - تیره
(۲) تیره - بسیار
(۳) پارچه - سبز
(۴) سبز - پارچه

۱۵- تعداد ترکیب‌های وصفی در کدام بیت متفاوت است؟

- (۱) زبان ناطقه در وصف شوق نالان است
 (۲) زلفت هزار دل به یکی تار مو ببست
 (۳) همچو گرد این تن خاکی نتواند برخاست
 (۴) شرم از آن چشم سیه بادش و مژگان دراز

۱۶- با اشاره به ابیات زیر، کدام مورد از دیدگاه زبان فارسی «غلط» است؟

- «شب نیست که چشمم آرزومند تو نیست
 گر تو دگری به جای من بگزینی

(۱) «شب» و «چشم» و «جان» نقش دستوری یکسانی دارند.

(۲) مصراع پایانی از یک جمله دو جزئی و یک جمله سه جزئی تشکیل شده است.

(۳) در هر کدام از مصراع‌های بیت نخست، یک مسند وجود دارد.

(۴) در بیت اول دو ترکیب وصفی و دو ترکیب اضافی وجود دارد.

۱۷- مفهوم کدام بیت با بقیه هم‌نوا نیست؟

- (۱) ز سیما می‌شود روشندان را مهر و کین پیدا
 (۲) نسازد پرده شب، گوهر شب‌تاب را پنهان
 (۳) چنین گر چاک سازد سینه‌ها را زلف مشکینش
 (۴) به وا کردن ندارد حاجت این مکتوب سربسته

۱۸- در کدام گزینه زمینه زمینه حماسه متفاوت است؟

- (۱) پددر بود در ناز و خزز و پرنزد
 (۲) چو از کوه آتش به هامون گذشت
 (۳) به شمشیر از ایشان دو بهره بکشت
 (۴) جهان شد بر آن دیو بچه سیاه

۱۹- مفهوم آیه زیر با همه ابیات قرابت دارد؛ به جز:

«وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ»

- (۱) دیوار محکمی نتوان یافت در جهان
 (۲) بی‌کاری و توکل دور است از مرورت
 (۳) چو موج بی‌خطر از بحر می‌رسد به کنار
 (۴) بر سایبان حُسن عمل اعتماد نیست

۲۰- ابیات کدام گزینه با هم قرابت مفهومی دارند؟

- الف) لب‌بسته در محیط، صدف کرد زندگی
 ب) چو سرو هر که به آزادگی قناعت کرد
 ج) لباس عافیتی به ز خاکساری نیست
 د) به آبرو ز حیات ابد قناعت کن
 هـ) اکسیر سیرچشمی، خاک سیه کند زر

- چه جای کلک بریده زبان بی‌هده گوست
 راه هزار چاره‌گر از چارسو ببست
 از سر کوی تو زان رو که عظیم افتادست
 هرکسی بردن دل دید و در انکار من است

- وین جان به لب رسیده در بند تو نیست
 من عهد تو نشکنم که مانند تو نیست

- که در دل هر چه پوشیده است، گردد از جبین پیدا
 دل سوزان من باشد ز زلف عنبرین پیدا
 نگرده نافه سربسته در صحرای چین پیدا
 که گردد تنگدستی بی سخن از آستین پیدا

- مرا برده سیم‌رغ بر کوه هند
 خروشیدن آمد ز شهر و ز دشت
 چو چوپان چنان دید بنمود پشت
 ز بخت سیامک وز آن پایگاه

- شاد آن کسان که تکیه به لطف خدا کنند
 بر دوش خلق مفکن زنه‌ار بار خود را
 به دست، هر که عنان توکلی دارد
 سعدی مگر به سایه لطف خدا رود

- قانع رهین منت حاتم نمی‌شود
 ز برگ‌ریز محال است بی‌نوا گردد
 به این لباس سبک از جهان قناعت کن
 که طعم زندگی و طعم آب هر دو یکی است
 غیرت چو کامل افتد، کس بی‌نوا نماند

۲۱- مفهوم کدام بیت در راستای بیت زیر است؟

- «دل گرمی و دم‌سردی ما بود که گاهی
مرداد مه و گاه دی‌اش نام نهادند»
- (۱) تو مبین جهان ز بیرون که جهان درون دیده است
(۲) نیست ترتیب زمستان و بهارت با شهی
(۳) تن افسرده گرم و خرم شد
(۴) عاشق نباشد آن که مر او را خبر بود
- چو دو دیده را ببستی ز جهان، جهان نماند
بر من این دم را کند دی بر تو تابستان کند
دی تن را تموز جان آمد
از سردی زمستان وز گرمی تموز

۲۲- مفاهیم «لزوم عنایت حق، ترک تعلقات، توکل، گندم‌نمای جوفروش» در کدام ابیات به ترتیب وجود دارد؟

- (الف) از این گشاده‌جبینان ثبات عیش مجو
که گل دهند به خروار و یک ثمر ندهند
(ب) تو با خدای خود انداز کار و دل خوش دار
که رحم اگر نکند مدعی خدا بکند
(ج) روی کسی سرخ نشد بی مدد لعل لب
بی تو اگر سرخ بود از اثر غازه شود
(د) جان و دل پیوند کن با یار بی‌مانند خویش
هر چه غیر از عشق او، بند است بگسل بند خویش

(۱) ب، د، الف، ج (۲) الف، ج، ب، د (۳) ج، د، ب، الف (۴) د، الف، ج، ب

۲۳- مفهوم کنایی «کلمات را کنار زیند و در زیر آن روحی را که در این تعبیر پنهان است، تماشا کنید» با کدام بیت ارتباط معنایی دارد؟

- (۱) هست نیکو ظاهرش چون هست نیکو باطنش
آینه چون هست نیکو راست بنماید جمال
(۲) قطره این بحر را ظاهر و باطن یکی است
هم ز برون دیدنی است آن‌چه درون خودم
(۳) ظاهر همه در مسجد و باطن به خرابات
مردان نپسندند که مردانه نباشد
(۴) عاشقان او را به نور چشم باطن دیده‌اند
چشم کوتاه‌دیده را قفل تحیر بر در است

۲۴- کدام بیت با غزلواره زیر «تقابل» مفهومی دارد؟

«چه حرف تازه‌ای برای گفتن مانده است یا چه چیز تازه‌ای برای نوشتن / که بتواند مرا یا سجایای ارزشمند تو را بازگو کند؟»

- (۱) چه جای نکته باریک و حرف پنهان است
میان عاشق و معشوق مو نمی‌گنجد
(۲) سخن عشق محال است مکرر گردد
بحر در هر نفسی عالم دیگر گردد
(۳) صفات عشق را اندازه‌ای نیست
کجا کز عشق حرف تازه‌ای نیست
(۴) جز حرف تلخ عشق کزو تازه است جان
دل می‌گزد اگر همه قند مکرر است

۲۵- مفهوم عبارت «در خویشتن بنگرید، سیمرخ حقیقی همان شما هستید.» در کدام گزینه نیامده است؟

- (۱) غفلت نگر که با دم جان‌بخش چون مسیح
دریوزه می‌کنم ز طبیبان دوای خویش
(۲) آنچه می‌گویند عنقا ای ز خود غافل تویی
گر توانی یافت خود را مطلبی نایاب نیست
(۳) رخس از قبله برگردد، به خود هرکس که روی آرد
کند هرکس ز خود قالب، تهی، محراب می‌گردد
(۴) ز جیب خویش بجو مه چو موسی عمران
نگر به روزن خویش و بگو سلام سلام

وقت پیشلهای: ۲۰ دقیقه

■ عین الأنسب للجواب عن الترجمة من أو إلى العربية (٢٦ - ٣٥)

٢٦- ﴿وَمَا أَبْرَأُ نَفْسِي إِنْ النَّفْسَ لَأَمَّارَةً بِالسُّوءِ إِلَّا مَا رَحِمَ رَبِّي﴾:

(١) و من نفسم را بی گناه ندانستم قطعاً آن نفس، امرکننده به بدی است؛ جز آنچه را که پروردگارم رحم کرد!

(٢) و من خود را تبرئه نمی کنم زیرا نفسم، بسیار دستوردهنده به بدی است؛ مگر آنکه پروردگار به من رحم کند!

(٣) و هر چه نفسم را بی گناه بدانم قطعاً آن نفس، بسیار امرکننده به بدیها خواهد بود؛ مگر اینکه خدایم رحم کند!

(٤) و نفسم را بی گناه نمی شمارم زیرا نفس، بسیار دستوردهنده به بدی است؛ مگر اینکه پروردگارم رحم کند!

٢٧- «هذا العالم أعجوبة عصره فله مخترعات تسهل كثيراً من أعمال الإنسان!»:

(١) این دانشمند اعجوبه دوران است و برای او اختراعاتی است که کارهای انسان را بسیار تسهیل می کند!

(٢) این دانشمند نابغه عصر خود می باشد؛ چه اختراعاتی دارد که کار انسان را بسیار آسان می کند!

(٣) این دانشمند اعجوبه زمانه خود است؛ زیرا اختراعاتی دارد که بسیاری از کارهای انسان را آسان می سازد!

(٤) این دانشمند در عصر خود نابغه ای است؛ زیرا اختراعاتی دارد که بسیاری از کارهای انسان را آسان ساخته است!

٢٨- «مَنْ كَانَ مُتَشَائِمًا فِي حَيَاتِهِ رَأَى الصَّعُوبَةَ فِي كُلِّ فُرْصَةٍ مُشْكَلَةً عَظِيمَةً، فَكُنْ مُتَفَائِلًا!»:

(١) هر که در زندگی اش بدبین باشد، در هر فرصتی، سختی را مشکل بزرگی می بیند، پس خوش بین باش!

(٢) کسی که در زندگی اش بدبین می باشد، در تمام فرصت ها دشواری را مشکلی بزرگ می بیند، پس به فال نیک بگیر!

(٣) هر کسی در حیاتش بدبین باشد، سختی را در هر فرصت مشکلی سهمگین می بیند، پس باید خوش بین بود!

(٤) آن که در حیاتش متنفر باشد، هر فرصتی به صورت سختی بزرگی جلوه می کند، پس خوش بین باش!

٢٩- «هناك نسيج حول جمجمة هذا الطائر حتى لا تضرر دماغه الصغیر ضربات سريعة يضربها لنقر جذع

الشجرة!»:

(١) پوسته ای دور جمجمه این پرنده وجود دارد تا با ضربات سریعی که برای نوک زدن به شاخه درخت می زند، به مغز کوچکش آسیب نرسد!

(٢) اطراف جمجمه این پرنده بافتی هست تا ضربات سریعی که برای نوک زدن به تنه درختان می زند، باعث آسیب به مغز کوچکش نشود!

(٣) آنجا لایه ای پیرامون جمجمه این پرنده وجود دارد تا وقتی تنه درخت را نوک می زند، ضربات سریع به مغز کوچکش آسیب نرساند!

(٤) اطراف جمجمه این پرنده بافتی وجود دارد تا ضربات سریعی که برای نوک زدن به تنه درخت می زند، به مغز کوچک او آسیب نزند!

۳۰- «ضَع فِي غَرْفَتِكَ مَصَابِيحَ بِأَلْوَانٍ مُخْتَلِفَةٍ حَتَّى تُخْرِجَهَا مِنَ الظُّلْمَةِ وَ تَجْلِبَ لَكَ السُّرُورَ!»:

- (۱) در اتاق چراغ‌های رنگی مختلف قرار بده تا از تاریکی بیرون بیاید زیرا که برایت شادمانی می‌آورد!
- (۲) در اتاق خود چراغ‌هایی که رنگ‌های مختلفی دارند بگذار تا از تاریکی خارج شود و برایت خوشحالی بیاورد!
- (۳) در اتاق چراغ‌هایی با رنگ‌هایی مختلف بگذار تا از تاریکی خارجش کنی زیرا برایت شادی می‌آورد!
- (۴) در اتاق چراغ‌هایی با رنگ‌هایی مختلف قرار بده تا آن را از تاریکی بیرون بیاوری و برایت شادی بیاورد!

۳۱- «مِنَ الْأَفْضَلِ أَلَّا يُكَلِّفَ الْمُعَلِّمُ تَلَامِيذَهُ مَا لَا يُطِيقُونَهُ، لِأَنَّهُمْ لَنْ يَنْتَفِعُوا بِهِ!»:

- (۱) این بهتر است که معلم چیزی به دانش‌آموزان تکلیف نکند که آن را تاب نیاورند، چون قطعاً برایشان منفعتی ندارد!
- (۲) بهتر است که آموزگار به دانش‌آموزانش چیزی را که توانش را ندارند، تکلیف ندهد، زیرا آنان از آن سود نخواهند برد!
- (۳) بهتر است که آموزگار برای دانش‌آموزانش تکلیفی بدهد که توانش را داشته باشند، وگرنه آن‌ها از آن سود نخواهند برد!
- (۴) بهترین کار این است که معلم به دانش‌آموزان خود چیزی را تکلیف نکند که هیچ توانی بر آن ندارند، زیرا به آنان سودی نخواهد رساند!

۳۲- «إِنِّي قَدْ وَصَفْتُ دَائِمًا كُلَّ مَلِيحٍ كَمَا تُحِبُّونَ وَ لَكِنِ أَخَافُ أَنْ تَهْجُرُونِي وَ تَذْهَبِي مِنْ عِنْدِي!»: من

همیشه ...

- (۱) هر انسان بانمکی را آن‌گونه که دوست دارید و می‌پسندید توصیف نموده‌ام، ولی می‌ترسم که من را ترک کنید و از پیشم بروید!
- (۲) هر فردی را که بانمک است آن‌گونه که دوست دارید و می‌پسندید وصف کرده‌ام، ولی می‌ترسم که مرا ترک کنید و از پیشم بروید!
- (۳) هر انسان بانمکی را آن‌طور که دوست داری و می‌پسندی وصف نموده‌ام، ولی می‌ترسم که من را ترک کنی و از پیشم بروی!
- (۴) هر فرد بانمکی را آن‌طور توصیف کرده‌ام که دوست داری و می‌پسندی، ولی از این ترس دارم که مرا ترک کنی و از پیشم بروی!

۳۳- عَيْنَ الصَّحِيحِ:

- (۱) إِنَّ اسْتِهْزَاءَكُمْ لَا يُجْعَلُنِي مَأْيُوسًا فِي اجْتِهَادِي!: تمسخر شما مرا در تلاشم نا امید نخواهد کرد!
- (۲) لَا أَحَدَ شَجَّعَنِي إِلَى شِقِّ الْقَنَاةِ إِلَّا ذَلِكَ الْفَلَّاحُ!: هیچ کسی مرا به حفر کانال تشویق نکرد، مگر آن کشاورز!
- (۳) لَا تَسْعَ فِي تَضْعِيفِ عَزْمِي حَتَّى أُوَاصِلَ عَمَلِي!: در تضعیف اراده من تلاش نکن تا کارم ادامه یابد!
- (۴) كَأَنَّ تَطْوِيرَ الشَّرَكَاتِ تَمَّ فِي السَّنَةِ الْأَخِيرَةِ!: گویا بهینه‌سازی شرکت‌ها در آخر سال تمام شد!

۳۴- عَيْنَ الصَّحِيحِ:

- (۱) ما من حضارة إلا و قد تأثرت بالدين! : هيچ تمدنی نیست مگر آنکه بر دین تأثیر گذاشته است!
 - (۲) من ليس في قلبه حبُّ يُعَدُّ من الأموات! : هر که در قلبش عشقی نیست، او را از مردگان به شمار آور!
 - (۳) التزم الصدق في الحياة تتخلص من العيوب! : پایبندی به راستگویی در زندگی تو را از عیبها می‌رهاند!
 - (۴) أهم وظيفة للوالدين هي تربية الأولاد تربيةً سالحة! : مهم‌ترین وظیفه والدین تربیت فرزندان به شکلی درست است!
- ۳۵- «به کسی که در زمین است رحم کن تا کسی که در آسمان است به تو رحم کند»:

(۱) ارحم من في الأرض حتى يرحمك من في السماء!

(۲) إن ترحم من في الأرض يُرحم من في السماء!

(۳) ارحم من في الأرض يرحمك من في السماء!

(۴) ارحمي لمن هو في الأرض لترحمك السماء!

■ ■ ■ اقرأ النص التالي ثم أجب عن الأسئلة (۳۶ - ۴۲) بما يُناسب النص:

كان ذئبٌ يمرُّ بحمارٍ يقولُ: العُشبُ أحمر، العُشبُ أحمر ... سمعَ الذئبُ بذلك، فقال: لَوْنُ الأعشابِ أخضر، كيف لا تعلمُ و أنت تكون في الصحراء دائماً. الحمارُ يُكرّرُ ثانيةً أنّ العُشبُ يكون أحمر! ... و الذئبُ يؤكدُ بأنّه يكون أخضر دون شك.

إشتدَّ الجدلُ و أدى إلى المشاجرة، حتى حضرَ أسدٌ فجأةً. هُما طلبا منه أن يحكمَ بينهما. الأسدُ استمعَ إلى قولهما ثم صدرَ هذا الحكم: يستطيع الحمارُ أن يذهب و يشتغلَ بعمله، و على الذئبِ أن يكون محبوساً في القفص. الذئبُ المحبوسُ تعجّب كثيراً، قائلاً: إنّ العُشبُ يكون أخضر و أنت تعلم، فما هو هذا الحكم يا حضرة السلطان؟! لم حبستني و أنا أقولُ الكلام الحقّ؛ كان جوابُ الأسد هكذا: لأنك جادلت الحمار!

۳۶- عَيْنَ الصَّحِيحِ حسب النص:

- (۱) حَكَمَ الأسدُ لِذِي يَقولُ الحقَّ!
- (۲) حُكِمَ على الحمارِ بالحبسِ فقط!
- (۳) لَمْ يُحَكَمْ بالحبسِ إلا على الذئب!
- (۴) ما صدرَ حُكْمٌ على الذي يقولُ الحقَّ!

۳۷- عَيْنَ غَيْرِ الْمُناسِبِ لِلْفراغِ: كان الأسدُ يعلمُ بأنّ . . .

- (۱) رَأَى الذئبُ صحيحاً!
- (۲) رَأَى الحمارُ ليس صحيحاً!
- (۳) جدل الحمار طبيعياً!
- (۴) جدل الذئب مقبول!

۳۸- ما هو مفهومُ النصِّ؟ عَيْنَ الخُطأ:

- (۱) ساحل جواب سرزنش موج را نداد / گاهی فقط سکوت، سزای سبکسری است
- (۲) آسمان خاک ره مردم بی‌آزار است / گرگ در گله این قوم شبان می‌گردد
- (۳) جواب ابلهان خاموشی است!
- (۴) رَبِّ كَلامِ جوابُهُ السَّكوت!

٣٩- أيّ عنوان أنسب للنصّ:

- (١) حِمَاقَة الجِمَار (٢) الجِدَال السُّدِي (٣) ذُنُب الذَّنْب (٤) الموعظة و العبرة

■ عيّن الصّحيح في الإعراب و التّحليل الصّرفيّ (٤٠-٤٢)

٤٠- «استمع»:

- (١) فعل ماضٍ - مادّته أو حروفه الأصليّة: س م ع / فعل و فاعله محذوف
(٢) فعل (مصدره على وزن: استفعال) - معلوم / مع فاعله جملة فعليّة و خبر
(٣) فعل ماضٍ (مصدره: استماع) - للمفرد المذكر الغائب - معلوم / فاعله: «الأسد»
(٤) ماضٍ - له حرفان زائدان (مزيد ثلاثي)، اسم فاعله: مُسْتَمِع / فعل؛ والجملة فعليّة و خبر

٤١- «تعجّب»:

- (١) فعل (مصدره على وزن: تَعَجَّل) - مجهول / فعل و نائب فاعل؛ الجملة فعليّة
(٢) ماضٍ - للمفرد المذكر الغائب - فيه حرفان زائدان / فعل؛ والجملة فعليّة و خبر
(٣) مضارع - له حرفان أصليّان و حرف زائد واحد، اسم فاعله: مُتَعَجَّب / فعل و مع فاعله خبر
(٤) للمفرد المذكر الغائب - حروفه الأصليّة: ع ج ب - معلوم - لازم / مع فاعله خبر للمبتدأ «الذّنْب»

٤٢- «أخضر»:

- (١) اسم - مفرد مذكر - وزنه: أفعل - نكرة / خبر للمبتدأ «لون» و مرفوع
(٢) مفرد مُذَكَّر (مؤنّته: خضراء) - نكرة / صفة للموصوف «الأعشاب» و مرفوع
(٣) اسم (على وزن «أفعل») - مفرد مذكر - معرفة / صفة للموصوف «لون» و مرفوع بالضمّة
(٤) اسم تفضيل (حروفه الأصليّة: خ ض ر) - للمذكر - معرفة / خبر للجملة الاسميّة و مرفوع؛ علامته هي الضمّة

■ عيّن المناسب للجواب عن الأسئلة التّالية (٤٣ - ٥٠)

٤٣- عيّن الخطأ في ضبط حركات الحروف:

- (١) إنهم خُبْرَاءُ عَالِمُونَ مُتَخَصِّصُونَ بِأُمُورٍ مِهْنَةٍ أَوْ عَمَلٍ!
(٢) لَا يَنْتَقِدُ الْجَاهِلُ مِنْ بَيْنِ شُعُوبِ الْعَالَمِ لِأَنَّهُ لَا يُفَكِّرُ!
(٣) كَانَ لِلْمُزَارِعِ بَرْنَامَجٌ حَتَّى لَا تَنْعَرِّضَ مَرْزَعَتُهُ لِلْهُجُومِ!
(٤) أَجَلَ الْأُسْتَاذِ لَهُمُ الْإِمْتِحَانُ لِيُدْرَسُوا جَيِّدًا فِي هَذِهِ الْمَرَّةِ!

٤٤- عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي تَوْضِيحِ الْمَفْرَدَاتِ:

- (١) عَرَضَ: اَعْتَبَرَ الْإِنْسَانَ بَيْنَ النَّاسِ وَ مَا يُحِبُّهُ كَثِيرًا!
- (٢) مُضَرَ: مَا يَضُرُّ الْإِنْسَانَ وَ يُسَبِّبُ الْخُسْرَانَ!
- (٣) مُعَوَّقٌ: الَّذِي يَتَأَخَّرُ فِي الْوَصُولِ إِلَى الْمَقْصَدِ!
- (٤) شَهَادَةٌ: مَا يُعْطَى لِلشَّخْصِ بَعْدَ انْتِهَاءِ الْجَامِعَةِ فَقَطْ!

٤٥- عَيْنِ الصَّحِيحِ لِلْفَرَاغِ:

«كَمْ يُمَرَّرُ عَيْشِي وَ لَا يُعْجِبُنِي إِلَّا.....»

- (١) هَجَرَ الْحَبِيبَ - وَصَفَ جَمَالَهُ!
- (٢) شَمَّ رِفَاتَهَا - بُعِدَ الْحَبِيبَ!
- (٣) الْهَيْامِ فِي الْفُلُوتِ - هَجَرَ الْحَبِيبَ!
- (٤) رَائِحَةَ الْوَدِّ - الْوَصَالَ!

٤٦- عَيْنِ «مَنْ» مُضَافًا إِلَيْهِ:

- (١) عَلَى الْمُؤْمِنِ إِلَّا يَسُبُّ مَنْ يَدْعُو إِلَيْهَا غَيْرَ اللَّهِ!
- (٢) خَيْرَ النَّاسِ مَنْ سَلِمَ الْآخَرُونَ مِنْ لِسَانِهِ وَ يَدِهِ!
- (٣) أَفْضَلَ الْأَعْمَالِ هُوَ تَشْجِيعُ مَنْ يَنْسَى أَهْدَافَهُ فِي الْحَيَاةِ!
- (٤) لَيْتَ النَّاسَ يَنْتَكِرُونَ مَنْ قَدْ اجْتَهَدَ لِإِجَادِ حَلٍّ لِمَشَاكِلِهِمْ!

٤٧- «مَنْ عَلَى النَّجَاحِ فِي الْحَيَاةِ فَ بِجِدٍّ!» عَيْنِ الْخَطَأِ لِلْفَرَاغِ:

- (١) طَلَبَ أَنْ يَحْصَلَ / لِيَجْتَهِدَ
 - (٢) أَرَادَتْ أَنْ تَحْصَلَ / لِتَجْتَهِدَ
 - (٣) تُحِبِّي أَنْ تَحْصَلِي / سَوْفَ تَجْتَهِدِي
 - (٤) يُحِبُّ أَنْ يَحْصَلَ / عَلَيْهِ أَنْ يَجْتَهِدَ
- ٤٨- عَيْنِ اسْمِ تَفْضِيلٍ يَصِفُ اسْمَ فَاعِلٍ:

- (١) الطَّائِرُ الطَّنَّانُ أَصْغَرَ طَائِرَ عَلَى الْأَرْضِ يُحَرِّكُ جَنَاحِيهِ بِسُرْعَةٍ عَجِيبَةٍ!
- (٢) عَلَيْنَا أَنْ لَا نَتَكَبَّرَ عَلَى الطَّلَّابِ الْآخَرِينَ لِأَنَّ النَّاسَ لَا يَحْبُونَ الْمُتَكَبِّرِينَ!
- (٣) أَحَبَّ عِبَادَ اللَّهِ إِلَى اللَّهِ أَنْفَعُهُمْ لِعِبَادِهِ وَ أَحْسَنُهُمْ فِي الْأَخْلَاقِ!
- (٤) ﴿رَبَّنَا آمَنَّا فَاغْفِرْ لَنَا وَ ارْحَمْنَا وَ أَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ﴾

٤٩- عَيْنِ مُضَارِعًا لِنِ يَتَغَيَّرُ آخِرُهُ حَسَبَ مَوْقِعِهِ فِي الْجُمْلَةِ:

- (١) الْبَوْمَةُ لَا تَسْكُنُ إِلَّا فِي أَمَاكِنَ خَالِيَةٍ عَنِ السَّكَّانِ!
- (٢) هُوَلَاءُ لَا يَعْتَمِدُونَ لِلنَّجَاحِ فِي الْحَيَاةِ إِلَّا عَلَى أَنْفُسِهِمْ!
- (٣) اجْتَهَدَتْ طَالِبَةٌ الصَّفِّ كَثِيرًا حَتَّى تَعَلَّمَتِ اللُّغَةَ الْعَرَبِيَّةَ!
- (٤) يَسْتَعِدُّ الْإِيرَانِيُّونَ لِلْحَفْتَالِ بِالنُّورُوزِ؛ أَوَّلَ أَيَّامِ السَّنَةِ الشَّمْسِيَّةِ!

٥٠- عَيْنِ مَا فِيهِ الْحَصْرُ:

- (١) مَا أُعْطِيَ الْأَمِيرَ الْفَلَّاحَ الْعَجُوزَ أَجْرًا إِلَّا أَلْفَ دِينَارٍ!
- (٢) لَنْ تَتَّسِعَ الْأَوْعِيَةُ بِمَا جَعَلَ فِيهَا إِلَّا وَعَاءَ الْعِلْمِ!
- (٣) لَا تُثْرِكُ دَرَجَةُ الْمُقَاتِلِينَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ إِلَّا يَوْمَ الْقِيَامَةِ!
- (٤) مَا قَبَّلَ الرَّجُلَ أَمَامَ رَسُولِ اللَّهِ ابْنَهُ إِلَّا وَجْهَهُ!

وقت پیشنهادی: ۱۷ دقیقه

«داوطلبان اقلیت‌های مذهبی می‌توانند سؤال‌های ویژه خود را از مسئولین موزه دریافت کنند.»

۵۱- قرآن کریم در آیه «إِنَّ الْخَاسِرِينَ...»، زيانكاران حقيقي را چه كسانی معرفي می‌كند و به توجه به کدام نیاز برتر اشاره می‌ورزد؟

- ۱) «إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا» - كشف راه درست زندگی
- ۲) «الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ» - كشف راه درست زندگی
- ۳) «الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ» - شناخت هدف زندگی
- ۴) «إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا» - شناخت هدف زندگی

۵۲- کدام واقعه ذکر شده جزء وقایعی است که برای تمهید انسان‌ها برای دریافت پاداش و کیفر می‌باشد و عبارت قرآنی «می‌دانند آنچه را که انجام می‌دهید» درباره چه کسانی است؟

- ۱) زنده شدن همه انسان‌ها - کسانی که ظاهر و باطن اعمال انسان‌ها را در دنیا دیده‌اند و از هر خطایی مصون‌اند.
- ۲) مرگ اهل آسمان‌ها و زمین - کسانی که ظاهر و باطن اعمال انسان‌ها را در دنیا دیده‌اند و از هر خطایی مصون‌اند.
- ۳) مرگ اهل آسمان‌ها و زمین - کسانی که همواره مراقب انسان بوده‌اند و تمامی اعمال را ثبت و ضبط کرده‌اند.
- ۴) زنده شدن همه انسان‌ها - کسانی که همواره مراقب انسان بوده‌اند و تمامی اعمال را ثبت و ضبط کرده‌اند.

۵۳- کدام آیه شریفه انطباق بیشتری با پیام‌های مستنبط از کلمه توحید «لا اله الا الله» دارد؟

- ۱) «قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ»
- ۲) «أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ آمَنُوا بِمَا نُزِّلَ إِلَيْكَ وَمَا نُزِّلَ مِنْ قَبْلِكَ يُرِيدُونَ أَنْ...»
- ۳) «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ»
- ۴) «أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يَا بَنِي آدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ وَ...»

۵۴- بنابر آیات قرآن، کدام یک بهره‌ای در آخرت نخواهند داشت؟

- الف) کسانی که پیمان الهی و سوگندهای خود را به بهای ناچیزی می‌فروشند.
- ب) کسانی که در مسیر اطاعت و پیروی از خداوند و پیامبرش رهسپار نیستند.
- ج) کسانی که می‌گویند خداوند با ما تنها در دنیا نیکی عطا کن.
- د) کسانی که گذر ایام موجب از هم‌گسیختگی عهدها و پیمان‌هایشان می‌شود.

۱) الف - ج ۲) ب - د ۳) الف - ب ۴) ب - ج

۵۵- با تدبر در حدیث علوی، بی‌بهره بودن مردم از وجود حجت در میان خود، ناشی از چیست و ساخته شدن شخصیت انسان مرتبط با کدام آیه و کدام سنت الهی است؟

- ۱) افراط در گناه - نبلوكم بالشرّ و الخیر فتنة - سنت ابتلاء
- ۲) افراط در گناه - إن کیدی متین - سنت املاء
- ۳) ناسپاسی مردم - إن کیدی متین - سنت ابتلاء
- ۴) ناسپاسی مردم - نبلوكم بالشرّ و الخیر فتنة - سنت املاء

۵۶- پاسخ هر یک از سوالات زیر به ترتیب کدام است؟

- نماز مقبول از نظر امام صادق (ع) متناسب با چیست؟
- کدام عبارت قرآنی با موضوع چگونگی و علت حجاب ارتباط مفهومی دارد؟
- بهترین توشه مسافر کوی خداوند با کدام عبارت قرآنی در ارتباط است؟

- ۱) و لذكر الله اكبر - و الله غفور رحيم - و اصبر على ما اصابك
- ۲) و لذكر الله اكبر - و كان الله غفوراً رحيماً - اشد حباً لله
- ۳) تنهى عن الفحشاء والمنكر - و كان الله غفوراً رحيماً - و اصبر على ما اصابك
- ۴) تنهى عن الفحشاء والمنكر - و الله غفور رحيم - اشد حباً لله

۵۷- به ترتیب «تولی و تبری» را می‌توان از ثمرات کدام نوع توحید دانست و حدیث نبوی «لنأس نیام فاذا ماتوا انتبهوا» اشاره به وجود کدام عالم دارد؟

- ۱) توحید در ربوبیت - قیامت
- ۲) توحید عملی - قیامت
- ۳) توحید عملی - برزخ
- ۴) توحید در ربوبیت - برزخ

۵۸- پیامبر اسلام (ص) به جهت اینکه کسی پس از ایشان، ادعای پیامبری نکنند، یا اگر ادعا کرد، مردم فریب او را نخورند، چه اقدامی انجام می‌داد؟

- ۱) مطابق آیه «ولکن رسول الله و خاتم النبیین» در اجتماعات مختلف خود را به عنوان آخرین پیامبر الهی معرفی می‌کرد.
 - ۲) مطابق آیه «و من یبنت غیر الاسلام دیناً فلن یقبل منه» دین اسلام و کتاب قرآن را تنها راه رسیدن به رستگاری معرفی می‌نمود.
 - ۳) براساس حدیث «لا ضرر و لا ضرار فی الاسلام» پویایی و روزآمد بودن دین اسلام را تأکید می‌کرد.
 - ۴) براساس حدیث «انا معاشر الانبیاء امرنا ان نکلّم الناس...» بر استمرار و پیوستگی در دعوت تأکید می‌کرد.
- ۵۹- چرا ساحران عصر حضرت موسی (ع) با دیدن عصای ایشان و تبدیل شدن آن به اژدهای عظیم، به معجزه بودن آن اعتراف کردند و به خدای یگانه ایمان آوردند؟

- ۱) زیرا معجزه حضرت موسی (ع) گر چه کاری معمولی بود، اما با علم رایج در زمان خود تناسب داشت.
 - ۲) زیرا معجزه حضرت موسی (ع) فراتر از کار ساحران و متناسب با سحر و جادوی رایج در آن زمانه بود.
 - ۳) زیرا فرعون، آنان را به قتل تهدید کرده بود و نمی‌خواستند زیر بار ظلم بروند.
 - ۴) زیرا معجزات پیامبران گذشته را دیده بودند و جنس معجزه را می‌شناختند.
- ۶۰- اثبات نهایت عجز و ناتوانی شکاکان نسبت به قرآن کریم در کدام آیه شریفه ذکر شده و اتهام ایشان نسبت به پیامبر مربوط به کدام عبارت شریفه است؟

- ۱) «أَمْ یَقُولُونَ افْتَرَاهُ» - «بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِیراً»
- ۲) «قُلْ فَاتُوا بِسُورَةٍ مِثْلِهِ» - «أَمْ یَقُولُونَ افْتَرَاهُ»
- ۳) «لَا یَأْتُونَ بِمِثْلِهِ» - «بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِیراً»
- ۴) «أَنْ یَأْتُوا بِمِثْلِ هَذَا الْقُرْآنِ» - «أَمْ یَقُولُونَ افْتَرَاهُ»

۶۱- معیار و شاخصه‌ای که حضرت علی (ع) برای تمییز حق و باطل در جنگ جمل به شخص مردّد ارائه نمود، چه بود؟

- ۱) ابتدا حق را بشناس تا به وسیله آن، باطل شناخته شود.
- ۲) هیچ چیز پوشیده‌تر از حق و آشکارتر از باطل نباشد.
- ۳) ملاک حقایقت، عمل به حق است، نه سابقه آن در جنگ.
- ۴) ابتدا حق را بشناس تا بتوانی اهل آن را بشناسی.

۶۲- در حدیث شریف «کونوا لنا زیناً و لا تکنوا غلیناً شیئاً»، امام صادق (ع) خطاب به شیعیان خود، کدام وظیفه آنان را یادآوری می‌نماید؟

- ۱) خود را از سایر مسلمانان جهان دور ندانیم و برای سربلندی اسلام بکوشیم.
- ۲) سبب بدبینی دیگران نسبت به شیعیان نشویم و با عمل صالح پیرو حقیقی امامان باشیم.
- ۳) با روش‌های درست و منطقی از شیعیان دفاع کنیم و از ناسزاگویی بپرهیزیم.
- ۴) فریب گروهی از مسلمانان را که با دشمنان اسلام دوستی می‌کنند، نخوریم.

۶۳- مقابله امامان بزرگوار با حاکمان وقت، براساس عمل به کدام اصل مصرح در آیات شریفه زیر صورت گرفته و افراط حاکمان در آزار شیعیان زمینه‌ساز کدام یک از اقدامات امامان بزرگوار است؟

- ۱) «و تَوَاصُوا بِالْحَقِّ وَ تَوَاصُوا بِالصَّبْرِ» - عدم تأیید حاکمان
- ۲) «أَلَمْ أُعْهِدْ لَیْکُمْ یَا بَنِي آدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّیْطَانَ» - عدم تأیید حاکمان
- ۳) «أَلَمْ أُعْهِدْ لَیْکُمْ یَا بَنِي آدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّیْطَانَ» - انتخاب شیوه‌های درست مبارزه
- ۴) «و تَوَاصُوا بِالْحَقِّ وَ تَوَاصُوا بِالصَّبْرِ» - انتخاب شیوه‌های درست مبارزه

۶۴- توصیف «ذلک هو الخسران المبین» در قرآن کریم ناظر بر چه افرادی است و مصداق بارز آن کدام است؟

- ۱) هوای نفس را به عنوان معبود خود برمی‌گزینند. - «فَإِنْ أَصَابَهُ خَيْرٌ اطْمَأَنَّ بِهِ»
- ۲) خدا را تنها هنگام آسودگی عبادت می‌کنند. - «فَإِنْ أَصَابَهُ خَيْرٌ اطْمَأَنَّ بِهِ»
- ۳) هوای نفس را به عنوان معبود خود برمی‌گزینند. - «وَ إِنْ أَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ انْقَلَبَ عَلَی وَجْهِهِ»
- ۴) خدا را تنها هنگام آسودگی عبادت می‌کنند. - «وَ إِنْ أَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ انْقَلَبَ عَلَی وَجْهِهِ»

۶۵- علت دل به مهر الهی نبستن و نیافتن نشانه‌های الهی چیست و روش مسلط شدن بر آن کدام یک از طرق تقویت اخلاص را یادآوری می‌کند؟

- ۱) نفوذ شیطان رجیم و وسوسه‌هایش بر انسان - دوری از گناه و تلاش برای انجام واجبات
- ۲) نفوذ شیطان رجیم و وسوسه‌هایش بر انسان - افزایش معرفت و شناخت نسبت به خداوند
- ۳) گرفتاری در غفلت و چشم اندیشه به روی جهان بستن - افزایش معرفت و شناخت نسبت به خداوند
- ۴) گرفتاری در غفلت و چشم اندیشه به روی جهان بستن - دوری از گناه و تلاش برای انجام واجبات

- ۶۶- برداشت نابجای شخصی که به امیرالمؤمنین در داستان دیوار کج گفت: «آیا از قضای الهی می‌گریزی؟» در کدام بیت متبلور گشته است؟
- (۱) گفت توبه کردم از جبر ای عیار
 اختیار است، اختیار است، اختیار
 (۲) گر نبودی اختیار این شرم چیست
 این دریغ و خجلت و آزرم چیست
 (۳) چوبِ حق و پشت و پهلو آن او
 من غلام و آلت فرمان او
 (۴) گفت: آخر از خدا شرمی بدار
 می‌کشی این بی‌گنه را زار زار

۶۷- قرآن کریم فراهم ساختن مقدمات کدام عمل را به عنوان یکی از نیاست‌ها مطرح نموده و نسبت به آن هشدار می‌دهد و فرجام چنین عملی را ابتلا به چه چیزی بیان می‌کند؟

- (۱) الزئی - سَاءَ سَبِيلاً
 (۲) الخمر - سَاءَ سَبِيلاً
 (۳) الزئی - فِي نَارِ جَهَنَّمَ
 (۴) الخمر - فِي نَارِ جَهَنَّمَ

۶۸- کدام حیلۀ شیطان بیشتر برای گمراه کردن جوانان به کار می‌رود و تکرار عبارت «به زودی توبه می‌کنم» برای فرد گناهکار به چه می‌انجامد؟

- (۱) تسویف - ناامید شدن از رحمت الهی
 (۲) ناامید کردن از رحمت الهی - ناامید شدن از رحمت الهی
 (۳) ناامید کردن از رحمت الهی - خاموشی میل به توبه
 (۴) تسویف - خاموشی میل به توبه

۶۹- خطاب خداوند به کسانی که با اجابت خدا و رسول به آن‌ها حیات حقیقی بخشیده می‌شود، به انجام کدام فریضۀ الهی دستور داده شده‌اند؟

- (۱) «روزه بر شما مقرر شده است همانگونه که بر کسانی که پیش از شما بودند مقرر شده بود.»
 (۲) «نماز را بر پا دار که نماز از کار زشت و ناپسند نهی می‌کند.»
 (۳) «بلاغ کن آنچه بر تو نازل شده است که اگر ابلاغ نکنی رسالت را انجام ندهای.»
 (۴) «شراب و قمار و بت‌پرستی و تیرک‌های بخت‌آزمایی پلید و از کارهای شیطانی است پس از آن‌ها دوری کنید تا رستگار شوید.»

۷۰- مزوج شدن ایمان به خدا و آخرت با عمل صالح، کدام ثمرات را برای جامعه مبتنی بر معیارهای اسلامی به دنبال دارد و کدام پایه‌های استوار را معرفی می‌نماید؟

- (۱) پاداش الهی، شجاعت و نشاط و شادابی در زندگی - عدالت اجتماعی و رفع تبعیض‌ها
 (۲) پاداش الهی، شجاعت و نشاط و شادابی در زندگی - توحیدمحوری و معادباوری
 (۳) حقیقی دانستن سرای آخرت و بی‌ارزش دانستن دنیا - توحیدمحوری و معادباوری
 (۴) حقیقی دانستن سرای آخرت و بی‌ارزش دانستن دنیا - عدالت اجتماعی و رفع تبعیض‌ها

۷۱- وجوب کیفی در بایدهای قرآنی از تدبّر در کدام آیه شریفه برداشت می‌گردد؟

- (۱) «لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا»
 (۲) «ادعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمَةِ وَ الْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَ جَادِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ»
 (۳) «فَلَوْلَا نَفَرَ مِنْ كُلِّ فِرْقَةٍ مِنْهُمْ طَائِفَةٌ لِيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ»
 (۴) «إِنَّمَا أُعْطِكُمْ بِوَاحِدَةٍ أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ مِثْلِي وَ فِرَادَى»

۷۲- «تجربۀ مسئولیت‌پذیری» و «پایان یافتن بی‌قراری و ناآرامی در انسان» بازتاب کدام‌یک از اهداف ازدواج است؟

- (۱) رشد و پرورش فرزندان - انس با همسر
 (۲) رشد و پرورش فرزندان - پاسخ به نیاز جنسی
 (۳) رشد اخلاقی و معنوی - پاسخ به نیاز جنسی
 (۴) رشد اخلاقی و معنوی - انس با همسر

۷۳- عزت نفس مولود چیست و چه پیامدی به دنبال دارد؟

- (۱) باقی ماندن بر عزم و تصمیم - احساس حضور در پیشگاه خدا
 (۲) باقی ماندن بر عزم و تصمیم - حفظ پیمان با خدا
 (۳) تسلیم و بندگی خدا - احساس حضور در پیشگاه خدا
 (۴) تسلیم و بندگی خدا - حفظ پیمان با خدا

۷۴- ازدیاد عبودیت و بندگی خداوند نتیجه پذیرش آگاهانه پیام کدام‌یک از عبارات شریفۀ زیر می‌باشد؟

- (۱) «افضل العبادة ادمان التفكير في الله و في قدرته»
 (۲) «الله نور السماوات والارض»
 (۳) «يا ايها الناس انتم الفقراء الى الله»
 (۴) «اللهم لا تكلني الى نفسي طرفة عين ابدًا»

۷۵- حدیث «به حساب خود رسیدگی کنید، قبل از اینکه به حساب شما برسند» فرمانی از پیامبر (ص) است که بازتاب آن در کدام گزینه به منصۀ ظهور رسیده است؟

- (۱) «وَ الَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ»
 (۲) «يُحِبُّكُمْ اللَّهُ وَ يُغْفِرُ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ»
 (۳) «اسْتَقَالَ الذُّنُوبَ وَ أَصْلَحَ الْعُيُوبَ»
 (۴) «إِنَّ ذَلِكُمْ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ»

PART B: Cloze Test

Directions: Read the following passage and decide which choice (1), (2), (3), or (4) best fits each space. Then mark the correct choice on your answer sheet.

An innovative company called “Better Place” is aiming to make electric cars an option for all drivers. It wants to see existing vehicles replaced by electric vehicles ...(88)..., it says, offers a number of benefits. Firstly, they ...(89)... by renewable energy which produces zero pollution. In addition, electric motors are more efficient and ...(90)... more than ninety percent of power into movement, while the efficiency of diesel or petrol engines is ...(91)... twenty percent. ...(92)... its aim, Better Place plans to use the technology which is already available.

- 88- 1) who 2) whom 3) that they 4) which
89- 1) can be powered 2) power 3) would power 4) were powering
90- 1) remind 2) create 3) convert 4) arrange
91- 1) most of 2) more than 3) less than 4) at least
92- 1) It achieves 2) To achieve 3) Achieving 4) When achieve

PART C: Reading Comprehension

Directions: Read the following passages and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

PASSAGE 1:

The way we learn to count has been the subject of many scientific studies. Although we learn to count from an early age, it is quite complicated. First, children need to learn the names of the numbers in their particular languages. They learn the numbers but often get the order wrong. Finally, with much parental correction, children learn the numbers up to twenty, but this does not show inability to count.

The next step is learning that each number can correspond or relate to a real object. This idea takes time to perfect. If you watch young children trying to count a number of toys, you will notice that they begin well but after counting the first few toys, they say the number names without matching the number to a toy. Perfecting the ability to match a number to an object happens later in the child’s development.

The final stage in learning to count is achieved when the child learns that the number name of the last object in a line can be given to that line. In other words, if there is a group of twelve objects, the number twelve relates not only to the final object but the whole collection of objects or group of twelve. This distinction is a significant step in the child’s understanding of basic mathematics.

93- What is the best title for the passage?

- 1) The Relationship between Numbers and Objects
2) The Role of Parents in Learning to Count
3) Different Steps in Learning to Count
4) Scientific Studies on Learning to Count

94- The pronoun “their” in paragraph 1 refers to

- 1) numbers 2) children 3) names 4) languages

95- The word “distinction” in the paragraph 3 is closest in meaning to

- 1) attraction 2) definition
3) claim 4) difference

96- Which of the following can be inferred from the passage?

- 1) Learning to count is an ability that develops gradually as children grow up.
2) Learning to count is so complicated that some children learn it with the help of scientists.
3) Some parents feel really worried when their children get the order of numbers wrong.
4) Children have the ability to learn the names of numbers in other languages.

PASSAGE 2:

Certainly, those teachers who are more attentive to individual students are more effective. Anderson and Adams mention that some students are “field-dependent learners,” meaning that they are almost as concerned about the personality and style of the teacher as the course material that is being delivered. Factors possibly considered important in the teacher’s style include being supportive and encouraging, giving ample feedback, being a good role model, being appropriately informal, and eliciting discussion. I firmly believe that these features can be accurately understood in online classes. There are many different ways in which a teacher can be attentive to students, and this will depend on the role a teacher might take. McKeachie (1978) identifies six teaching roles for teachers, all of which can be used in online teaching. These roles can be used for different purposes and at different times in the semester. For example, the teacher can be seen as the following:

A facilitator who encourages students to actively participate in discussions and helps them to see education as meaningful and relevant with the express purpose of speeding up their learning process. Not only the teacher should avoid having a condescending attitude toward the students, but should be able to communicate with them efficiently and see the situation as they see it, by carefully listening to and learning from them.

97- Which of the following questions is the main subject of the passage?

- 1) Why do field-dependent learners need teachers that are more attentive?
- 2) What are the advantages of online teaching?
- 3) What types of teachers are more effective in teaching?
- 4) What do students think about their teachers’ personality and style?

98- The word “they” in paragraph 1 refers to

1) teachers	2) Anderson and Adams
3) students	4) learners

99- Which of the following best describes the author’s attitude towards online classes and the roles teachers can take in them?

1) Hopeful	2) Uncertain
3) Excited	4) confused

100- It can be understood from paragraph 2 that if students see education as meaningful and relevant,

- 1) they will express themselves clearly
- 2) they will be able to learn things faster
- 3) they will have a positive attitude towards others
- 4) they will be encouraged to be more physically active

دفترچه شماره ۲

جامع اول

دفترچه اختصاصی

آزمون ۷ خرداد - سال ۱۴۰۰

آزمون اختصاصی
گروه آزمایشی علوم انسانی

مدت پاسخ‌گویی: ۱۶۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۱۸۰

عنوان مواد امتحانی آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	زمان پاسخ‌گویی
۱	ریاضی	۲۰	۱۰۱	۱۲۰	۲۵
۲	اقتصاد	۱۵	۱۲۱	۱۳۵	۱۰
۳	زبان و ادبیات فارسی (اختصاصی)	۳۰	۱۳۶	۱۶۵	۳۰
۴	زبان عربی (اختصاصی)	۲۰	۱۶۶	۱۸۵	۲۰
۵	تاریخ	۱۵	۱۸۶	۲۰۰	۲۵
۶	جغرافیا	۱۵	۲۰۱	۲۱۵	
۷	علوم اجتماعی	۲۰	۲۱۶	۲۳۵	۱۵
۸	فلسفه و منطق	۲۵	۲۳۶	۲۶۰	۲۵
۹	روان‌شناسی	۲۰	۲۶۱	۲۸۰	۱۵

وقت پیشنهادی: ۲۵ دقیقه

ریاضی و اقتصاد

تکنیک زمان نقصانی

۱۰۱- اگر $x + \frac{1}{x} = 18$ باشد، در این صورت حاصل $\sqrt{x} + \frac{1}{\sqrt{x}}$ کدام است؟ ($x > 0$)

(۱) $2\sqrt{5}$ (۲) $4\sqrt{5}$

(۳) ۴ (۴) ۵

۱۰۲- حاصل ضرب جواب‌های معادله $\frac{3x+6}{x+1} + \frac{x}{x-1} = 6$ کدام است؟

(۱) ۲ (۲) ۴ (۳) $\frac{3}{2}$ (۴) صفر

۱۰۳- در تابع خطی $f(x)$ ، اگر دامنه تابع $D_f = \{x \in \mathbb{R} \mid 0 \leq x \leq 7\}$ ، $f(2) = 4$ و $f(4) = 2$ باشد، برد تابع f کدام است؟

(۱) $\{y \in \mathbb{R} \mid -2 \leq y \leq 5\}$ (۲) $\{y \in \mathbb{R} \mid 0 \leq y \leq 8\}$

(۳) $\{y \in \mathbb{R} \mid -1 \leq y \leq 7\}$ (۴) $\{y \in \mathbb{R} \mid -1 \leq y \leq 6\}$

۱۰۴- اگر $4x + 2a = 120$ باشد، ماکزیمم عبارت $y = ax$ کدام است؟

(۱) $320/5$ (۲) ۴۵۰ (۳) $402/5$ (۴) ۴۲۰

۱۰۵- «وزن»، «دمای هوا» و «گروه خونی» به ترتیب متغیرهای تصادفی ... هستند.

(۱) کمی فاصله‌ای، کمی نسبتی و کیفی اسمی (۲) کمی نسبتی، کمی فاصله‌ای و کیفی اسمی

(۳) کمی نسبتی، کمی نسبتی و کیفی ترتیبی (۴) کمی فاصله‌ای، کمی نسبتی و کیفی ترتیبی

۱۰۶- اگر در داده‌های مرتب شده $1, 16, 18, 11, 9, 3, 2a + 7, 6, 4$ ، مد منحصر به فرد داده‌ها برابر با ۹ باشد، مجموع میانه داده‌ها و دامنه

میان چارکی چقدر است؟

(۱) ۱۰ (۲) ۱۲ (۳) ۱۶ (۴) ۱۷

۱۰۷- در یک نمودار راداری، اگر تعداد متغیرها را ۴ برابر کنیم، زاویه بین دو شعاع مجاور، ۱۵ درجه کاهش پیدا می‌کند. تعداد متغیرهای اولیه

کدام است؟

(۱) ۱۲ (۲) ۱۵ (۳) ۱۸ (۴) ۲۰

۱۰۸- اگر گزاره $(p \wedge q) \Rightarrow r$ نادرست باشد، ارزش گزاره‌های $p \Leftrightarrow \sim p$ و $\sim (r \vee q) \Rightarrow p$ به ترتیب از راست به چپ کدام است؟

(۱) درست - درست (۲) درست - نادرست

(۳) نادرست - نادرست (۴) نادرست - درست

۱۰۹- اگر تعداد ردیف‌های جدول ارزش‌گذاری مربوط به ۵ گزاره، چهار برابر تعداد ردیف‌های جدول ارزشی مربوط به n گزاره باشد، آنگاه مقدار n

کدام است؟

(۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۵ (۴) ۶

۱۱۰- اگر $f(x) = (a-1)x$ یک تابع همانی و $g(x) = |2x-a|+1$ باشد، حاصل $(f+3g)(-1)$ کدام است؟

(۱) ۱۰ (۲) ۱۱ (۳) ۱۲ (۴) ۱۴

۱۱۱- اگر $f(x) = \begin{cases} [x], & -1 < x < 0 \\ 2x^2 - 2, & 0 \leq x \leq 4 \end{cases}$ و $g = \left\{ (-1, 2), \left(-\frac{1}{4}, 3\right), (0, 4), (1, 1) \right\}$ باشند، تابع $\frac{g}{f}$ کدام است؟ ([]، نماد جزء صحیح است).

- (۱) $\left\{ \left(-\frac{1}{4}, -3\right), (0, -2) \right\}$
 (۲) $\left\{ (-1, -2), \left(-\frac{1}{4}, -3\right) \right\}$
 (۳) $\left\{ (-1, -2), (1, 0) \right\}$
 (۴) $\left\{ \left(-\frac{1}{4}, -3\right), (1, 0), (0, -2) \right\}$

۱۱۲- اگر تورم قیمت کالایی بین سال‌های ۹۶ تا ۹۹ برابر با ۵۰ درصد و شاخص بهای این کالا در سال جاری (سال ۹۹) برابر با ۱۵۵ باشد، شاخص بهای کالا در سال ۹۶ تقریباً چقدر است؟

- (۱) ۱۳۵ (۲) ۱۰۳/۳ (۳) ۱۱۰/۳ (۴) ۱۴۰

۱۱۳- با توجه به جدول زیر، مقدار درون‌یابی خطی متغیر y در $x=10$ کدام است؟

x	۲	۵	۸	۱۱
y	۱۰۰	۱۱۲	۱۳۷	۱۶۱

(۱) ۱۵۱

(۲) ۱۵۲

(۳) ۱۵۳

(۴) ۱۵۴

۱۱۴- با ارقام ۰, ۱, ۲, ۳, ۴, ۵, ۶, ۷ چند عدد چهار رقمی زوج بزرگ‌تر از ۴۰۰۰ بدون تکرار ارقام می‌توان نوشت؟

- (۱) ۴۲۰ (۲) ۴۶۸ (۳) ۶۷۲ (۴) ۵۰۴

۱۱۵- در کیسه‌ای ۳ مهره سفید، ۵ مهره سیاه و ۴ مهره آبی وجود دارد. چهار مهره به تصادف از کیسه خارج می‌کنیم، احتمال اینکه حداقل سه مهره سیاه باشد، چقدر است؟

- (۱) $\frac{1}{6}$ (۲) $\frac{2}{11}$ (۳) $\frac{5}{33}$ (۴) $\frac{20}{99}$

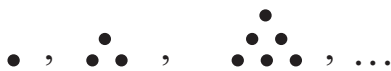
۱۱۶- جمله دهم دنباله مثلثی (الگوی زیر) با جمله چندم دنباله $t_n = \frac{(-1)^n n^2}{2} + 5$ برابر است؟

(۱) دهم

(۲) یازدهم

(۳) دوازدهم

(۴) سیزدهم

۱۱۷- در یک دنباله حسابی جمله هشتم برابر ۵۴ است و مجموع هفت جمله اول ۱۸۲ است. جمله اول آن کدام است؟

- (۱) ۳ (۲) ۴ (۳) ۵ (۴) ۶

۱۱۸- در دنباله هندسی با جملات مثبت $2, x, 18, \dots$ جمله چندم برابر ۴۸۶ است؟

- (۱) ۵ (۲) ۶ (۳) ۷ (۴) ۸

۱۱۹- حاصل $\frac{1}{3} \times 27 \times 9^{0/12} \times 3^{0/76}$ کدام است؟

- (۱) $\frac{1}{9}$ (۲) $\frac{1}{3}$ (۳) ۱ (۴) ۳

۱۲۰- جمعیت کشوری در سال ۲۰۱۹، ۶۰ میلیون نفر است. اگر نرخ رشد سالانه جمعیت آن ۱۰ درصد باشد، جمعیت این کشور در سال ۲۰۲۲ کدام است؟

- (۱) ۷۵,۴۲۰,۰۰۰ (۲) ۷۸,۰۰۰,۰۰۰ (۳) ۷۹,۸۶۰,۰۰۰ (۴) ۸۲,۱۴۰,۰۰۰

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

۱۲۱- کدام یک از گزینه‌های زیر، مبین پاسخ صحیح سؤالات زیر است؟

الف) کدام سطح از سطوح چهارگانه آمارهای اقتصادی، خرد محسوب می‌شود؟

ب) معیار و ترازوی سنجش تولید در حسابداری ملی چیست؟

ج) چرا دو شاخص GDP و GNP در کشور هنگ‌کنگ، با یکدیگر تفاوت فاحشی دارند؟

د) اگر عامل مورد توجه در حجم اقتصاد جمعیت باشد، برای مقایسه بهتر بین دو کشور و یا یک کشور در طول زمان، کدام شاخص مورد توجه قرار می‌گیرد؟

۱) الف) خانوار، شرکت‌ها، مؤسسات تولیدی، ب) GDP، ج) در کشور هنگ‌کنگ تولیدکنندگان چندملیتی حضور چشمگیری دارند. د) تولید ناخالص داخلی

۲) الف) خانوار، شرکت‌ها، مؤسسات تولیدی، ب) پول، ج) در کشور هنگ‌کنگ تولیدکنندگان چندملیتی حضور چشمگیری دارند. د) درآمد سرانه

۳) الف) شهری، کلان، منطقه‌ای، ب) پول، ج) نیروی کار و سرمایه‌های زیادی از آن‌ها در خارج از مرزهایشان کار می‌کنند. د) تولید ناخالص داخلی

۴) الف) خانوار، مؤسسات تولیدی، شهری و روستایی، ب) آمارهای اقتصادی، ج) نیروی کار و سرمایه‌های زیادی از آن‌ها در خارج از مرزهایشان کار می‌کنند. د) درآمد سرانه

۱۲۲- هر یک از موارد زیر به ترتیب، جزء کدام یک از انواع تولید است؟

الف) دانشمندان توانسته‌اند از «زعفران» داروی ضد سرطان به دست آورند.

ب) فعالیت‌های فرهنگی و هنری

پ) شرکت‌های دانش‌بنیان، مؤسساتی خصوصی یا تعاونی می‌باشند که در حوزه فناوری‌های برتر به ویژه در تولید نرم‌افزارها فعالیت دارند.

ت) استخراج سنگ‌های ساختمانی تزئینی از معادن

۱) الف) احیا، ب) خدمات، پ) صنعت، ت) حیازت

۲) الف) نوع دوم تولید، ب) محصولات نرم، پ) محصولات نرم، ت) احیا

۳) الف) احیا، ب) محصولات نرم، پ) صنعت، ت) احیا

۴) الف) صنعت، ب) خدمات، پ) خدمات، ت) حیازت

۱۲۳- مندرجات جدول زیر مربوط به اطلاعات استخراجی از حساب‌های ملی کشوری فرضی است. با توجه به داده‌های زیر، سهم تولید خارجیان

مقیم کشور چند هزار میلیارد ریال است؟

۱	تولید ناخالص داخلی	۳۷۰ هزار میلیارد ریال
۲	تولید ناخالص ملی	۳۷۵ هزار میلیارد ریال
۳	سهم تولید مردم کشور که در خارج اقامت دارند	۲۰ هزار میلیارد ریال

۱۸ (۴)

۱۳ (۳)

۱۵ (۲)

۱۰ (۱)

۱۲۴- جدول زیر، بیانگر ارقام درآمدی است که در طول یکسال نصیب یک جامعه فرضی شده است. چنانچه جمعیت کل این جامعه: ۵۰ میلیون نفر باشد، در این صورت:

الف) درآمد ملی این جامعه چند میلیارد ریال است؟

ب) به ترتیب، کدام ردیف جدول اجاره‌ها یا وجوه مربوط به اجاره و کدام ردیف قیمت خدمات سرمایه است؟

ج) درآمد سرانه این جامعه چند ریال است؟

د) مفهوم و معنای سرانه چیست؟

(تذکر: درآمد کارمندان و کارگران، موضوع ردیف‌های ۱ و ۵، به تفکیک محاسبه شده است.)

ردیف	ارقام درآمدی	ارزش
۱	درآمد حقوق‌بگیران	۵۰۰ میلیارد ریال
۲	درآمد صاحبان سرمایه	۶۳۰ میلیارد ریال
۳	درآمد صاحبان مشاغل آزاد	$\frac{۳}{۲}$ درآمد حقوق‌بگیران
۴	سود شرکت‌ها و مؤسسات	$\frac{۱}{۲}$ مجموع ردیف‌های ۲ و ۳
۵	دستمزدها	$\frac{۲}{۳}$ درآمد صاحبان سرمایه
۶	درآمد صاحبان املاک و مستغلات	۴۴۰ میلیارد ریال

(۱) الف) ۳۴۳۰، ب) ۲ - ۶، ج) ۶۸،۶۰۰، د) سهم متوسط هر فرد جامعه از میزان تولید آن جامعه

(۲) الف) ۴۳۴۰، ب) ۲ - ۶، ج) ۶۶،۸۰۰، د) سهم متوسط هر فرد جامعه از میزان تولید یا درآمد آن جامعه

(۳) الف) ۴۳۴۰، ب) ۶ - ۲، ج) ۶۶،۸۰۰، د) سهم متوسط هر فرد جامعه از میزان درآمد آن جامعه

(۴) الف) ۳۴۳۰، ب) ۶ - ۲، ج) ۶۸،۶۰۰، د) سهم متوسط هر فرد جامعه از میزان تولید یا درآمد آن جامعه

۱۲۵- موارد کدام گزینه تکمیل‌کننده جاهای خالی عبارات زیر است؟

الف) شیب زیاد منحنی تقاضا به معنای ... و ... کالا است.

ب) اگر در بازار، قیمت کالایی در حال کاهش باشد، می‌گوییم به دلیل وجود ...، قیمت به سمت قیمت تعادلی پیش می‌رود.

ج) شرکت توانیر در کشور ما و شرکت پخش و پالایش فرآورده‌های نفتی به ترتیب دارای بازار ... و ... هستند.

(۱) الف) کم بودن کشش قیمتی تقاضا - ضروری بودن، ب) کمبود (یعنی فزونی تقاضا بر عرضه)، ج) انحصار در خرید و فروش - انحصار در فروش

(۲) الف) زیاد بودن کشش قیمتی تقاضا - تجملی بودن، ب) کمبود (یعنی فزونی تقاضا بر عرضه)، ج) انحصار در خرید و فروش - انحصار در فروش

(۳) الف) زیاد بودن کشش قیمتی تقاضا - تجملی بودن، ب) مازاد (یعنی فزونی عرضه بر تقاضا)، ج) انحصار در فروش - انحصار در خرید و فروش

(۴) الف) کم بودن کشش قیمتی تقاضا - ضروری بودن، ب) مازاد (یعنی فزونی عرضه بر تقاضا)، ج) انحصار در فروش - انحصار در خرید و فروش

۱۲۶- جدول زیر بیانگر هزینه‌های یک کارگاه سفالگری با ۶ کارگر و تولید ماهانه ۵۰۰ واحد محصول، هریک به ارزش ۵۲ هزار تومان است. با توجه به اطلاعات فوق و موارد مذکور در جدول، عملکرد سالیانه این کارگاه چگونه است؟

۱/۵ میلیون تومان	حقوق متوسط ماهانه هر یک از کارگران
۲۰ میلیون تومان	هزینه خرید مواد اولیه سالانه
۴/۵ میلیون تومان	هزینه حمل‌ونقل سالانه
۱ میلیون تومان	اجاره ماهانه کارگاه
$\frac{۱}{۵}$ هزینه خرید مواد اولیه سالانه	هزینه استهلاک سالانه

(۱) ۱۷۸/۵ میلیون تومان ضرر

(۲) ۱۶۳/۵ میلیون تومان ضرر

(۳) ۱۶۳/۵ میلیون تومان سود

(۴) ۱۷۸/۵ میلیون تومان سود

۱۲۷- با توجه به اطلاعات جدول زیر و با فرض اینکه عمر مفید ماشین‌آلات خریداری شده توسط کارخانه، ۲۰ سال است.

خرید ماشین‌آلات	۶ میلیارد تومان
میزان درآمدزایی ماهانه	۲۰۰ میلیون تومان

الف) میزان هزینه استهلاک سالانه،

ب) مقدار درآمد خالص سالیانه این بنگاه اقتصادی کدام است؟

(۱) ۳۰۰ میلیون تومان - ۲,۱۰۰ میلیون تومان

(۲) ۳۰۰ میلیون تومان - ۲,۲۰۰ میلیون تومان

(۳) ۴۰۰ میلیون تومان - ۲,۰۰۰ میلیون تومان

(۴) ۴۰۰ میلیون تومان - ۲,۲۰۰ میلیون تومان

۱۲۸- کدام گزینه، متضمن پاسخ درست و کامل پرسش‌های زیر است؟

الف) در رابطه با واقعیت کدام گزینه نادرست است؟

ب) اگر در یک جامعه فرضی قیمت همه کالاها به علت وجود تورم به طور میانگین ۲۵٪ افزایش یافته باشد ولی مصرف کالای X ۱٪ کاهش

بیابد و تقاضا برای کالای Y ۷۰٪ کاهش داشته باشد، هر یک از کالاهای X و Y چه نوع کالایی محسوب می‌شوند؟

پ) به ترتیب هر یک از عبارات «ممکن است زمین‌های کشاورزی نسبتاً زیادی در اختیار جامعه باشد ولی زمین‌های مرغوبی که بازدهی خوبی

دارند و یا زمین‌هایی که نزدیک به محل زندگی و تجمع انسان‌ها قرار دارند، بسیار کم است.» و «زمین‌های کشاورزی را هم می‌توان برای تولید

پوشاک به زیر کشت پنبه برد و هم برای تهیه غذا در آن گندم کاشت.» به کدام مفهوم اقتصادی اشاره دارند؟

(۱) الف) یکی از علت‌های توجه اسلام به اقتصاد، اهمیت روز افزون مسائل اقتصادی در اجتماع و حیات جمعی انسان‌ها و تأثیر عوامل اقتصادی بر

همه جنبه‌های زندگی فرد، خانواده و جامعه است. ب) X کالای ضروری و Y کالای تجملی است. پ) منابع و امکانات برای انسان، هم امکان

مصارف متعددی دارد و هم با روش‌های مختلفی می‌تواند از آن‌ها استفاده کند. - منابع و امکانات در دسترس انسان، محدود است.

(۲) الف) جامعه اسلامی برای حفظ هویت و استقلال سیاسی و فرهنگی خود، باید به رشد و پیشرفت اقتصادی توجهی نکند و تلاش برای رفع

محرومیت‌ها، برخورداری از فرصت‌ها و حفظ کرامت انسانی را وظیفه خود بداند. ب) X کالای تجملی و Y کالای ضروری است. پ) نیازهای

انسان نامحدود است. - منابع و امکانات در دسترس انسان، محدود است.

(۳) الف) هدف علم اقتصاد، راهنمایی انسان برای بهترین انتخاب و به‌کارگیری بهترین روش به‌منظور استفاده از منابع و امکانات خویش است.

ب) X کالای تجملی و Y کالای ضروری است. پ) منابع و امکانات برای انسان، هم امکان مصارف متعددی دارد و هم با روش‌های مختلفی

می‌تواند از آن‌ها استفاده کند. - نیازهای انسان نامحدود است.

(۴) الف) دانشمندان علوم اقتصادی موضوعات اقتصادی مانند تولید، مصرف، توزیع، تجارت، قیمت، رشد و پیشرفت، فقر و مالیات و ... را به

دلیل داشتن ابعاد اجتماعی، فرهنگی، تاریخی، روان‌شناختی، حقوقی و سیاسی و ... نمی‌توانند با روش‌های علمی مورد مطالعه قرار دهند. ب)

X کالای ضروری و Y کالای تجملی است. پ) منابع و امکانات در دسترس انسان، محدود است. - منابع و امکانات برای انسان، هم امکان

مصارف متعددی دارد و هم با روش‌های مختلفی می‌تواند از آن‌ها استفاده کند.

۱۲۹- با توجه به مندرجات جدول زیر و همچنین اگر مجموع ارزش اقلام «ماشین‌آلات، مواد غذایی و پوشاک» در یک جامعه فرضی، ۱۲۵ میلیارد

ریال باشد، در این صورت: الف) تولید ناخالص ملی، ب) تولید خالص داخلی و ج) تولید ناخالص داخلی سرانه کدام است؟

A	ارزش خدمات ارائه شده	۱۸ میلیارد ریال
B	تولید خارجیان مقیم کشور	$\frac{۳}{۲}$ ارزش خدمات ارائه شده
C	هزینه استهلاک	$\frac{۱}{۳}$ تولید مردم کشور که در خارج اقامت دارند
D	تولید مردم کشور که در خارج اقامت دارند	۳۶ میلیارد ریال
E	جمعیت کل	۸۰ میلیون نفر

(۱) الف) ۱۷۹ میلیارد ریال، ب) ۱۸۵ میلیارد ریال، ج) ۱۲۵۲ ریال

(۲) الف) ۱۷۹ میلیارد ریال، ب) ۱۵۸ میلیارد ریال، ج) ۲۱۲۵ ریال

(۳) الف) ۱۶۱ میلیارد ریال، ب) ۱۸۵ میلیارد ریال، ج) ۱۲۵۲ ریال

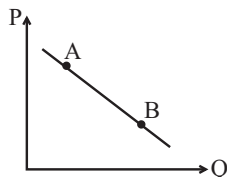
(۴) الف) ۱۶۱ میلیارد ریال، ب) ۱۵۸ میلیارد ریال، ج) ۲۱۲۵ ریال

۱۳۰- کدام گزینه مبین پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

الف) علت ربا تلقی نشدن سود بانکی اعطایی به سپرده‌گذاران (چه علی‌الحساب و چه قطعی) در قانون چیست؟
 ب) در کدام یک از عقود اسلامی بانک با خرید قسمتی از سهام شرکت‌های سهامی موجود در سود آن‌ها شریک می‌شود؟
 ج) در ادبیات اقتصادی گاهی از ... به عنوان سرمایه انسانی یاد می‌شود.

۱) الف) فعالیت‌های بانکی تحت عقود اسلامی که در بخش واقعی اقتصاد است. ب) مشارکت حقوقی، ج) کارآفرینان
 ۲) الف) استفاده از اسناد تجاری و انعقاد عقود اسلامی در بخش مالی اقتصاد، ب) مشارکت مدنی، ج) متخصصان
 ۳) الف) استفاده از اسناد تجاری و انعقاد عقود اسلامی در بخش مالی اقتصاد، ب) مشارکت مدنی، ج) کارآفرینان
 ۴) الف) فعالیت‌های بانکی تحت عقود اسلامی که در بخش واقعی اقتصاد است. ب) مشارکت حقوقی، ج) متخصصان

۱۳۱- با فرض اینکه نقاط A و B بر روی منحنی ... قرار داشته باشد، وضع نقطه A در مقایسه با نقطه B چگونه است؟

۱) تقاضا - قیمت کمتر و مقدار بیشتر

۲) عرضه - قیمت بیشتر و مقدار کمتر

۳) تقاضا - قیمت بیشتر و مقدار کمتر

۴) تقاضا - قیمت و مقدار بیشتر

۱۳۲- با توجه به جدول و اطلاعات ارائه شده از کشور A در سال ۱۹۹۰ میلادی:

الف) شاخص دهک‌های ۱۰ درصد بالای جامعه به ۴۰ درصد پایین جامعه، کدام است؟

ب) شاخص دهک‌های ۲۰ درصد بالای جامعه به ۲۰ درصد پایین جامعه، کدام است؟

ج) به ترتیب، ارائه کدام شاخص، «توزیع درآمد» در این کشور را «مناسب‌تر» نشان می‌دهد و کدام شاخص مبین «نامناسب‌تر» بودن توزیع درآمد در این کشور است؟

د) شاخصی که برای مقایسه «وضعیت توزیع درآمد» مورد استفاده قرار می‌گیرد، چگونه محاسبه می‌شود؟

۱) الف) $0/94$ ، ب) $4/7$ ، ج) نسبت ده درصد بالا به چهل درصد پایین - نسبت «دهک دهم» به «دهک اول»، د) با محاسبه: «نسبت دهک دهم به دهک اول»

۲) الف) $0/94$ ، ب) $4/7$ ، ج) نسبت بیست درصد بالا به بیست درصد پایین - نسبت «دهک اول» به «دهک دهم»، د) با محاسبه: «نسبت دهک اول به دهک دهم»

۳) الف) $0/85$ ، ب) $5/6$ ، ج) نسبت «دهک دهم» به «دهک اول» - نسبت «ده درصد بالا به چهل درصد پایین»، د) با محاسبه: «نسبت دهک اول به دهک پنجم»

۴) الف) $0/85$ ، ب) $5/6$ ، ج) نسبت «دهک اول» به «دهک دهم» - نسبت «ده درصد بالا به چهل درصد پایین»، د) با محاسبه: «نسبت دهک ششم به دهک دهم»

۱۳۳- کدام یک از موارد زیر درست است؟

الف) تفاوت شغل «بازاریاب» و «بازرگان» این است که فقط «بازرگان» به خرید محصول در مراکز تولید و فروش آن در مناطق مصرف بین‌المللی می‌پردازد و این وظیفه «بازاریاب» نیست.

ب) «فراهم کردن امکان تأمین کلیه نیازها در داخل»، «متنوع کردن کالاهای وارداتی» و «متنوع کردن کالاهای صادراتی» از راه‌های نزدیک شدن کشور به استقلال اقتصادی است.

پ) پس از جنگ جهانی دوم ضرورت داشت که مقررات و قوانینی جهانی وضع شود و همچنین نهادهایی برای نظارت بر امور اقتصادی و مالی مانند WTO و ASEAN و IMF تأسیس شوند.

ت) اصل ۲۹ قانون اساسی در رابطه با تأمین اجتماعی و اصل‌های ۵۱ تا ۵۵ در رابطه با امور مالی و دولت است و اصل ۴۸ به عدالت منطقه‌ای و استانی اشاره دارد.

۴) پ و ت

۳) ب و پ

۲) الف و ت

۱) ب و الف

محل انجام محاسبات

وضعیت توزیع درآمد در کشور A در سال ۱۹۹۰ میلادی	
سهام دهک اول	۳
سهام دهک دوم	۴
سهام دهک سوم	۵
سهام دهک چهارم	۶
سهام دهک پنجم	۹
سهام دهک ششم	۱۲
سهام دهک هفتم	۱۳
سهام دهک هشتم	۱۵
سهام دهک نهم	۱۶
سهام دهک دهم	۱۷
۱۰۰ درصد جمعیت کشور	۱۰۰ درصد درآمد ملی

۱۳۴- عبارات کدام گزینه پاسخ درست و کامل پرسش‌های زیر است و جاهای خالی را به‌درستی تکمیل می‌کند؟

(الف) ملاک بهترین روش استفاده از منابع و امکانات چیست؟

(ب) دانش اقتصاد با دقت درباره انواع منافع و هزینه‌ها کمک می‌کند انسان‌ها، سازمان‌ها و کشورها در استفاده از منابع و امکاناتشان بهترین‌ها را انتخاب کنند. نتیجه این تلاش فکری پدید آمدن ... است.

(ج) برای کاهش اتکای بودجه به درآمدهای نفتی و گوناگون کردن منابع درآمدی کشور چه اقداماتی می‌توان انجام داد؟

(د) رشد اقتصادی کشور وقتی تضمین می‌شود که ...

(ه) رشد اقتصادی کشور بیش از این که به ... وابسته باشد، بهتر است به ... استوار گردد تا پیشرفت اقتصادی مطمئن‌تری را در پی داشته باشد.

(۱) (الف) روشی که کم‌ترین هزینه و بالاترین سود را داشته باشد، (ب) اندیشه اقتصادی، (ج) تأکید بر اصلاح نظام مالیاتی، افزایش صادرات غیرنفتی و حرکت به سمت فروش فرآورده‌های نفتی به جای نفت خام، (د) افزایش تولید و رفع نیازهای داخلی همراه با توزیع عادلانه درآمدها باشد. (ه) بخش دولتی - فعالیت‌های بخش خصوصی و اقتصاد مردمی

(۲) (الف) روشی که بتوان با استفاده از این منابع بیشترین میزان منافع و سطح بالاتری از رفاه را به‌دست آورد، (ب) علم اقتصاد، (ج) افزایش صادرات غیرنفتی، جذب سرمایه‌گذاری‌های خارجی، افزایش بهره‌وری و کارایی بخش دولتی، (د) آن‌چه در درون کشور تولید می‌شود، در سطح گسترده توسط کشورهای مختلف مورد استفاده قرار گیرد. (ه) بخش دولتی - فعالیت‌های بخش خصوصی و اقتصاد مردمی

(۳) (الف) روشی که کم‌ترین هزینه و بالاترین سود را داشته باشد، (ب) علم اقتصاد، (ج) افزایش صادرات غیرنفتی، جذب سرمایه‌گذاری‌های خارجی، افزایش بهره‌وری و کارایی بخش دولتی، (د) افزایش تولید و رفع نیازهای داخلی همراه با توزیع عادلانه درآمدها باشد. (ه) رشد سرمایه‌های فیزیکی - رشد توانمندی سرمایه انسانی و ارتقای قدرت تولیدی عموم مردم

(۴) (الف) روشی که بتوان با استفاده از این منابع بیشترین میزان منافع و سطح بالاتری از رفاه را به‌دست آورد، (ب) اندیشه اقتصادی، (ج) تأکید بر اصلاح نظام مالیاتی، افزایش صادرات غیرنفتی و حرکت به سمت فروش فرآورده‌های نفتی به جای نفت خام، (د) آن‌چه در درون کشور تولید می‌شود، در سطح گسترده توسط کشورهای مختلف مورد استفاده قرار گیرد. (ه) رشد سرمایه‌های فیزیکی - رشد توانمندی سرمایه انسانی و ارتقای قدرت تولیدی عموم مردم

۱۳۵- اطلاعات ارائه شده در جدول زیر، مربوط به یک جامعه فرضی است. با توجه به مندرجات این جدول:

(الف) ارزش پولی مجموع مسکوکات در دست مردم چند واحد پولی است؟

(ب) ارزش پولی موجودی سپرده‌های مدت‌دار مردم چند واحد پولی است؟

(ج) میزان شبه‌پول در این جامعه چند واحد پولی است؟

(د) حجم کل پول موجود یا کل نقدینگی این جامعه، کدام است؟

۱	ارزش پولی مجموع مسکوکات در دست مردم	$\frac{3}{4}$ مجموع اسکناس‌ها
۲	ارزش پولی مجموع سپرده‌های جاری مردم	۸۵۰ واحد پولی
۳	ارزش پولی مجموع اسکناس‌ها	۲۴۰۰ واحد پولی
۴	ارزش پولی مجموع سپرده‌های دیداری و غیردیداری مردم	۲۵۰۰ واحد پولی
۵	ارزش پولی موجودی سپرده‌های پس‌انداز مردم	۷۲۰ واحد پولی
۶	ارزش پولی حساب‌های قرض‌الحسنه	۱۳۵۰ واحد پولی

(۱) (الف) ۱۸۰۰، (ب) ۹۳۰، (ج) ۳۲۰۰، (د) ۷۵۵۰ (۲) (الف) ۱۶۰۰، (ب) ۸۵۰، (ج) ۳۲۰۰، (د) ۸۰۵۰

(۳) (الف) ۱۶۰۰، (ب) ۸۵۰، (ج) ۳۰۰۰، (د) ۷۵۵۰ (۴) (الف) ۱۸۰۰، (ب) ۹۳۰، (ج) ۳۰۰۰، (د) ۸۰۵۰

وقت پیشنهادی: ۳۰ دقیقه

ادبیات و عربی اختصاصی

تکنیک زمان نقصانی

پایان

10:30

۱۳۶- عبارات تمام گزینه‌ها از دیدگاه تاریخ ادبیات صحیح است؛ به‌جز:

(۱) زبان پهلوی در دوره اشکانیان رایج بود و تا اوایل دوره ساسانی نیز آثاری به این زبان تألیف می‌شد و در شمال و شمال‌شرقی ایران متداول بود.

(۲) فرخی و منوچهری از شاعرانی بودند که در اواخر عهد سامانی تربیت یافته بودند و در دربار غزنوی حضور داشتند.

(۳) اشعار کمی به زبان پهلوی در دست است و آنچه باقی مانده، از جمله اشعار تعلیمی و اخلاقی، دچار تحریف‌هایی شده است.

(۴) آوردن موعظه و نصیحت در شعر پارسی از قرن چهارم معمول شد اما کسی که قصیده تمام و کمال در این موضوع سرود، کسایی بود.

۱۳۷- کلمات کدام گزینه به‌ترتیب با موارد «اثری به تقلید از بوستان سعدی، شاعری غزل‌سرا به سبک سعدی و حافظ، سردبیر روزنامه مجلس» ارتباط دارند؟

- (۱) گلشن صبا، سروش اصفهانی، ادیب‌الممالک فراهانی
 (۲) خداوندنامه، مجمر اصفهانی، ملک‌الشعرا بهار
 (۳) گلشن صبا، فروغی بسطامی، ادیب‌الممالک فراهانی
 (۴) خداوندنامه، نشاط اصفهانی، ملک‌الشعرا بهار

۱۳۸- در همه گزینه‌ها به محورهای فعالیت‌های سیمین دانشور اشاره شده است؛ به‌جز:

- (۱) با نگارش رمانی در موضوع زندگی مردم در خلال جنگ جهانی دوم، به اوج نویسندگی خود رسید.
 (۲) ترجمه‌هایی از داستان‌ها و نمایش‌نامه‌های نویسندگان مشهور از او برجای مانده است.
 (۳) او در اولین تجربه داستان‌نویسی خود، شهری چون بهشت را منتشر کرد.
 (۴) دانش‌آموخته زبان و ادبیات فارسی بود و به تدریس هنر و ادبیات اشتغال داشت.

۱۳۹- انتساب چند اثر به پدیدآورنده آن غلط است؟

(مجالس‌المؤمنین: شیخ بهایی) (صد پند: عبید زاکانی) (حبیب‌السیر: خواندمیر) (جامع‌التواریخ: عطاملک جوینی) (لمعات: فخرالدین عراقی)
 (محبوب‌القلوب: وحید قزوینی) (مجالس سبعة: سعدی) (جمشید و خورشید: سلمان ساوجی)

- (۱) سه (۲) چهار (۳) دو (۴) پنج

۱۴۰- انتساب کدام بیت به سراینده مقابل آن نادرست است؟

- (۱) عشق و درویشی و انگشت‌نمایی و ملامت همه سهل است تحمل نکنم بار جدایی (رودکی)
 (۲) در گلستان چشمم ز چه رو همیشه باز است؟ به امید آن که شاید تو به چشم من درآیی (فخرالدین عراقی)
 (۳) نیست به جز عشق در این پرده کس اول و آخر همه عشق است و بس (جامی)
 (۴) خرد را چاشنی بخشش از کلامم زبان را چرب و شیرین کن به کامم (طالب آملی)

۱۴۱- همه موارد از ویژگی‌های عمده شعر فارسی در سبک عراقی است؛ به‌جز:

- (۱) ورود لغات ترکی و مغولی، رواج هجو در شعر
 (۲) از میان رفتن لغات مهجور فارسی، واقع‌گرایی در شعر
 (۳) رواج داستان‌سرایی و منظومه‌های داستانی، به‌کارگیری ردیف‌های دشوار
 (۴) فراوانی ترکیبات نو، رواج غزل و مثنوی

۱۴۲- کدام عبارات درباره نثر دوره انقلاب نادرست است؟

- (الف) گرایش به خاطره‌نویسی، سفرنامه‌نویسی و نگارش نوشته‌های ادبی - تحقیقی افزایش می‌یابد.
 (ب) اندیشه حاکم بر داستان‌های دهه اول انقلاب، اجتماعی و سپس سیاسی است.
 (ج) تفکر اومانیستی که در پیش از انقلاب کم‌رنگ بود، در این دوران بیشتر مشاهده می‌شود.
 (د) ادبیات داستانی پس از انقلاب اختصاصاً به موضوع جنگ می‌پرداخت.
 (ه) واژه‌هایی مرتبط با فرهنگ ایثار و شهادت و برگرفته از فرهنگ اسلامی رواج یافت.

- (۱) ب، ج، د (۲) الف، ب، د (۳) ج، د، ه (۴) د، ب، ه

۱۴۳- کدام بیت فاقد آرایه «تشبیه» است؟

۱) تماشا کن رخش را تا بدانی	که خورشید از چه خاکستر نشین است
۲) غزالی در کمنند آورده بختم	که چین زلف او آشوب چین است
۳) کسی کان لعل و عارض دید گفتا	زهی کوثر که در خلد برین است
۴) کمان ابرو بتی دارم فروغی	که از هر سو بتان را در کمین است

۱۴۴- آرایه‌های بیت زیر، کدام است؟

«گر گوش هوش باشد، در پرده خموشی

۱) جناس، تشخیص، تناقض، ایهام	۲) ایهام تناسب، جناس، استعاره، تناقض
۳) مجاز، استعاره، ایهام تناسب، کنایه	۴) تشخیص، حسن تعلیل، کنایه، مجاز

۱۴۵- کدام بیت، فاقد «تشبیه» و دارای «مجاز و جناس» است؟

۱) همه عالم نگران تا نظر بخت بلند	بر که افتد که تو یک دم نگرانش باشی
۲) در دل من بوی امید است باز	چشم دل از روی امید است باز
۳) بازت ندانم از سر پیمان ما که برد	باز از نگین عهد تو نقش وفا که برد
۴) ابرویش آن قبله عشاق طاق	چون مه نو در همه آفاق طاق

۱۴۶- کدام بیت فاقد آرایه «ایهام» است؟

۱) حدیث قامت تو گر مؤذنان شنوند	به عمر خویش نیابند بعد از این به فلاح
۲) من اگر نیکم و گر بد تو برو خود را باش	هر کسی آن درود عاقبت کار که کشت
۳) می‌توان پوشید چشم از هر چه می‌آید به چشم	آن چه نتوان چشم از آن پوشید بیداری بود
۴) نقش ادوار سپهر ار بشناسی دانی	کاین مخالف نکند کار کسی هرگز راست

۱۴۷- در کدام بیت همه آرایه‌های «تشبیه، استعاره و مجاز» وجود دارد؟

۱) شاهان همه اسیر بتان سیاه چشم	این آهوان نگر که چه با شیر می‌کنند
۲) وقت رفتن گر روم با آتش عشقت به خاک	روز محشر در برم بینی دل خونین کباب
۳) دی به چمن برگذشت سرو سخنگوی من	تا نکند گل غرور رنگ من و بوی من
۴) چشمت به غمزه هر دم خون هزار عاشق	ریزد چنان که قطعاً کس را خبر نباشد

۱۴۸- آرایه‌های مقابل همه ابیات کاملاً درست است؛ به جز:

۱) موج شراب و موج آب بقا یکی است	هر چند پرده‌هاست مخالف، نوا یکی است (تلمیح، اسلوب معادله)
۲) از حرف خود به تیغ نگرديم چون قلم	هر چند دل دو نیم بود، حرف ما یکی است (مجاز، تشبیه)
۳) از توسن هوس ز ازل چون پیاده‌ایم	رخش مراد تا به ابد زیر زین ما است (حسن تعلیل، تضاد)
۴) تا می‌کنیم محتشم از لعل او سخن	ملک سخن تمام به زیر نگین ما است (استعاره، ایهام تناسب)

۱۴۹- ترتیب صحیح آرایه‌های «لف و نشر، ایهام، تشبیه و حسن تعلیل» در کدام گزینه مورد اشاره قرار گرفته است؟

- (الف) ای کاش پی قتل من آن سیم‌تن افتد
 (ب) واقف شود از حالت دل‌های شکسته
 (ج) صاحب‌نظری را که به چشم تو فتد چشم
 (د) بگذار که بیند قد و روی تو فروغی

- (۱) د، ج، الف، ب
 (۲) د، الف، ج، ب
 (۳) د، ب، الف، ج
 (۴) ج، ب، الف، د

۱۵۰- آرایه‌های «استعاره، حس آمیزی، جناس، اغراق، پارادوکس» به ترتیب در کدام ابیات آمده است؟

- (الف) آه مشتاقان نسیم نوبهار یاد اوست
 (ب) عجز بر سر پنجه اقبال چون زور آورد
 (ج) لطافت آن قدر دارد که در وقت خرامیدن
 (د) در چنین عرصه که عام است پرافشانی شوق
 (ه) چو بوی گل ز چه افسردگی مقید رنگی

- (۱) ب، ج، ه، د، الف
 (۲) د، ب، ج، ه، الف
 (۳) د، الف، ب، ج، ه
 (۴) ب، الف، ه، ج، د

۱۵۱- ردیف در کدام بیت، وابسته و وابسته گروه اسمی است؟

- (۱) نوح را کشتی شکست از لطمه طوفان عشق
 (۲) توده خاکسترت گوگرد احمر کی شود
 (۳) می‌خورد خون دل و از دیده می‌ریزد برون
 (۴) فصل گل گراشک گلگونت ز سر خواهد گذشت

۱۵۲- قافیه کدام بیت «غلط» است؟

- (۱) چوبه تیری که تو پرتابیش
 (۲) انبیا طاعات عرضه می‌کنند
 (۳) گرمی دمساز گل آید به جوش
 (۴) کز جهان زنده ز اول آمدیم

۱۵۳- در کدام بیت کسره اضافه، بلند تلفظ می‌شود؟

- (۱) میرم بدان تغافل و پروا نکردنش
 (۲) فریاد از آن نشستن و برخاستن به ناز
 (۳) پیداست از کرشمه عاشق گداز او
 (۴) اهلی مگو که کشت مرا تیغ مدعی

۱۵۴- در کدام بیت هر دو اختیار وزنی «قلب» و «ابدال» وجود دارد؟

- (۱) در دل من درآمد او بود خیالش آتشین
 (۲) قول تو تیر است و زبانت کمان
 (۳) گوید خاقانیا این همه ناموس چیست
 (۴) شعله نور آن قمر می‌زده از شکاف در

- آتش رفت بر سرم سوخته شد کلاه من
 گرت بدین حرب به دل رغبت است
 نه هر که دو بیت گفت لقب ز خاقان برد
 بر دل و چشم رهگذر از بر نیک نام دل

۱۵۵- وزن بیت زیر کدام است؟

«روی تو دلم را به سوی خود نگران کرد آن را که دلی هست به رویت نگران است»

- (۱) مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن
(۲) مستفعل مستفعل مستفعل فع
(۳) مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن
(۴) مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن

۱۵۶- در همه ابیات یکی از ارکان عروضی بیت زیر دیده می‌شود؛ به جز:

«آن دم که با تو باشم یک سال هست روزی وان دم که بی تو باشم یک لحظه هست سالی»

- (۱) هر حلقه زلف تو را صد ملک چین در آستین هر پرده چشم تو را صد کافرستان در بغل
(۲) نومید نیستم که هم او مرهمی نهد ورنه به هیچ به نشود دردمند او
(۳) ز گل‌رویان این عالم که هستند من آن می‌جویم و آنم تویی بس
(۴) چون به هوای تو عشق زنده دلم کرد شمع مثال از سرم برند نمی‌رم

۱۵۷- همه ابیات با مصراع «چرا کنون که بهار است جهد آن نکنی» هم‌وزن‌اند؛ به جز:

- (۱) ز موج خویش بود تازیانه ریگ روان را چه حاجت است محرک ز دست رفته عنان را
(۲) میانه‌کار بباش ای پسر کمال مجوی که مه تمام نشد جز ز بهر نقصان را
(۳) بریخت چنگش و فرسوده گشت دندانش چو تیز کرد بر او مرگ چنگ و دندان را
(۴) شما فریفتگان پیش او همی‌گفتید هزار سال فزون باد عمر سلطان را

۱۵۸- نام وزن مقابل کدام مصراع، درست است؟

- (۱) به هجران مرا سهل شد دادن جان: متقارب مثنی محذوف
(۲) در بزم غیر ای بی‌وفا بهر خدا مگذار پا: رجز مثنی محذوف
(۳) داشتی در سر که خونم ریزی از چشم: رمل مسدس سالم
(۴) ندانم قرص خورشید است یا رو: هزج مسدس سالم

۱۵۹- وزن همه ابیات را می‌توان به دو صورت هجایی دسته‌بندی کرد؛ به جز:

- (الف) هر کو به همه عمرش سودای گلی بوده است داند که چرا بلبل دیوانه همی باشد
(ب) چاره‌ای کن که مرا صبر به غایت برسد صبر پیداست که خود تا به چه غایت باشد
(ج) ما را بکشت آن بی‌وفایی موجب و ما شادمان بی‌موجبی عاشق کشی آن بی‌وفا را می‌رسد
(د) تیغست چو به خون من شود تر بر دست تو آفرین نویسد

- (۱) الف، ب (۲) ب، ج (۳) ج، د (۴) الف، د

۱۶۰- کدام گزینه درباره بیت زیر نادرست است؟

«هرگز از بخت نیامد قدحی در دستم که به دیوانگی‌ای عاقبتش نشکستم»

- (۱) یک‌بار «حذف همزه» صورت گرفته است.
(۲) در وزن «فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن» سروده شده است.
(۳) فاقد اختیار شاعری تغییر کمیت مصوت است.
(۴) قافیه مطابق الگوی «مصوت + دو صامت» است.

۱۶۱- مفهوم کدام بیت با بیت زیر قرابت معنایی ندارد؟

- «من نمی‌گویم زبان کن یا به فکر سود باش
 (۱) غنیمت می‌شمارم صحبت گل، نیستم بلبل
 (۲) فرصت مده از دست چو وقتی به کف افتاد
 (۳) تا به خود جنبیده‌ای از دست فرصت رفته است
 (۴) فرصت تویی؟ آری منم، ز اهل کجا؟ شیرازی‌ام
- ای ز فرصت بی‌خبر، در هر چه هستی، زود باش»
 که عمرم بگذرد ایام گل در آشیان بستن
 کاین مآدر اقبال همه ساله نزیاید
 جام را پر، شیشه را خالی کن از می زود باش
 سودا چه داری؟ عاشقی، سودت چه؟ رنجست و محن

۱۶۲- مفهوم کدام گزینه با بیت زیر قرابت دارد؟

- «بانگ زد یارش که بر در کیست آن
 (۱) عشق بود دلستان پرورش دوستان
 (۲) تا شد دلم آویخته در حلقه زلفین تو
 (۳) رو ای صبا و بگو یار دلستان مرا
 (۴) راه عشق از خودی توست چنین پست و بلند
- گفت بر در هم تویی ای دلستان»
 سبز و شکفته کند جان تو را چون شجر
 سر از هوای دلبران چون حلقه بر در می‌زنم
 که وعده‌های دروغ تو سوخت جان مرا
 اگر از خویش برآیی، همه‌جا همواری است

۱۶۳- مفهوم همه ابیات یکسان هستند؛ به‌جز:

- (۱) گر قضا صد بار قصد جان کند
 (۲) شکر را گرچه طعم و آب و رنگ است
 (۳) هر که داد او حُسن خود را در مزاد
 (۴) دانه باشی مرغکانست برچنند
- هم قضا جانست دهد درمان کند
 ز غوغای مگس دائم به تنگ است
 صد قضای بد سوی او رو نهاد
 غنچه باشی کودکانست برکنند

۱۶۴- ویژگی‌های فکری ذکر شده در برابر ابیات کدام گزینه نادرست است؟

- (الف) چشم باز و گوش باز و دام پیش
 (ب) آنچه در مدت هجر تو کشیدم هیئات
 (ج) بر قضا هر کو شبیخون آورد
 (د) جهان فانی و باقی فدای شاهد و ساقی
- سوی دامی می‌پرد با پر خویش (باور به اختیار و اراده)
 در یکی نامه محال است که تحریر کنم (شکوه از فراق)
 سرنگون آید ز خون خود خورد (ذهن‌گرایی)
 که سلطانی عالم را طفیل عشق می‌دانم (ستایش عشق)
- (۱) الف، د (۲) ب، ج (۳) الف، ج (۴) ب، د

۱۶۵- کدام گزینه با سروده زیر از نیمایوشیج ارتباط معنایی دارد؟

- «دست‌ها می‌سایم / تا دری بگشایم / بر عبث می‌پایم / که به در کس آید / در و دیوار به هم ریخته‌شان / بر سرم می‌شکنند»
- (۱) در این سرای بی‌کسی کسی به در نمی‌زند
 (۲) نشسته‌ام در انتظار این غبار بی‌سوار
 (۳) گذرگهی است پر ستم که اندر او به غیر غم
 (۴) نه سایه دارم و نه بر بیفکنندم و سزاست
- به دشت پر ملال ما پرند پر نمی‌زند
 دریغ کز شبی چنین سپیده سر نمی‌زند
 یکی صلاهی آشنا به رهگذر نمی‌زند
 اگر نه بر درخت تر کسی تبر نمی‌زند

■ ■ عَيْنَ الْأَنْسَبِ لِلْجَوَابِ عَنِ التَّرْجَمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (١٦٦ - ١٧٤)

١٦٦- «لَعَلَّ اللَّهَ يَحْمِينَا مِنْ شُرُورِ الْحَادِثَاتِ وَ يُعِينِنَا دَائِمًا حَتَّى لَا يَغْرَبَنَا الشَّيْطَانُ!»:

- (۱) شاید خدا همیشه ما را از بدی حادثه‌ها نگهداری کند و به ما کمک کند تا فریب شیطان را نخوریم!
- (۲) امید است که خدا ما را از بدی‌های حوادث نگاه دارد و همیشه یاریمان کند تا شیطان ما را فریب ندهد!
- (۳) امید است خدا ما را در برابر حوادث ناگوار حمایت کرده و همواره یاری‌رسان ما باشد تا شیطان ما را فریب ندهد!
- (۴) امیدواریم که خدا در بدی‌های حوادث نگهدارنده ما باشد و همواره یاریمان نماید تا شیطان نتواند فریبمان بدهد!

١٦٧- «هَذِهِ النُّجُومُ كَالدَّرْرِ الْمُنْتَشِرَةِ عَلَى قُمَاشٍ أَسْوَدَ تَزِينُ السَّمَاءَ فَوْقَ رُؤُوسِنَا فِي اللَّيْلِ الْمُظْلَمِ!»:

- (۱) این ستارگان چون مرواریدهای پراکنده بر پارچه‌ای سیاه، آسمان را بالای سر ما در شب تاریک زینت می‌دهند!
- (۲) آسمان تاریک بالای سرمان به وسیله این ستارگان نظیر مرواریدهای پراکنده بر پارچه‌ای سیاه، زینت داده می‌شود!
- (۳) این‌ها ستارگان هستند که مانند مرواریدهای پخش شده بر پارچه سیاه، آسمان ظلمانی را بالای سر ما آراسته می‌کنند!

- (۴) این ستارگانند که همچون مرواریدهای پراکنده بر پارچه مشکی، آسمان شب تیره و تاریک بالای سر ما را زینت می‌بخشند!

١٦٨- «هَلْ تُصَدِّقُ أَنَّ هُنَاكَ طَائِرًا لَا يُرَى جَنَاحَاهُ بِسَبَبِ سُرْعَةِ حَرَكَتَهُمَا؟! وَ الْأَعْجَبُ مِنْهُ هُوَ أَنَّهُ أَصْغَرُ طَائِرٍ عَلَى الْأَرْضِ!»:

- (۱) آیا باور می‌کنی پرنده‌ای وجود دارد که بال‌هایش به خاطر سرعت حرکتشان دیده نمی‌شود؟! و عجیب‌تر از آن این است که آن کوچکترین پرنده روی زمین است!
- (۲) آیا باور می‌کنی پرنده‌ای هست که بال‌هایش را به دلیل سرعت حرکتشان نمی‌بینی؟! و عجیب‌تر آن است که این پرنده‌ای بسیار کوچک بر روی زمین است!
- (۳) آیا می‌پذیری آنجا پرنده‌ای دیده شود که بال‌هایش به خاطر سرعت حرکت می‌کنند؟! و عجیب‌تر از آن این است که این کوچکترین پرنده روی زمین است!
- (۴) آیا می‌پذیری پرنده‌ای وجود دارد که دو بالش به خاطر سرعت حرکتشان رؤیت نمی‌شود؟! و عجیب‌تر آن که این پرنده بر روی زمین کوچکترین است!

۱۶۹- «إِنَّكُمْ كُنْتُمْ مُعْجِبِينَ بِأَسْمَاكَ تَحَبُّ أَنْ تَأْكُلَ فَرَانِسَهَا حَيَّةٌ وَلَكِنَّ تَغْذِيَّتَهَا أَصْبَحَتْ صَعِبَةً عَلَيْكُمْ!»: شما ...

(۱) شیفته ماهیانی بودید که دوست دارند خوراک‌های زنده خود را بخورند اما غذا دادن به آن‌ها دشوار شده بود!

(۲) دوستدار آبیانی بودید که دوست دارند شکارهای زنده را بخورند ولی غذا دادن به آن‌ها برایتان سخت شده بود!

(۳) علاقه‌مند ماهیانی بودید که دوست دارند شکارهای خود را زنده بخورند اما غذا دادن به آن‌ها برایتان سخت شده است!

(۴) شیفته ماهیان بودید درحالی که آن‌ها دوست دارند شکارها را زنده بخورند ولی غذا دادن به آن‌ها برای شما دشوار شده است!

۱۷۰- «الَّذِينَ يُعَلِّمُونَ الْجَاهِلِينَ طَرِيقَ الْحَيَاةِ لَا يَغْضَبُوا فَإِنَّ الْغَضَبَ مَفْسَدَةٌ تُقَرِّبُ الْإِنْسَانَ مِنَ الْفَشَلِ!»:

(۱) آنان که به نادان‌ها راه زندگی یاد می‌دهند نباید عصبانی شوند، زیرا عصبانیت موجب تباهی است و انسان به شکست نزدیک می‌شود!

(۲) کسانی که به جاهلان راه حیات بیاموزند عصبانی نمی‌شوند، چرا که عصبانیت موجب تباهی است و انسان را به شکست نزدیک می‌کند!

(۳) آن‌ها که راه زندگی را به افراد نادان یاد بدهند خشمگین نمی‌شوند، زیرا خشم مایه تباهی است که انسان را به شکست نزدیک می‌سازد!

(۴) کسانی که راه زندگی را به نادان‌ها یاد می‌دهند نباید خشمگین شوند، چرا که خشم، مایه تباهی است که انسان را به شکست نزدیک می‌سازد!

۱۷۱- عَيْنُ الصَّحِيحِ:

(۱) هذه الكتب القيِّمة كلها ترتبط بالمتعلِّم!؛ همه این کتاب‌های ارزشمند به یاددهنده ارتباط دارد!

(۲) بعد كتابة الإنشاء أعطاه للمعلِّم فهو ابتسم فرحاً!؛ پس از نوشتن انشاء، آن را به معلِّم دادم پس او با شادمانی لبخند زد!

(۳) الْجَوُّوا إِلَى اللَّهِ فِي طَرِيقِ اخْتِرْتُمُوهُ إِلَى أَهْدَاكُم!؛ در مسیری که آن را به سوی اهداف خود برگزیده‌اید، به خداوند پناه برید!

(۴) قد مرَّت اليوم بعد مشاهدة الفلم أمام أمِّي ذكرياتها مرّات!؛ امروز قطعاً پس از دیدن فیلم، خاطرات مادرم از مقابل او گذشته است!

۱۷۲- عین الخطأ:

۱) سألنا الشُّرطيَّ هل عند مُرافقكم بِطاقة الدُّخول أم لا! : پلیس از ما پرسید آیا همراهان شما بلیت‌های ورود دارند یا نه!

۲) أنظر! أولئك نيام لن يَنبتهوا إلا بعد موتهم! : نگاه کن! آن‌ها خفتگانی هستند که تنها پس از مرگ خود بیدار خواهند شد!

۳) بُنيَّتِي! صدَّقِي أنَّ الأدب لا يَرُخصُ إذا ازدادَ بل يَغلو! : دخترکم! باور کن که ادب ارزان نمی‌شود هرگاه زیاد شود بلکه گران می‌شود!

۴) إنَّ قيمةَ الإنسان تُصاف عندما يتواضع تواضع العبد الصالح! : بی‌گمان ارزش انسان افزوده می‌شود وقتی که همچون بندهٔ صالح فروتنی می‌کند!

۱۷۳- «کشاورزانی را در مزرعه دیدم، آن کشاورزان محصولات خود را با خوشحالی درو می‌کردند!»:

۱) رأيتُ في المزرعة فلاحين كانوا يحصدون محاصيلهم و هم مسرورون!

۲) رأيتُ مزارعين في المزرعة، كان المزارعون يحصدون محاصيلهم مسرورين!

۳) شاهدتُ مزارعين في مزرعة، أولئك المزارعون كانوا تحصدون محاصيلهم بسُرور!

۴) شاهدتُ الفلاحين في المزرعة، كان ذلك الفلاحون يحصدون محاصيلهم مسرورين!

۱۷۴- «الصديق الحقيقي هو صديق الفصول الأربعة!»؛ عین المناسب للمفهوم:

۱) الجليس الصالح خير من الوحدة!

۲) خير الأصدقاء من يُعلمك حلو الحياة و مرّها!

۳) لا خير في صداقة تحكمها المنافع و المصالح!

۴) من بقي بجانبك عندما يرحل الجميع فهو خير صديق!

■ ■ عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي (۱۷۵ - ۱۷۷)

۱۷۵- «يُحكى أن شاباً كذاباً تظاهر بالغرق في البحر!»:

۱) يُحكى: فعل مضارع - للغائب - مجرّد ثلاثي (حروفه الأصليّة: ح ك ي) - معلوم / فعل و فاعل؛ و الجملة فعلية

۲) شاباً: مفرد مذكّر - اسم فاعل (من مصدر مجرّد ثلاثي) - معرب / اسم «أن» و منصوب بالفتحة

۳) كذاباً: مذكّر - اسم مبالغة (للدلالة على المهنة) - نكرة - مبني / صفة أو نعت و منصوب بالتبعية

۴) تظاهر: فعل ماضٍ - للغائب - مزيد ثلاثي (مصدره: مُظاهرة؛ على وزن: مُفاعلة) / فعل و مع فاعله جملة فعلية

١٧٦- «لا تتحرك عين البومة فإنها ثابتة ولكنها تحرك رأسها لتعويض هذا النقص!»:

(١) تعويض: اسم - مفرد مذكّر - مصدر من فعل مزيد ثلاثي (ماضيه: تعوّض؛ مضارعه: يتعوّض) - معرب / مجرور بحرف الجرّ

(٢) لا تتحرك: فعل مضارع - للمخاطب - مزيد ثلاثي (ماضيه: حرّك؛ مصدره: تحريك) - لازم / فعل و فاعله: عين

(٣) تحرك: مضارع - للغائبة - مزيد ثلاثي (حروفه الأصلية: ح ر ك، و له حرفان زائدان) - معلوم / فاعله: رأس

(٤) ثابتة: اسم - مفرد مؤنث - اسم فاعل (اشتقاقه من مصدر: مجرد) - نكرة / خبر لـ «إن» و مرفوع

١٧٧- «أصيبت البنت بحمى صيرتها طفلةً بكماء!»:

(١) بكماء: اسم تفضيل (مذكّره: أبكم) - نكرة / صفة و منصوب بالتبعية من موصوفها (طفلة)

(٢) طفلة: اسم - مفرد مؤنث - معرب - نكرة / خبر للفعل الناقص و منصوب (علامته: الفتحة)

(٣) أصيبت: فعل ماضٍ - للغائبة - مزيد ثلاثي - مجهول / فعل و نائب فاعله: البنت؛ الجملة فعلية

(٤) صيرت: ماضٍ - مزيد ثلاثي (له حرف زائد واحد) / فعل من الأفعال الناقصة، و اسمه: ضمير «ها»

■ ■ عيّن المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (١٧٨ - ١٨٥)

١٧٨- عيّن الخطأ في ضبط حركات الكلمات:

(١) أَلَيْتَ الْمُوَطِنِينَ يَحْتَقِلُونَ بِهَذَا الْيَوْمِ سَنَوِيًّا!

(٢) يَبْدَأُ الْمُقَاتِلُ مُهْمَّتَهُ فِي السَّاعَةِ السَّابِعَةِ إِلَّا ثَلَاثًا!

(٣) عَلَيْكُمْ بِالْإِبْتِعَادِ عَنِ الْأَرَاذِلِ وَ التَّقَرُّبِ إِلَى الْأَفْضَلِ دَائِمًا!

(٤) إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَأْمُرُ جَمِيعَ الْمُسْلِمِينَ إِلَّا يَسُبُّوا مَعْبُودَاتِ الْمُشْرِكِينَ!

١٧٩- عيّن الصحيح للفرغ: بِ يُمَكِّنُ أَنْ يَطَّلِعَ الطَّبِيبُ عَلَى إِصَابَةِ الشَّخْصِ بِالْحُمَى وَ يَصِفُ الْأَدْوِيَةَ اللَّازِمَةَ!

(١) القطن (٢) المحرر

(٣) الصيدلية (٤) الوصفة

١٨٠- عيّن ما ليس فيه من المترادف:

(١) تلك السنة الدراسية انتهت و أنا ما جرّيت عاماً أفضل منها في عمري!

(٢) إنّ الله أعانَ ولدي حتّى يغلب مشاكله كما نصرني عند مواجهة المشاكل!

(٣) عيناها سهرتا في سبيل الله و غصّتا عن محارمه و كذلك فاضتا من خشية الله!

(٤) قام ذلك الطائر بستر نفسه عند الجفاف لكنّ أحد الصيادين رأى قيامه بإخفاء نفسه!

١٨١- عَيْنُ الموصوف ليس مضافاً:

- (١) في الصَّيْفِ قد نرى قطرات المطر الصَّغِيرَةِ تتساقط!
- (٢) ظلمة القرية الشَّدِيدَةِ تستر الأشياء و تصعب رؤيتها!
- (٣) إبتعادك عن أعمالك القبيحة يُنقذك من مُصيبة الضَّلال!
- (٤) قد يُحسن الظَّنَّ بعض النَّاسِ في أقوال المُناققين الجُهَّال!

١٨٢- عَيْنُ كلمة «الشَّرَّ» تكون اسم التَّفْضِيلِ:

- (١) إِنَّ القُرْآنَ كلُّه خير لا شرَّ فيه!
- (٢) إِنَّ الكذب هو شرُّ الأمراض و أخطرُها!
- (٣) من النَّاسِ من يفعل الشرَّ و يتوقَّع الخير!
- (٤) الشرُّ هو أن نبتعد عن أوامر الله الَّتِي رسمها لنا!

١٨٣- عَيْنُ ما ليس فيه فعلٌ يعادل «المضارع الالتزامي»:

- (١) لَيْتَ سِرٌّ هذا العَمَلُ تَبَيَّنَ لنا و لِجميع!
- (٢) ما عَمِلْتَ في الدنيا وَجَدْتَ جزاءه في الآخرة!
- (٣) اهتَمُّوا بالصِّدْقِ اهتماماً لكي لا نفقد ثقتنا بكم!
- (٤) يُعْجِبُنَا معلِّمٌ يُحاول لِتعليم جميع الطُّلابِ نشيطاً!

١٨٤- عَيْنُ ما فيه الحال:

- (١) أَيُّها المَعْبُودُ! ندعوك و نرى ألسنة ناطقةً بِذكرك!
- (٢) سَتُصْبِحُ هذه الطَّالِبَةُ فَرِحَةً بِسببِ نَجاحها في الإمتحان!
- (٣) جَلَسَ الطَّالِبَةُ على كراسيهم مُؤدِّبين عند دُخول المُعَلِّمين!
- (٤) شاهَدنا طالبين مُبتسمين عند مُعلِّمينا في مَكْتَبِ الثَّانَوِيَّةِ!

١٨٥- عَيْنُ ما لا يُؤكِّد فيه إلا على «تنبيه التلاميذ»:

- (١) إِنَّ التلاميذ يشاهدون التنبيه في زميلهم المُتكاسل فيتنبهون جميعاً!
- (٢) إن تقرأ إنشائك فسوف يتنبيه التلاميذ بعد استماع إليه تنبهاً!
- (٣) إن يتنبيه التلاميذ تنبهاً تاماً يمكن أن يفوزوا في الامتحان!
- (٤) إِنَّ التلاميذ اهتَمُّوا بكلام معلِّمهم الفاضل و تنبهوا تنبهاً!

وقت پیشنهادی: ۱۲/۵ دقیقه

تاریخ- جغرافیا- علوم اجتماعی

تکنیک زمان نصابی

۱۸۶- در کدام یک از مراحل کار باستان‌شناسان روش رادیوکربن به آن‌ها کمک می‌کند؟

- (۱) شناسایی
(۲) حفاری
(۳) تنظیم اطلاعات
(۴) تعیین سن آثار

۱۸۷- کدام گزینه از اقدامات انسان‌های نخستین در عصر نوسنگی نمی‌باشد؟

- (۱) ساخت ظروف سنگی
(۲) تولید پارچه
(۳) ابداع چرخ سفالگری
(۴) استخراج طلا و نقره

۱۸۸- ساکنان کدام یک از سکونتگاه‌های زیر در حدود ۵ تا ۷ هزار سال پیش، به فنون ذوب و قالب‌گیری مس دست یافته بودند؟

- (۱) لرستان
(۲) سیلک
(۳) جیرفت
(۴) قزوین

۱۸۹- در زمان کدام پادشاه ساسانی، بهرام چوبین با پشتیبانی بزرگان سر به شورش برداشت و خود به تخت پادشاهی نشست؟

- (۱) قباد یکم
(۲) بهرام یکم
(۳) شاپور یکم
(۴) هرمز چهارم

۱۹۰- کدام یک از موارد زیر از ویژگی‌های شاخص هنر و معماری ایران در دوران هخامنشی محسوب نمی‌شود؟

- (۱) به نمایش گذاشتن تجملات درباری
(۲) تقلید از عناصر موجود در طبیعت
(۳) استفاده از ایوان و طاق در ساخت بناها
(۴) استفاده از دستاوردهای هنری اقوام تابع حکومت

۱۹۱- کدام یک از آثار زیر، از مشهورترین آثار حوزه تاریخ‌نگاری سلسله‌ای محسوب می‌شود؟

- (۱) تاریخ رویان
(۲) فتوحات شاهی
(۳) تاریخ عالم‌آرای عباسی
(۴) جامع‌التواریخ

۱۹۲- کدام یک از وقایع زیر در سال دهم بعثت باعث شد تا جسارت و آزار سران قریش نسبت به پیامبر اسلام (ص) بیشتر شود؟

- (۱) عدم استقبال اهالی طائف از پیامبر
(۲) تحریم اجتماعی و اقتصادی بنی‌هاشم
(۳) رحلت ابوطالب
(۴) هجرت بسیاری از مسلمانان به حبشه

۱۹۳- در سده‌های سوم تا پنجم هجری چه عاملی باعث دو چندان شدن فعالیت‌های علمی ایرانیان شد؟

- (۱) مقبولیت یافتن زبان عربی در میان عامه مردم
(۲) توجه بیشتر خلفای عباسی به دانشمندان ایرانی
(۳) روی کار آمدن حکومت‌ها و سلسله‌های ایرانی
(۴) رسمیت یافتن زبان فارسی به عنوان زبان اداری

۱۹۴- کدام یک از وقایع زیر، منتسب به دوران پادشاهی شاه سلیمان صفوی می‌باشد؟

- (۱) صدور دستور قتل حاکم باکفایت فارس به نام امام قلی‌خان
(۲) نفوذ زیاد اعضای حرم‌سرا و دخالت آنان در اداره امور حکومت
(۳) جدا شدن قندهار از قلمرو ایران توسط گورکانیان هند
(۴) افزایش اختلاف و درگیری میان مقام‌های کشوری و لشکری

۱۹۵- پس از انقراض امپراتوری شارلمانی، چرا زمین‌داران بزرگ قسمت‌هایی از زمین‌های خود را به اشراف درجه دوم واگذار می‌کردند؟

- (۱) کاهش قدرت اشراف فئودال
- (۲) ناتوانی در تأمین هزینه ارتش
- (۳) رکود فعالیت‌های کشاورزی
- (۴) گسترش زندگی روستائینی

۱۹۶- کدام یک از موارد زیر جزء تعهدات ایران در عهدنامه گلستان محسوب می‌شود؟

- (۱) ایران تعهد نمود که به اتباع کشور روسیه حق مصونیت قضایی بدهد.
- (۲) ایران مناطق وسیعی از سرزمین‌های شرق دریای خزر را به روسیه واگذار کرد.
- (۳) ایران متعهد گردید مبلغ ۵ میلیون تومان غرامت به دولت روسیه بپردازد.
- (۴) ایران از داشتن کشتی جنگی در دریای کاسپی (خزر) محروم شد.

۱۹۷- در پی کدام رخداد، مردم تهران به پیشنهاد آیت‌الله سیدمحمد طباطبایی در حرم حضرت عبدالعظیم تحصن کردند؟

- (۱) اقدام نوز بلژیکی در توهین به مقدسات ایرانیان
- (۲) حمله به مردم در جریان تجمع ایشان در اعتراض به گرانی‌ها در مسجد شاه
- (۳) احداث بانک استقراضی روس در محل یک قبرستان متروک
- (۴) توهین حکومت به سه تن از علمای کرمان و اخراج آنان از شهر

۱۹۸- کدام یک از برنامه‌های استالین برای ایجاد تغییر و تحول چشمگیر در شوروی، با اعمال قدرت و خشونت بسیار ادامه یافت؟

- (۱) تولید گسترده سلاح‌های جنگی
- (۲) اشتراکی کردن مزارع کشاورزی
- (۳) تسلط بر سرزمین‌های اروپای شرقی
- (۴) ایجاد نظام تک حزبی سلطنتی

۱۹۹- کدام یک از موارد زیر، اولین مرحله فعالیت سیاسی امام خمینی (ره) در اعتراض به اقدامات حکومت پهلوی محسوب می‌شود؟

- (۱) انتشار بیانیه در غیرقانونی اعلام کردن همه‌پرسی اصول انقلاب سفید
- (۲) اعتراض به تصویب‌نامه انتخابات انجمن‌های ایالتی و ولایتی
- (۳) حرام دانستن تقیه در مقابل ظلم حکومت پس از جنایت مدرسه فیضیه
- (۴) ایراد سخنرانی در مغایر دانستن قانون کاپیتولاسیون با استقلال کشور

۲۰۰- کدام مورد از دستاوردهای فرهنگی و معنوی دفاع مقدس ملت ایران محسوب می‌شود؟

- (۱) برخورداری از تجربیات تازه در زمینه سازماندهی و آموزش نیروی انسانی داوطلب
- (۲) شکوفایی استعدادهای بالقوه در فرماندهی جنگ و ظهور فرماندهان با استعداد
- (۳) تثبیت اقتدار نظام جمهوری اسلامی در دفاع از تمامیت ارضی کشور
- (۴) حضور و نقش چشمگیر و تأثیرگذار معلمان و دانش‌آموزان در جنگ

۲۰۱- کدام گزینه به خوبی مبین این است که جغرافیا علمی برای زندگی بهتر است؟

- (۱) پاسخ به سؤالات کلیدی مربوط به ظهور و وقوع پدیده‌های مختلف
- (۲) درک روابط متقابل انسان و محیط و شناخت توان‌ها و ظرفیت‌های محیطی
- (۳) تبیین موقعیت جغرافیایی پدیده‌های مختلف و تعیین محل آن‌ها
- (۴) مطالعه جمعیت و پراکندگی روستاها و شهرها در نواحی مختلف جغرافیایی

۲۰۲- چگونگی شکل‌گیری دشت زیر کدام است؟

- (۱) در هنگام چین خوردن در حد فاصل تاقدیس‌ها و ناودیس‌ها ایجاد شده است.
- (۲) بر اثر انباشت مواد حاصل از فرسایش در نواحی پست به وجود آمده است.
- (۳) حاصل انحلال مواد آهکی و هموار شدن زمین‌ها است.
- (۴) از دوران‌های زمین‌شناسی بسیار قدیم برجای مانده و ناهمواری‌های جدید در روی آن‌ها ایجاد شده است.

۲۰۳- تغییر در میزان آب رودها با حرکت به سمت شرق کشور، بیان‌کننده کدام رابطه است و رودهای دائمی سرچشمه گرفته از کوهستان‌های

بلند و برف‌گیر در چه صورت مقدار آبشان بیشتر خواهد شد؟

- (۱) افزایشی بودن میزان بارندگی - جریان یافتن در نواحی مرطوب
- (۲) کاهش یافته بودن میزان بارندگی - جریان یافتن در نواحی مرطوب
- (۳) افزایشی بودن میزان بارندگی - عبور از نواحی با شیب زیاد
- (۴) کاهش یافته بودن میزان بارندگی - عبور از نواحی با شیب زیاد

۲۰۴- کدام یک از واحدهای زیر در تقسیمات کشوری، با برخورداری از محیط طبیعی، فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی همگن، امکان خدمات‌رسانی و

برنامه‌ریزی در شبکه‌ای واحد را فراهم کرده است؟

- (۱) دهستان
- (۲) شهرستان
- (۳) بخش
- (۴) استان

۲۰۵- پراکندگی شاغلان در بخش معدن به عنوان یکی از بخش‌های مهم اشتغال در کشور، با کدام مورد همخوانی بالاتری دارد؟

- (۱) منطقه کوهستانی غرب
- (۲) کوه‌های شرق و جنوب شرقی
- (۳) منطقه کوهستانی شمال کشور
- (۴) منطقه کوهستانی مرکزی

۲۰۶- حضور «بادگیرها» در معماری برخی از بناهای شهر یزد و «برج خلیفه» در امارات متحده عربی که عنوان مرتفع‌ترین چشم‌انداز مشاهده جهان

را به خود اختصاص داده است، به ترتیب کدام وجه از ناحیه و ناحیه‌بندی را به خاطر می‌آورند؟

- (۱) نواحی با یکدیگر کنش متقابل دارند. - نواحی تحت تأثیر تصمیم‌گیری‌های سیاسی حکومت‌ها هستند.
- (۲) انسان‌ها نواحی را به وجود می‌آورند. - نواحی با یکدیگر کنش متقابل دارند.
- (۳) نواحی تحت تأثیر تصمیم‌گیری‌های سیاسی حکومت‌ها هستند. - نواحی با یکدیگر کنش متقابل دارند.
- (۴) نواحی به فعالیت‌های انسان شکل می‌دهند. - نواحی تحت تأثیر تصمیم‌گیری‌های سیاسی حکومت‌ها هستند.

۲۰۷- در تقسیم‌بندی زیست‌بوم‌ها توسط «وایتکر» بوم‌شناس، به ترتیب کدام مناطق از بارندگی بالاتری برخوردار هستند؟

- (۱) جنگل‌های منطقه معتدله - جنگل‌های تایگا
- (۲) جنگل‌های بارانی استوایی - جنگل‌های منطقه معتدله
- (۳) جنگل‌های منطقه معتدله - جنگل‌های حاره‌ای و موسمی
- (۴) جنگل‌های بارانی استوایی - جنگل‌های تایگا

۲۰۸- شهر «الف» دارای فشار بالا و شهر «ب» از فشار پایینی برخوردار است، در کدام شهر، فشار هوا به سمت مرکز ناحیه کم می‌شود و در صورت

وقوع باد، جهت آن به کدام سمت خواهد بود؟

- (۱) شهر الف - به سمت شهر الف
- (۲) شهر ب - به سمت شهر الف
- (۳) شهر الف - به سمت شهر ب
- (۴) شهر ب - به سمت شهر ب

۲۰۹- کدام مورد شیوه زندگی مردم یک ناحیه را به مشاهده گر نشان می دهد و به چه معنا است؟

- ۱) چشم انداز که به معنای منظره قابل رویت از یک مکان است.
- ۲) نحوه مرزبندی سیاسی و اداری نواحی که به معنای انطباق بر نواحی طبیعی و انسانی است.
- ۳) چشم انداز که به میزان انطباق مرزهای نواحی بر نواحی طبیعی و انسانی می پردازد.
- ۴) نحوه مرزبندی سیاسی و اداری نواحی که بر منظره قابل رویت از مکانها منطبق است.

۲۱۰- با توجه به مقیاس فضای جغرافیایی و نظام مدیریتی که یک فضای جغرافیایی را اداره می کند، نقشه زیر کدام یک از انواع ناحیه سیاسی را

نشان می دهد؟

- ۱) ناحیه سیاسی فراملی
- ۲) ناحیه سیاسی ملی
- ۳) ناحیه سیاسی فراملی (منطقه ای)
- ۴) ناحیه سیاسی ویژه

۲۱۱- کدام یک از موارد زیر در اشاره به موقعیت یک سکونتگاه گزینه درستی را ارائه نکرده است؟

- ۱) شهر بافق در مجاور شبکه ارتباطی خط آهن قرار دارد.
- ۲) از امتیازات شهر اهواز عبور رود کارون در آن است.
- ۳) بازار و مکان تجارت محصولات کشاورزی و ابریشم، مایه شکل گیری هسته اولیه شهر رشت است.
- ۴) شهر چابهار به دلیل برخورداری از نزدیک ترین راه دسترسی به آبهای آزاد اهمیت فراوان دارد.

۲۱۲- تلاش روزافزون برای استفاده از انرژی برق در وسایل حمل و نقل، اهمیت کدام جنبه از این مسأله را روشن می کند؟

- ۱) اقتصادی
- ۲) اجتماعی
- ۳) سیاسی و دفاعی
- ۴) زیست محیطی

۲۱۳- شهر A روی نصف النهار ۳۵ درجه غربی و شهر B روی نصف النهار ۵ درجه غربی قرار دارد.

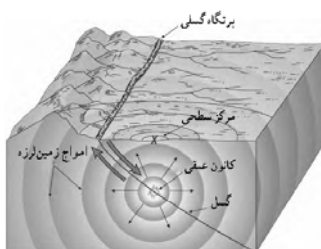
الف) اختلاف ساعت این دو شهر چقدر است؟

ب) اگر ساعت در شهر B، ۱۳ باشد، ساعت در شهر A چند است؟

- ۱) ۳ - ۱۱ صبح
- ۲) ۳ - ۱ بعد از ظهر
- ۳) ۲ - ۱ بعد از ظهر
- ۴) ۲ - ۱۱ صبح

۲۱۴- شکل زیر کدام مدل را در تبیین مخاطره زلزله نشان می دهد؟

- ۱) مدل کانون و مرکز سطحی زلزله
- ۲) مدل جابه جایی صفحه ای
- ۳) گسل های پنهان با استعداد لرزه خیزی
- ۴) پتانسیل وقوع سیل در اثر زلزله

۲۱۵- در «تأثیر نامطلوب کمتر بر محیط زیست و مفید بودن» و «کم هزینه تر بودن در درازمدت» به ترتیب ویژگی کدام روش مدیریت پیش از

وقوع سیل هستند؟

- ۱) سازه ای - سازه ای
- ۲) غیرسازه ای - غیرسازه ای
- ۳) سازه ای - غیرسازه ای
- ۴) غیرسازه ای - سازه ای

۲۱۶- هر یک از موارد زیر به ترتیب با چه مفاهیمی و عباراتی ارتباط دارد؟

- تفاوت‌هایی که به حوزه نمادها و هنجار بازمی‌گردد.

- فرهنگ‌ها و تمدن‌ها براساس آرمان‌ها و ارزش‌های خود، تحولاتی را دنبال می‌کنند و مسیرهای مختلفی را می‌پیمایند.

- علت پیدایش جهان‌های اجتماعی مختلف

(۱) درون یک جهان اجتماعی رخ می‌دهد - نگاه تک‌خطی به تاریخ بشر - تنوع آگاهی و معرفت انسان‌ها

(۲) جهان اجتماعی را به جهان اجتماعی دیگر تبدیل نمی‌کند - نمودار عرضی - تنوع اراده و اختیار و تنوع آگاهی و معرفت انسان‌ها

(۳) درون یک جهان اجتماعی رخ می‌دهد - نمودار طولی - تنوع اراده و اختیار انسان‌ها

(۴) تفاوت میان جهان‌های اجتماعی مختلف - نمودار عرضی - تنوع آگاهی و معرفت و اراده و اختیار انسان‌ها

۲۱۷- عامل پیدایش عبارات زیر به ترتیب کدام است؟

- داوری علوم اجتماعی درباره حق یا باطل بودن واقعیت‌ها و آرمان‌های جهان‌های اجتماعی

- ورود آرمان‌ها به قلمرو واقعی جهان اجتماعی

- استقلال سیاسی در ایران، پیش از انقلاب اسلامی و پس از انقلاب اسلامی

(۱) محدود کردن علم به علم تجربی - ثابت بودن حقایق - متفاوت بودن جوامع با یکدیگر

(۲) محدود کردن علم به علم تجربی - تعلیم و تربیت - تغییر حدود قلمرو واقعی و آرمانی جهان‌های اجتماعی

(۳) محدود نکردن علم به علم تجربی - عمل مردم مطابق ارزش‌ها - متفاوت بودن قلمرو واقعی و آرمانی از جامعه دیگر

(۴) محدود نکردن علم به علم تجربی - عمل مردم مطابق ارزش‌ها و هنجارها - ثابت بودن حقایق

۲۱۸- کدام گزینه در رابطه با فرصت‌ها و محدودیت‌های تغییرات هویتی صحیح است؟

(۱) در جوامع فئودالی غربی، موقعیت اجتماعی افراد به رابطه آن‌ها با صاحبان زمین بستگی داشت، بنابراین برخی ارباب و گروهی رعیت بودند.

(۲) هر جهان اجتماعی به تناسب عقاید و ارزش‌هایی که دارد اغلب تغییرات هویتی و تحولات اجتماعی را تشویق و برخی دیگر را منع می‌کند.

(۳) جامعه‌ای که قواعد و روابط آن براساس ارزش‌های نژادی است، تحرک اجتماعی صعودی را تنها برای کسانی ممکن می‌سازد که با منابع

ثروت در ارتباط هستند.

(۴) در یک جهان دینی، هویت‌هایی که ابعاد متعالی و الهی انسان را نفی کنند، به رسمیت شناخته نمی‌شوند.

۲۱۹- «عملکرد متفاوت افراد نسبت به موضوعی واحد» و «قالب تحقق جهان اجتماعی»، به ترتیب با چه مفاهیمی ارتباط دارند؟

(۱) بخش اجتماعی جهان انسانی - عقاید و باورها

(۲) بخش فردی جهان انسانی - فرصت‌ها و محدودیت‌ها

(۳) جهان انسانی - عقاید و ارزش‌ها

(۴) جهان فرهنگی - زبان مردم یک جامعه

۲۲۰- عبارات «همکاری در جهت چیرگی» و «تهاجم فرهنگی» به ترتیب با کدام موارد در ارتباط هستند؟

(۱) فرهنگ استکبار - کودتای نظامی

(۲) قدرت نظامی - حضور استعمارگران

(۳) مقاومت فرهنگی - استعمار فرانسه

(۴) ارزش اجتماعی برتر - فناوری اطلاعات

۲۲۱- هر یک از عبارات زیر، به ترتیب به کدام مفهوم مرتبط است؟

- عدم توان جهان اجتماعی برای سامان دادن کنش‌های اجتماعی بر اساس فرهنگ خود

- مواجهه و تعامل بسیاری از فرهنگ‌ها مانند مصر و ایران با جهان اسلام

- با وجود به‌کارگیری تمام ظرفیت‌های خود از پاسخ‌گویی به نیازهای طبیعی و جسمانی بازمی‌ماند.

- در این نوع جهان‌های اجتماعی فطرت آدمی به آرامش نمی‌رسد و به اضطراب و تشویش گرفتار می‌شود.

(۱) تزلزل فرهنگی - علل درونی تحولات هویتی - کهولت و مرگ طبیعی جهان اجتماعی - از خودبیگانگی فطری

(۲) تعارض فرهنگی - علل بیرونی تحولات هویتی - فرهنگ دنیاگریز - از خودبیگانگی حقیقی

(۳) تزلزل فرهنگی - علل بیرونی تحولات هویتی - کهولت و مرگ طبیعی جهان اجتماعی - از خودبیگانگی حقیقی

(۴) تعارض فرهنگی - علل درونی تحولات فرهنگی - فرهنگ دنیاگریز - از خودبیگانگی فطری

۲۲۲- هر عبارت به ترتیب علت، ویژگی، پیامد کدام گزینه است؟

- استفاده از مکاتب و روش‌های غربی از سوی نخبگان جهان اسلام

- دوری از رویارویی مستقیم با فرهنگ توانمند اسلام

- ظهور جهان اسلام به عنوان یک قطب فرهنگی جدید

(۱) آغاز مرحله جدید در گسترش فرهنگ جهانی اسلام - استبداد ایلی و قومی - گسترده شدن افق‌های جدیدی به روی اندیشمندان جهان غرب

(۲) مخدوش ساختن وحدت امت اسلامی - استبداد استعماری - جست‌وجو کردن هویت جهان اسلام بیرون از تصاویری که جهان غرب القا می‌کرد.

(۳) مقابله نخبگان کشورهای اسلامی با سلطه استعمار - استبداد استعماری - بازگشت جامعه ایران به هویت مستقل اسلامی خود

(۴) عدم حمایت مردمی که در دامان فرهنگ اسلامی تربیت یافته بودند - استبداد ایلی و قومی - الهام گرفتن از انقلاب اسلامی ایران

۲۲۳- کدام گزینه در رابطه با حاکمان سکولار در کشورهای اسلامی، درست و در مورد روشنفران نسل اول، نادرست است؟

(۱) تلاش کردند ساختارهای جدیدی پایه‌گذاری کنند - این جریان بعد از نخستین بیدارگران اسلامی شکل گرفت.

(۲) شیوه سرکوب را پیش گرفتند - ملی‌گرا بودند.

(۳) تلاش کردند نظم پیشین را حفظ کنند - این جریان قبل از نخستین بیدارگران اسلامی شکل گرفت.

(۴) اعتراض نخبگان غرب‌گرا را برانگیختند - به بیداری اهمیت می‌دادند.

۲۲۴- هر عبارت، به ترتیب پیامد کدام گزینه است؟

- آسان شدن انتقال ثروت از کشورهای پیرامون به کشورهای مرکز

- رونق بخشیدن به اقتصاد کشورهای صنعتی

- ابطال نظریه کنت در ارتباط با جنگ

- به‌کارگیری مفاهیم شمال و جنوب از سوی برخی اندیشمندان

(۱) سرمایه‌گذاری‌های مشترک و معاهدات بین‌المللی - جنگ سرد بین دو بلوک شرق و غرب و جنگ گرم بین مناطق پیرامونی این دو - وقوع

دو جنگ بزرگ جهانی در نیمه اول قرن بیستم - اعتقاد به وجود چالش اصلی بین کشورهای غنی و فقیر به جای بلوک شرق و غرب

(۲) تأمین رفاه کارگران و اقشار ضعیف جوامع غیرغربی - فروپاشی بلوک شرق و جنگ سرد بین دو بلوک شرق و غرب - ذاتی و درونی بودن

جنگ در فرهنگ جدید جامعه غربی - اعتقاد به یکسان بودن تقابل میان بلوک شرق و غرب و تقابل میان کشورهای شمال و جنوب

(۳) سرمایه‌گذاری‌های مشترک و معاهدات بین‌المللی - پیامدهای دو جنگ جهانی به کشورهای اروپایی و غربی محدود نشد و بعد از جنگ

جهانی دوم صلحی پایدار برقرار شد - وقوع دو جنگ بزرگ جهانی در نیمه اول قرن بیستم - اعتقاد به چالش اصلی بین کشورهای توسعه‌یافته

و عقب نگه داشته شده

(۴) عملکرد کشورهای مرکزی در حل چالش‌های بیرونی خود - رقابت کشورهای اروپایی بر سر مناطق استعماری خود - عارضی و تحمیلی بودن

جنگ در جامعه جدید غربی - اعتقاد به وجود چالش اصلی بین کشورهای مرکز و پیرامون به جای بلوک شرق و غرب

۲۲۵- به ترتیب، درستی یا نادرستی عبارات زیر را مشخص نمایید.

- در مدل تکثرگرا وجود یک ساختار مشترک سیاسی و اقتصادی که گروه‌های مختلف را به یکدیگر پیوند دهد، ضروری دانسته می‌شود.

- تلاش برای برقراری عدالت از طریق توزیع برابر ثروت، ویژگی مخالفین قشربندی اجتماعی است.

- در دوره پسامدرن، سیاست همانندسازی هویت، مورد نقد و هویت‌های خرد، محلی و فردی مورد تأکید و توجه قرار گرفت.

- پدید آمدن علوم تجربی سکولار، علت محدود شدن روشنگری به شناخت حسی و تجربی است.

(۲) ص - غ - ص - ص

(۱) ص - ص - ص - غ

(۴) غ - ص - غ - ص

(۳) غ - ص - غ - غ

۲۲۶- هر یک از موارد «مشکل جوامع سوسیالیستی»، «چالش بلوک شرق و غرب» و «شعار لیبرالیسم اولیه» به ترتیب مربوط به کدام است؟

(۱) از بین رفتن آزادی افراد - چالش جهانی - آزادی اقتصادی

(۲) از بین رفتن آزادی معنوی و دنیوی افراد - چالش فرامنطقه‌ای بین فرهنگی - آزادی اقتصادی

(۳) پیدایش طبقه جدید بر مدار ثروت - چالش جهانی درون فرهنگی - آزادی

(۴) پیدایش طبقه جدید بر مدار قدرت - چالش جهانی بین فرهنگی - آزادی

۲۲۷- پیامد عبارات زیر به ترتیب چیست؟

- روشن شدن محدودیت‌های علم تجربی در نیمه اول قرن بیستم

- نگاه دنیوی انسان مدرن

- انتقال فشارهای ناشی از بحران اقتصادی به اقشار ضعیف و تولیدکنندگان خرد

- گریز و رویگردانی از سکولاریسم در جوامع غربی

(۱) تردید درباره مبانی علوم تجربی غربی - گسترش سریع صنعت و فناوری مدرن - عدم کنترل بحران و فروپاشی حکومت‌ها - در قرن بیستم، دین از آخرین عرصه حضور خود یعنی قلمرو فرهنگ عمومی بیرون رفت.

(۲) علم از داورهای ارزشی دست برداشت - نگاه دینی و معنوی به طبیعت را کودکانه می‌پندارد - پیوند بحران اقتصادی با چالش فقر و غنا و افزایش دامنه آن - رونق بخشیدن به بازار معنویت‌های کاذب و دروغین

(۳) آشکار شدن اینکه علم تجربی غربی تنها تفسیر ممکن از جهان طبیعت نیست - تسخیر طبیعت و تصرف آن و حل تمامی مسائل و مشکلات خود - عدم کنترل بحران و فروپاشی حکومت‌ها - برخی از نخبگان جوامع غیرغربی را به جست‌وجوی سنت‌های دینی فراخوانده است.

(۴) محدود شدن علم به امور طبیعی - تصرف در طبیعت را تنها با فنون و روش‌های تجربی انجام می‌دهد - پیوند چالش فقر و غنا با بحران اقتصادی و افزایش دامنه آن - مهاجران ساکن کشورهای غربی که اغلب مرعوب فرهنگ مدرن شده بودند به سوی هویت دنیوی خود فراخواند.

۲۲۸- به ترتیب پیامد، علت، معنای یا مفهوم و نظریه مربوط با عبارات زیر کدامند؟

- بازگشت به اسلام و اتکا به فقه سیاسی و اجتماعی شیعه

- تغییر فعالیت رقابت‌آمیز از اصلاح رفتار به اصلاح ساختار

- همکاری با حاکم نامشروع در حد واجبات نظامیه

- شکل‌گیری نظم نوین جهانی بر مدار یک قطب واحد

(۱) مخدوش شدن مشروعیت قرارداد کمپ دیوید در باور مسلمانان - تجربه موفق جنبش عدالتخانه - مقاومت منفی - جنگ تمدن‌ها

(۲) مقاومت در برابر صهیونیسم از موضع اعتقاد اسلامی مطرح شد - شکل‌گیری جنبش عدالتخانه - تغییر ساختار سیاسی جامعه - پایان تاریخ

(۳) شکل‌گیری انتفاضه و جنبش‌های جدید اسلامی در فلسطین - شکل‌گیری انقلاب اجتماعی - مقاومت منفی - جنگ تمدن‌ها

(۴) مطرح شدن مسئله اسرائیل به عنوان مسئله جهان اسلام - تجربه موفق جنبش تنباکو - مقاومت منفی - پایان تاریخ

۲۲۹- در ارتباط با رویکردهای مختلف درباره رابطه دانش علمی و عمومی، به ترتیب هریک از عبارتهای زیر، مربوط به کدام قسمت جدول است؟

رویکرد اول	«ب»	رویکرد دوم	«د»
«الف»	دانش لازم برای زندگی	«ج»	شکل‌گیری با تلاش برای حل مسائل و مشکلات زندگی

- دانش عمومی

- همه دانش‌ها، دانش حاصل از زندگی است.

- دانش علمی

- دانش علمی راه کشف واقعیت و تنها دانش معتبر است.

(۴) د - الف - ب - ج

(۳) ب - ج - د - الف

(۲) ب - الف - د - ج

(۱) د - ج - ب - الف

۲۳۰- کدام یک به ترتیب در مورد «رابطه نظم اجتماعی و قواعد اجتماعی» درست و در مورد «اثر قواعد اجتماعی بر زندگی ما» نادرست است؟

- (۱) قواعد اجتماعی در نتیجه نظم اجتماعی ایجاد می‌شود. - ارتباط ما با یکدیگر را امکان‌پذیر می‌سازند و سامان می‌دهند.
- (۲) نظم اجتماعی در نتیجه قواعد اجتماعی برقرار می‌شود. - ارتباط میان پدیده‌های اجتماعی را برای ما مشخص می‌کنند.
- (۳) قواعد اجتماعی مقدمه نظم اجتماعی است. - کنش‌های ما را برای یکدیگر قابل پیش‌بینی می‌کنند.
- (۴) نظم اجتماعی ایجادکننده قواعد اجتماعی است. - امکان مشارکت ما در زندگی اجتماعی را فراهم می‌کنند.

۲۳۱- موارد زیر به ترتیب با چه مفاهیمی ارتباط دارند؟

«از پیامدهای نادیده‌گرفتن کنش در زندگی اجتماعی»، «خلاق و فعال بودن انسان‌ها در تولید معانی» و «معنابخشی و انسجام‌بخشی به زندگی اجتماعی»

- (۱) افول معانی، ارزش‌زدایی و رکود خلاقیت - پیدایش فرهنگ‌ها و جهان‌های اجتماعی مختلف - هدف رویکرد تفهیمی تبیینی
- (۲) سقوط ارزش‌ها، اخلاق‌گریزی و افول معانی - پیچیدگی پدیده‌های انسانی و اجتماعی - روش رویکرد تفسیری
- (۳) خلاقیت‌زدایی، اخلاق‌گریزی و رکود اراده‌ها - پیچیدگی پدیده‌های انسانی و اجتماعی - روش رویکرد تفهیمی تفسیری
- (۴) رکود اراده‌ها، سقوط ارزش‌ها و افول معانی - پیدایش فرهنگ‌ها و جهان‌های اجتماعی مختلف - هدف رویکرد تفسیری

۲۳۲- «جدایی دانش از ارزش»، «پیدایش نظریه آمریکایی بومی» به ترتیب پیامد چیست؟

- (۱) غلبه رویکرد تبیینی در جامعه‌شناسی - مطالبه جهان‌شمول گشتن علوم اجتماعی
- (۲) تمایز و تقابل دانش و ارزش - نادیده‌گرفتن هویت اقلیت‌ها
- (۳) ایجاد قلمرو تبیین و قلمرو تفسیر - نادیده‌گرفتن هویت اقلیت‌ها
- (۴) غیرعلمی‌قلمداد شدن داوری درباره ارزش‌ها - تأکید بر تنوع و تکثر هویت‌ها

۲۳۳- علت پیدایش هر یک از موارد زیر، به ترتیب کدام است؟

«ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی»، «اخلاق‌گریزی» و «جامعه‌شناسی تفسیری»

- (۱) پدیده‌های اجتماعی - غیرقابل توضیح بودن بسیاری از کنش‌های عاطفی، هنری و مذهبی در رویکرد تبیینی - افول جامعه‌شناسی تبیینی
- (۲) کنش اجتماعی - انکار ارزش‌های عاطفی، اخلاقی و مذهبی در رویکرد تبیینی - توجه به کنش اجتماعی و اهمیت آگاهی و معناداری آن
- (۳) جامعه‌پذیری - عدم توانایی روش تجربی در مشاهده و فهم ارزش‌ها - تأکید بیش از اندازه رویکرد تبیینی بر نظم و ساختارهای اجتماعی
- (۴) کنش - تمرکز بیش از حد رویکرد تفسیری بر هدف‌داری و معناداری کنش‌ها - حذف اراده و خلاقیت، ارزش و اخلاق و آگاهی و معنا از زندگی اجتماعی توسط رویکرد تبیینی

۲۳۴- به ترتیب، نتیجه «وابستگی اقتصادی کشورهای استعمارزده به قدرت برتر کشورهای استعمارگر»، «تجمع قدرت رسانه در دست صاحبان ثروت» و «استفاده از شیوه‌ها و ابزارهای فرهنگی در سلطه هژمونیک» کدام است؟

- (۱) تک‌محصولی شدن - به سخره گرفتن ارزش‌های دموکراتیک جهان غرب - تغییر جهان‌بینی نسل‌های آینده‌ساز مطابق منافع نظام حاکم
- (۲) انجام نامتعادل مبادلات تجاری در سطح جهانی - متزلزل شدن هویت فرهنگی جوامع غیرغربی - مهندسی رضایت عمومی و توجیه برتری‌جویی غرب

(۳) انتقال ثروت به سوی کشورهای غربی - کاهش اهمیت مرزهای سیاسی - ادغام جوامع غیرغربی در نظام جهانی جدید

(۴) از دست رفتن قدرت چانه‌زنی در اقتصاد جهانی - تضعیف سازوکارهای دموکراسی - تأمین منافع اقتصادی و سیاسی کشورهای استعمارگر

۲۳۵- «عدم پذیرش ظلم» و «فقه شیعه در ایران»، به ترتیب با چه مفاهیمی ارتباط دارند؟

- (۱) جامعه آرمانی - نظریه‌پردازی برای انقلاب
- (۲) سبک تجویزی توسط فقه - ویژگی اول نظام اسلامی
- (۳) فایده علم مدنی - توییح نظام مشروطه
- (۴) مدینه فاضله - بنیان نظام پادشاهی در زمان مشروطه

وقت پیشنهادی: ۲۵ دقیقه

منطق و فلسفه - روان‌شناسی

تکنیک زمان‌نقصانی

۲۳۶- با توجه به رابطه میان دو مفهوم «حیوان و غیر جسم» کدام گزینه درست است؟

- (۱) هیچ غیرحیوانی جسم نیست.
 (۲) بعضی حیوان‌ها غیر جسم هستند.
 (۳) بعضی غیرجسم‌ها حیوان هستند.
 (۴) بعضی حیوان‌ها غیر جسم نیستند.

۲۳۷- کدام گزینه مصداقی از «مغالطه تعریف غلط» نیست؟

- (۱) منطق: علم جلوگیری‌کننده از خطاهای عمدی اندیشه
 (۲) قضیه: گزاره‌ای انشایی که در منطق دارای کاربرد است.
 (۳) فعل: کلمه‌ای که بر انجام کار یا وقوع حالتی در زمانی خاص دلالت می‌کند.
 (۴) استقرای تعمیمی: نوعی استدلال که فاقد نتیجه قطعی و یقینی است.

۲۳۸- برای مقابله با استدلال مطرح‌شده در کدام گزینه «توجه به وجوه اختلاف» می‌تواند کارآمد باشد؟

- (۱) علی نمی‌تواند در دانشگاه تهران تحصیل کند؛ زیرا همه دانشجویان این دانشگاه در کنکور رتبه خوبی کسب کرده‌اند.
 (۲) اقتصاد سرمایه‌داری نزد مردم آمریکا مقبولیت دارد؛ زیرا در یک رأی‌گیری ده‌هزار نفره معلوم شد اکثریت قریب به اتفاق آن‌ها طرفدار چنین اقتصادی هستند.
 (۳) گیاهان موجودات زنده محسوب می‌شوند؛ پس مانند همه موجودات زنده دیگر برای زنده ماندن به آب و هوا نیازمند هستند.
 (۴) یک نفر در رأس جامعه باید کنترل‌گر اقشار مختلف باشد؛ زیرا بدن انسان هم برای کنترل افعال خود نیاز به یک مغز دارد.

۲۳۹- در کدام گزینه به ترتیب به ثبوت چیزی برای چیزی حکم شده و انفصال از نوع حقیقی است؟

- (۱) دیده را فایده آن است که دلبر بیند - هر جسمی یا غیرنامی است یا حیوان.
 (۲) ماهرویا! روی خوب از من متاب - این موجود یا نامی است یا غیر ناطق.
 (۳) اگر تو خصم باشی بروم ز پیش تیرت - الف یا غیر جسمانی است یا غیرحیوان.
 (۴) عاقلان خوشه‌چین از سر لیلی غافلند - این موجود یا غیرانسان است یا ناطق.

۲۴۰- اگر قضیه «بعضی الف ب نیست» صادق باشد در چه صورتی قضیه «هیچ الف ب نیست» حتماً صادق خواهد بود؟

- (۱) اگر رابطه میان دو مفهوم «الف و ب» تساوی باشد.
 (۲) اگر رابطه میان دو مفهوم «الف و ب» تباین باشد.
 (۳) اگر رابطه میان دو مفهوم «الف و ب» عموم و خصوص مطلق باشد.
 (۴) اگر رابطه میان دو مفهوم «الف و ب» عموم و خصوص من وجه باشد.

۲۴۱- از فرض کذب کدام یک از گزینه‌ها، کذب قضیه «در نیابد حال پخته هیچ خام» به دست می‌آید و از فرض صدق آن، عکس آن صادق است یا

کاذب؟

- (۱) هر خامی دریابنده حال پخته است. - صادق
 (۲) برخی خام‌ها دریابنده حال پخته هستند. - صادق
 (۳) برخی از خام‌ها دریابنده حال پخته نیستند. - نامعلوم
 (۴) برخی از خام‌ها دریابنده حال پخته نیستند. - صادق

۲۴۲- موارد مطرح شده در کدام گزینه به ترتیب در رابطه با استدلال‌های زیر درست است؟

- هر نمکی شور است + شور دستگاه موسیقی ایرانی است؛ نتیجه: هر نمکی دستگاه موسیقی ایرانی است.
- هر پژوهشگری طالب علم است + بعضی دانشجویان پژوهشگر هستند؛ نتیجه: بعضی دانشجویان طالب علم هستند.

(۱) دارای مغالطه اشتراک لفظ است - موضوع در مقدمه دوم علامت منفی دارد.

(۲) حد وسط در آن تکرار نشده است - شکل چهارم قیاس اقترانی است.

(۳) شکل اول معتبر در قیاس اقترانی است - حد وسط در هر دو مقدمه علامت منفی ندارد.

(۴) یکی از مقدمات آن قضیه شخصی است - تمامی شروط اعتبار قیاس را دارد.

۲۴۳- هرگاه از عبارت «اگر غیر الف آنگاه غیر ب» نتیجه بگیریم «ب». می‌توان گفت ...

(۱) دچار مغالطه وضع تالی شده‌ایم. (۲) مغالطه‌ای رخ نداده است.

(۳) تعیین وقوع مغالطه با این مقدمه ممکن نیست. (۴) دچار مغالطه رفع مقدم شده‌ایم.

۲۴۴- به ترتیب نوع مغالطه احتمالی در عبارات زیر کدام است؟

- «اگر به اندازه سر سوزنی غیرت داشته باشید از من حمایت می‌کنید».

- «اگر غیرت نداشتید هیچ‌گاه من از شما انتظار حمایت نداشتم».

(۱) مسموم کردن چاه - تله‌گذاری (۲) تله‌گذاری - مسموم کردن چاه

(۳) مسموم کردن چاه - توسل به احساسات (۴) توسل به احساسات - تله‌گذاری

۲۴۵- فیلسوفی در فرایند تفکر فلسفی با این پرسش روبه‌رو شده است که «معیار فعل اخلاقی چیست؟» قدم بعدی او در فرایند تحلیل این مسئله چه خواهد بود؟

(۱) رسیدن به شناخت و معرفت در باب چیستی اخلاق و حسن و قبح

(۲) طرح پرسش‌های بیشتر پیرامون آن برای درک درست‌تر از مجهول پرسش خود

(۳) رجوع به معلوماتش پیرامون موقعیت‌ها و کنش‌های انسانی و آثار عملی هر نظام اخلاقی

(۴) شناسایی نادانسته‌هایش نظیر معنای خود اخلاق یا نسبت سود و زیان با یک کنش اخلاقی

۲۴۶- کدام گزینه با توجه به فواید تفکر فلسفی صحیح است؟

(۱) پذیرش استدلال‌ها توسط فلاسفه واقعی مشروط به وجود هیچ شرطی نیست.

(۲) در تمثیل غار شناختن اشیاء واقعی از سوی فرد ره‌اشده از غار نیازمند فرایندی تدریجی است نه دفعی.

(۳) تمییز اندیشه‌های فلسفی درست از غلط از طریق فلسفه و بدون کمک علم دیگری حاصل می‌شود.

(۴) ثمره کنار گذاشتن عقایدی که پشتوانه عقلی ندارند، تلاش فیلسوفان برای آگاه کردن مردم است.

۲۴۷- چند مورد از عبارت‌های زیر درباره فیلسوفان اولیه یونان صحیح نیست؟

(الف) عدم امکان فرار از دگرگونی از عقاید کسی بود که امور ضد را قابل جمع می‌دانست.

(ب) درهم آمیختن ریاضیات با عرفان، توسط اولین به‌کار برنده لفظ فلسفه صورت گرفت.

(پ) پارمنیدس یا به یک واقعیت بدون تغییر معتقد بود یا هستی را فاقد حرکت می‌دانست و نه هر دو.

(ت) اولین فیلسوف یونانی دارای اندیشه مشخص، اعداد را عنصر اولیه موجودات می‌دانست.

(۱) صفر (۲) سه (۳) دو (۴) یک

۲۴۸- کدام گزینه بیانگر اصلی‌ترین نقطه‌نظر متفاوت سوفسطائیان در مقابل فلاسفه است؟

- (۱) معیار شناخت حقیقت حواس آدمی است.
 (۲) شناخت ما تنها محدود به زمان و مکان تحقق آن است.
 (۳) شناخت ما نمی‌تواند مطابق با واقعیت خارجی باشد.
 (۴) شناخت هر فرد نسبت به فرد دیگر متفاوت است.

۲۴۹- کدام گزینه با دیدگاه حکمت متعالیه پیرامون انسان تناسب دارد؟

- (۱) مرغ باغ ملکوتیم نیم از عالم خاک
 چند روزی قفسی ساخته‌اند از بدنم
 (۲) به آب زمزم و کوثر سفید نتوان کرد
 گلیم بخت کسی را که بافتند سیاه
 (۳) تو بودی عکس معبود ملائک
 از آن گشتی تو مسجود ملائک
 (۴) تحریر قضا را نتوان محو نمود
 با مطلع سرنوشتت آمیخته‌اند

۲۵۰- به ترتیب در کدام گزینه به «حد وسط قوه‌ای که همواره در معرض افراط و تفریط است» و «حالت تفریط قوه‌ای که ثمره حاکمیت آن اعتدال

در قوا است» اشاره شده و «تهور» حالت افراط قوه ... است.

- (۱) شجاعت - سفاهت - غضب
 (۲) حکمت - ترس - غضب
 (۳) خویشتن‌داری - سفاهت - شهوت
 (۴) خویشتن‌داری - خمودی - شهوت

۲۵۱- اگر وجود و ماهیت مغایر نبودند ...

- (۱) هیچ چیزی بدون دلیل وجود نداشت.
 (۲) مفهوم ممکن‌الوجود بی‌معنا بود.
 (۳) تمامی امور موجود موهوم و خیالی می‌شدند.
 (۴) ماهیت هر چیزی جزئی از مفهوم وجود قرار می‌گرفت.

۲۵۲- رابطه علیت از نظر دیوید هیوم ...

- (۱) چیزی نیست که با عقل و تجربه ادراک شود.
 (۲) همان عادت ذهنی انسان از توالی حوادث است.
 (۳) در اصل وجود خارجی ندارد و ساخته ذهن است.
 (۴) حاصل تداعی است و شاید خلاف آن پیش بیاید.

۲۵۳- این بخش از طبیعت‌شناسی ابن‌سینا بیانگر کدام‌یک از اصول فلسفی زیر است؟

«خداوند، عالم طبیعت را با لطف و عنایت خود پدید آورده و همه اجزای آن چنان ترکیب و تألیف شده‌اند که بهترین نظام ممکن، یعنی نظام

احسن را تحقق می‌بخشند.»

- (۱) اصل وجوب‌بخشی علت به معلول
 (۲) اصل وحدت حقیقی وجود
 (۳) اصل سنخیت میان علت و معلول
 (۴) اصل غایت‌مندی

۲۵۴- در مورد دیدگاه فیلسوفان دوره جدید اروپا پیرامون خدا، کدام گزینه درست است؟

- (۱) برهان دکارت بر مبنایی ذهنی استوار است.
 (۲) گام دوم کانت در برهان بر اثبات وجود خدا، نسبت دادن اختیار به نفس است.
 (۳) تجربه‌گرایان برهان نظم را برای اثبات خدا معتبر نمی‌دانند.
 (۴) هیوم مبنای اثبات موجود ضرورتاً موجود را نظم جهان می‌داند.

۲۵۵- کدام گزینه درباره استدلال ابن‌سینا در باب وجود واجب نادرست است؟

- (۱) تمامی ممکنات بین وجود و عدم در حالت تساوی هستند.
- (۲) مجموعه ممکنات زنجیره‌ای محدود هستند که معلول خداوند هستند.
- (۳) معیار نیازمندی مخلوقات را در ماهیت آن‌ها باید جست‌وجو شود نه در وجودشان.
- (۴) ممکن‌الوجود بالذات اعم از واجب‌الوجود بالغیر است که همه نیازمند واجب‌الوجود بالذات هستند.

۲۵۶- کدام گزینه گزاره درستی را درباره مصداق وجودی عقل بیان می‌کند؟

- (۱) عقل می‌تواند از طریق شناخت تجربی به اثبات عقول دست پیدا کند.
- (۲) جسم عقول مانند جسم انسان نیست که در قید زمان و مکان باشد.
- (۳) ذهن تمامی انسان‌ها شایستگی رسیدن به تجرد را دارد.
- (۴) عالم عقول و عالم مادی هیچ مصداق مشترکی نمی‌توانند داشته باشند.

۲۵۷- با توجه به ابیات زیر کدام گزینه با نظر ابن‌سینا پیرامون طبیعت تناسب بیشتری دارد؟

الف) در دایره‌های کامدن و رفتن ماست	آن را نه بدایت نه نهایت پیداست
ب) پشه کی داند که این باغ از کی است	کاین آمدن از کجا و رفتن به کجاست
ج) آفرینش همه تنبیه خداوند دل است	کی بداند چوب را وقت نهال
د) اجزای پیاله را که درهم پیوست	دل ندارد که ندارد به خداوند اقرار
چندین سر و ساق نازنین و کف دست	هر که فکرت نکند نقش بود بر دیوار
(۱) الف و ب	بشکستن آن روا نمی‌دارد مسست
(۲) ب و ج	از مهر که پیوست و به کین که شکست؟
(۳) الف و ج	
(۴) الف و د	

۲۵۸- جایگاه فرشتگان مقرب ... است و ... مرکب از نور و ظلمت است و سهروردی با درک خود از ... نور را به جای ... می‌نشانند.

- (۱) مشرق جهان، مغرب کامل، عرفان، ماهیت
- (۲) مغرب وسطی، مغرب کامل، اشراق، وجود
- (۳) مشرق جهان، مغرب وسطی، اشراق، وجود
- (۴) مشرق جهان، مغرب وسطی، عرفان، وجود

۲۵۹- کدام گزینه درباره بنیادی‌ترین اصل فلسفی حکمت متعالیه درست است؟

- (۱) اصیل بودن کتاب به معنای مطابقت آن با ذهن است.
- (۲) اذهان عمومی این اصل فلسفی را بهتر می‌پذیرفتند.
- (۳) آنچه منشأ اثر نیست، اصالت دارد.
- (۴) واقعیت خارجی ما به ازای وجود است.

۲۶۰- کدام گزینه با دیدگاه ملاصدرا در حکمت متعالیه سازگار نیست؟

- (۱) هر مرتبه‌ای از وجود، به میزان درجه وجودی خود، ظهور حقیقت یکتاست.
- (۲) نقص و کمالات وجود بین موجودات مختلف مشترک و یکسان نیست.
- (۳) در جهان موجودات متعددی مشاهده می‌شود که نشانه وجودهای مختلف و متکثر است.
- (۴) آنچه مفهومی ذهنی و غیر واقعی دارد، تصورات را از هم متمایز می‌سازد.

۲۶۱- کدام گزینه به یکی از علل اصلی وجود تعاریف مختلف در علم روان‌شناسی اشاره نکرده است؟

- (۱) گذر زمان
(۲) پیچیدگی موضوعات
(۳) پیشرفت دانش
(۴) زاویه نگاه دانشمندان

۲۶۲- رابط میان شناخت پایه و شناخت عالی، کدامیک از فرایندهای زیر می‌باشد؟

- (۱) ادراک (۲) تفکر (۳) حافظه (۴) تمرکز

۲۶۳- کدام عبارت در مورد ریش یا پختگی صحیح است؟

- (۱) به رفتارهایی که وابسته به یادگیری آدمی است، گفته می‌شود.
(۲) به معنای آمادگی زیستی است که به عوامل زیستی و عوامل محیطی وابسته است.
(۳) بر اساس فرایند آن آدمی از تولد تا مرگ برخی خصوصیات را در جنبه‌های مختلف رشد از خود نشان خواهد داد.
(۴) وراثت نقش تعیین‌کننده‌ای در آن و یا آمادگی زیستی افراد برای تغییرات دارد.

۲۶۴- در کدامیک از گزینه‌ها به شناخت عالی اشاره‌ای نشده است؟

- (۱) آقای رضایی که مبتلا به کرونا است با بیان دلایلی هم‌چون آلوده بودن محیط بیمارستان و وجود فشار روانی در آن جا، از رفتن به بیمارستان شانه خالی می‌کند.
(۲) آقای محمدی همسایه‌شان را که به تازگی و یک باره وضع مالی خوبی پیدا کرده، دزد می‌پندارد و معتقد است درآمد او از راه حلال نیست.
(۳) محسن که در حال اتمام دوره کارشناسی خود است، برای ماندن در ایران و شرکت در آزمون ارشد و یا مهاجرت به کشوری دیگر تردید دارد.
(۴) آقای رافعی که در جلسه‌ای مشغول سخنرانی است، با شنیدن نام کوچک خود در بین جمعیت مکث کرده و متوجه حضور خواهرش در بین حاضرین می‌شود.

۲۶۵- رشد سریع در کدامیک از حیطه‌های رشدی باعث می‌شود که نوجوانان بتوانند درباره مسائل اخلاقی، ارزشی و دینی بهتر قضاوت کنند و واکنش دقیق‌تری از خود نشان دهند؟

- (۱) درک اخلاقی (۲) شناختی (۳) اجتماعی (۴) هیجانی

۲۶۶- به ترتیب، مفهوم «حافظه کاری» به کدام عامل مؤثر در حافظه اشاره دارد و کدام فرایند باعث تبدیل ردهای حسی به اطلاعات می‌شود؟

- (۱) زمان لازم برای به خاطر سپردن اطلاعات - توجه
(۲) میزان استفاده از اطلاعات - توجه
(۳) فاصله زمانی رمزگردانی تا بازیابی - ادراک
(۴) در دسترس بودن یا عدم دسترسی به اطلاعات - ادراک

۲۶۷- در هر یک از مثال‌های زیر به کدامیک از مراحل حل مسئله اشاره شده است؟

- (الف) مریم که با همسر خود اختلافات زیادی پیدا کرده، بسیار نگران است؛ چرا که نمی‌داند عامل اصلی مشاجرات بین‌شان چیست.
(ب) رها که به اختلال یادگیری مبتلا است، هر روز پس از تمرین تمرکز، آزمون می‌دهد و نمرات خود را با روزهای قبل مقایسه و بررسی می‌کند.
(۱) مرحله اول - مرحله سوم
(۲) مرحله دوم - مرحله چهارم
(۳) مرحله اول - مرحله چهارم
(۴) مرحله دوم - مرحله پنجم

۲۶۸- عمده‌ترین دلیلی که اغلب افراد قادر به تفکیک دو مفهوم توجه و تمرکز از یکدیگر نیستند، در کدام گزینه به‌درستی بیان شده است؟

- (۱) امکان مواجهه با مشکل در هر دو مفهوم
(۲) نادیده گرفتن تفاوت‌های موجود در این مفاهیم
(۳) ارتباط نزدیک میان این دو مفهوم
(۴) فاصله زمانی سریع بین این مفاهیم

۲۶۹- هر دو عبارات مذکور در کدام گزینه، نادرست هستند؟

- (الف) روان‌شناسی رشد، بررسی تغییرات انسان در فراخنای زندگی، از تولد تا مرگ را در بر می‌گیرد.
(ب) دو قلوهای همسان الزاماً هم‌جنس نیستند؛ اما به خاطر اینکه هر دو از یک تخمک به وجود آمده‌اند، ویژگی‌های وراثتی و رفتاری کاملاً مشابهی دارند.

(ج) کودکان معمولاً در ۱۵ ماهگی می‌توانند بدون کمک دیگران راه بروند.

(د) هیجان‌های ساده دوران کودکی (ترس، محبت و خشم) اغلب در همه کودکان به یک شکل ظاهر می‌شوند.

- (۱) الف - ب (۲) ب - ج (۳) ج - د (۴) ب - د

۲۷۰- پاسخ به دو سؤال «در کدام رشته تحصیل کرده‌اید؟» و «بین رشته تجربی و ریاضی چه تفاوت‌هایی وجود دارد؟»، تبیین‌کننده کدامیک از

موضوعات زیر است؟

- (۱) تقسیم‌بندی حافظه با توجه به مراحل حافظه
(۲) تقسیم‌بندی حافظه با توجه به دسترسی یا عدم دسترسی به اطلاعات
(۳) تقسیم‌بندی حافظه با توجه به نوع اطلاعات
(۴) تقسیم‌بندی حافظه براساس زمان

۲۷۱- اینکه تمام راه‌حل‌های مختلف یک مسئله را بدون توجه به میزان کیفیت آن‌ها جمع‌آوری کنیم، به کدامیک از روش‌های حل مسئله اشاره دارد؟

- (۱) تحلیلی (۲) بارش مغزی (۳) خرد کردن (۴) شروع از آخر

۲۷۲- در مثال زیر به کدام عامل نگرشی اشاره نشده است؟

«خانم سعادت که خود را بهترین مدیر اقتصادی شرکت‌های زنجیره‌ای می‌داند، قادر به حل کردن مشکل فروش کم شرکت نیست، او تمام سعی‌اش را برای اثبات خود می‌کند اما چون نتیجه‌ای نمی‌گیرد، عامل شکست‌هایش را بی‌کفایتی سایر مدیران و عدم همراهی آنان بیان می‌کند، خانم سعادت پس از چند ماه تلاش و شکست مکرر، مشکل را غیر قابل حل دانسته و دیگر کوششی در جهت افزایش فروش نمی‌کند.»

- (۱) درماندگی آموخته‌شده (۲) اسناد

- (۳) ناهماهنگی شناختی (۴) اراده

۲۷۳- فردی که دچار وسواس فکری - عملی است کدامیک از موقعیت‌های ردیابی علامت را بیشتر از سایر افراد تجربه می‌کند؟

- (۱) هشدار کاذب (۲) اصابت (۳) رد درست (۴) از دست دادن

۲۷۴- در بحران اخیر ویروس کرونا، اخباری مبنی بر مرگ عده‌ای از هموطنانمان بر اثر خوردن الکل ضدعفونی کننده شنیده می‌شد. با توجه به ویژگی‌های مسئله، کدامیک از موارد زیر باعث استفاده از چنین راهکارهایی می‌شود؟

- (۱) روشن و واضح نبودن هدف و تعریف مسئله (۲) جدیدیت بیش از اندازه در درگیری با مسئله

- (۳) عدم شناسایی دقیق توانمندی‌های خود (۴) مشخص نبودن وضعیت فعلی (مبدأ)

۲۷۵- به ترتیب اگر در پاسخ به این سؤال بین گزینه‌های «۱» و «۲» شک داشته باشید، دچار چه نوع تعارضی شده‌اید و اگر وسوسه شوید که گزینه «۳» را به صورت شانس انتخاب کنید، چه تعارضی به سراغتان می‌آید؟

- (۱) گرایش - گرایش / اجتناب - اجتناب (۲) گرایش - گرایش / گرایش - اجتناب

- (۳) گرایش - اجتناب / اجتناب - اجتناب (۴) گرایش - اجتناب / گرایش - گرایش

۲۷۶- روان‌شناسی که مهم‌ترین علل بروز فشار روانی را بیان می‌کند، به کدامیک از اهداف علم روان‌شناسی توجه داشته است؟

- (۱) پیش‌بینی (۲) توصیف (۳) تبیین (۴) کنترل

۲۷۷- منظور از «سازنده بودن» ادراک کنترل و کارایی چیست؟

- (۱) هماهنگی ادراک با نتایج رفتار (۲) هماهنگی ادراک با شواهد محیطی

- (۳) در کنترل و اختیار گرفتن محیط (۴) حذف و دوری از پیامدهای ناگوار رفتار

۲۷۸- قماربازی در جریان یک بازی، کل پولی را که همراه داشت می‌بازد. کدام عبارت در مورد او صدق می‌کند؟

- (۱) اگر هنوز تمایل به بازی کردن داشته باشد، می‌توان گفت بر اساس ملاک «مزیت» این تصمیم را گرفته است.

- (۲) اگر تصمیم بگیرد از این بیشتر بازی نکند، سبک تصمیم‌گیری او اجتنابی است.

- (۳) اگر تصمیم بگیرد بازی را ادامه دهد، می‌توان او را دارای سبک تصمیم‌گیری وابسته دانست.

- (۴) تصمیم فرد به ادامه بازی، با ریسک بیشتری نسبت به ابتدای بازی همراه است.

۲۷۹- در کدام گزینه به عامل اصلی ایجاد فشار روانی اشاره شده است؟

- (۱) مقابله ناکارآمد با مسئله (۲) ارتباط عامل فشارآور با محیط

- (۳) تجربه استرس فراتر از تحمل (۴) ایجاد تغییرات در زندگی

۲۸۰- در روان‌شناسی سلامت، «مقابله» به چه معناست؟

- (۱) تلاش فرد برای به حداقل رساندن و تحمل فشار روانی

- (۲) روبه‌رو شدن با تغییر ناگهانی در زندگی

- (۳) برهم خوردن تعادل زندگی

- (۴) نیاز برای دوباره سازگار شدن با شرایط جدید زندگی

پاسخنامه

دوازدهم انسانی

۷ خرداد ۱۴۰۰

جامع اول

بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین بلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

«تمام داری‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلم چی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

پدید آورندگان آزمون

طراحان

نام درس	نام طراحان
زبان و ادبیات فارسی	محسن اصغری، حنیف افخمی ستوده، احسان برزگر، هامون سیطی، محسن فدایی، کاظم کاظمی، سعید گنج‌بخش‌زمانی، مرتضی منشاری، نرگس موسوی، حسن وسکری، سیدمحمد هاشمی
زبان عربی	روح‌اله اصغری، نوید امساک، حسین رضایی، کاظم غلامی، مرتضی کاظم‌شیرودی، سیدمحمدعلی مرتضوی، الهه مسیح‌خواه، خالد مشیرپناهی
فرهنگ و معارف اسلامی	محبوبه ابتسام، ابوالفضل احدزاده، امین اسدیان‌پور، محسن بیانی، علیرضا ذوالفقاری‌زحل، محمد رضایی‌بقا، عباس سیدشبهستری، مرتضی محسنی‌کبیر، فیروز نژادنجف، سیدهادی هاشمی، سیداحسان هندی
زبان انگلیسی	رحمت‌اله استیری، تیمور رحمتی کله‌سرای، حسن روحی، محمد طاهری، نوید مبلغی، عقیل محمدی‌روش، عمران نوری

نام درس	نام طراحان
ریاضی	محمد بحیرایی، کورش داودی، حمیدرضا سجودی، علی شهبازی، نسترن صمدی، علیرضا عبیدی
اقتصاد	نسرین جعفری، سارا شریفی، فاطمه فهیمیان، علیرضا رضایی، فاطمه حیاتی
زبان و ادبیات فارسی (اختصاصی)	حمید محدثی، سیدعلیرضا احمدی، محسن اصغری، فرهاد علی‌نژاد، محسن فدایی، عارفه‌سادات طباطبایی‌نژاد، ابودر احمدی
زبان عربی (اختصاصی)	نوید امساک، ولی برجی، محمد داورپناهی، حسین رضایی، محمدرضا سوری، کاظم غلامی، سیدمحمدعلی مرتضوی
تاریخ	علی‌محمد کریمی، علیرضا رضایی، میلاد هوشیار، جواد میربلوکی، میلاد باغ‌شیرینی
جغرافیا	فاطمه سخایی
علوم اجتماعی	آریتا بیدقی، الهام رضایی، الهه خضری، مبیناسادات تاجیک، ارغوان عبدالملکی
فلسفه و منطق	نیما جواهری، فرهاد قاسمی‌نژاد، مجید پیرحسینلو، کیمیا طهماسبی، الهه فاضلی
روان‌شناسی	مهسا عفتی، فرهاد علی‌نژاد، کوثر دستورانی، مبیناسادات تاجیک، سوفیا فرخی، محمدابراهیم مازنی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران
زبان و ادبیات فارسی	مرتضی منشاری	الهام محمدی	محسن اصغری، امیرمحمد دهقان، مریم شمیرانی
زبان عربی (عمومی)	نوید امساک	نوید امساک	درویشعلی ابراهیمی، سیدمحمدعلی مرتضوی، اسماعیل علی‌پور
فرهنگ و معارف اسلامی	امین اسدیان‌پور، سیداحسان هندی	محمد رضایی‌بقا	محمد آقاصالح، علیرضا ذوالفقاری‌زحل، سکینه گلشنی
زبان انگلیسی	سپیده عرب	سپیده عرب	سعید آچه‌لو، رحمت‌اله استیری، محدثه مرآتی
ریاضی	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	ایمان چینی‌فروشان، مهدی ملارمضانی، علی ارجمند
اقتصاد	سارا شریفی	فاطمه فهیمیان	فاطمه صفری
زبان و ادبیات فارسی (اختصاصی)	حمید محدثی، فرهاد علی‌نژاد	حمید محدثی، فرهاد علی‌نژاد	وحید رضازاده، سیدعلیرضا احمدی، رضا نوروزبیدی
زبان عربی (اختصاصی)	سیدمحمدعلی مرتضوی	سیدمحمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی
تاریخ	میلاد هوشیار	میلاد هوشیار	زهرا دامیار، مریم بوستان
جغرافیا	محمدعلی خطیبی بایقی	محمدعلی خطیبی بایقی	زهرا دامیار، مریم بوستان
علوم اجتماعی	ارغوان عبدالملکی	ارغوان عبدالملکی	آریتا بیدقی، محمدابراهیم مازنی
فلسفه و منطق	نیما جواهری	نیما جواهری	مجید پیرحسینلو، فرهاد علی‌نژاد، امیرکیا باقری
روان‌شناسی	مهسا عفتی	مهسا عفتی	فرهاد علی‌نژاد، امیرکیا باقری

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی (اختصاصی)، الهام محمدی (عمومی)
مسئول دفترچه	زهرا دامیار (اختصاصی)، معصومه شاعری (عمومی)
گروه مستندسازی	مدیر: مازیار شیروانی‌مقدم، مسئول دفترچه: زهره قومشی (اختصاصی)، لیلا ایزدی (عمومی)
حروف چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی (اختصاصی)، زهرا تاجیک (عمومی)
ناظر چاپ	سوران نعیمی

زبان و ادبیات فارسی

۱- گزینه «۳»

(کاتظم کاظمی)

معنی واژه‌هایی که نادرست معنی شده‌اند:

ویله: صدا، آواز، ناله / نثار: افشاندن، پیشکش کردن
ردا: جامه‌ای که روی جامه‌های دیگر پوشند، بالاپوش
تزار: پادشاهان روسیه در گذشته
بهرام: سیارهٔ مریخ

(فارسی، لغت، واژه‌نامه)

۲- گزینه «۱»

(مسن و سگری - ساری)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۲»: سهمگین: هراس‌انگیز، ترس‌آور
گزینه «۳»: حشر: رستاخیز، قیامت
گزینه «۴»: فرط: بسیاری

(فارسی ۲، لغت، واژه‌نامه)

۳- گزینه «۴»

(نرگس موسوی - ساری)

واعظ: پنددهنده، سخنور اندرزگو/ استبعاد: دور دانستن، بعید شمردن چیزی،
استبعاد داشتن: بعید و دور بودن از تحقق و وقوع امری/ مَلِک: پادشاه، خداوند
(فارسی ۳، لغت، واژه‌نامه)

۴- گزینه «۱»

(شیف افخمی ستوره)

املای صحیح واژه «مذاق» و به معنای ذائقه است.

(فارسی ۳، املا، ترکیبی)

۵- گزینه «۴»

(نرگس موسوی - ساری)

دلدادگی و شیدایی، زره و جوشن، طاق و ستون، قرض و وام، شک و شایبه، منصوب
و گماشته

(فارسی ۳، املا، ترکیبی)

۶- گزینه «۳»

(مرتضی منشاری - اربیل)

تشریح گزینه‌های دیگر

املای درست واژه‌ها:
گزینه «۱»: خوابید ← خایید
گزینه «۲»: تبع ← طبع
گزینه «۴»: بهر ← بحر

(فارسی ۲، املا، ترکیبی)

۷- گزینه «۲»

(مسن اصغری)

۱- حسین واعظ کاشفی: اخلاق محسنی ۲- جامی: تحفة الاحرار ۳- سیدحسن
حسینی: هم‌صدا با حلق اسماعیل ۴- عین القضاة همدانی: تمهیدات ۵- مجد خوافی:
روضهٔ خلد

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: برای سپیده کاشانی اثری ذکر نشده است.
گزینه «۳»: مرتضی آوینی اثری در صورت سؤال ندارد.
گزینه «۴»: برای نظامی اثری نیامده است.

(فارسی ۳، تاریخ ادبیات، ترکیبی)

۸- گزینه «۳»

(مرتضی منشاری - اربیل)

تکرار: تکرار واژه‌های «صید» و «کمان» / حس‌آمیزی: ندارد.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: استعاره: ۱- کمان استعاره از ابرو ۲- آهو استعاره از عاشق / تشبیه
(اضافهٔ تشبیهی: تیر غمزه)
گزینه «۲»: استعاره: «تیر» استعاره از «اشارات ابرو» / تشبیه: «کمان ابرو»
گزینه «۴»: «که» ابتدا به معنی «چه کسی» و سپس به معنای «زیرا» و جناس
همسان دارند. / «سخت و لطیف» تضاد دارند.

(فارسی ۳، آرایه، ترکیبی)

۹- گزینه «۴»

(مسن فدایی - شیراز)

تعداد تشبیه‌ها به ترتیب:

گزینه «۱»: همچون درخت بادیه / برق شوق / میوهٔ سخن: ۳ تشبیه
گزینه «۲»: گلشن روی / آتش حسن / مرغ نگاه: ۳ تشبیه
گزینه «۳»: چون عنقا / قاف عشق / مرغ دل: ۳ تشبیه
گزینه «۴»: طوفان بلا / سیل غم: ۲ تشبیه

(فارسی، آرایه، صفحه ۳۴)

۱۰- گزینه «۲»

(مسن اصغری)

حُسن تعلیل: دلیل غرق گلاب بودن گل، مشاهده کردن روی زیبا و عرفناک معشوق
دانسته شده است. / حس‌آمیزی ندارد.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: جناس: شراب و خراب / تشخیص: مخاطب واقع شدن خم
گزینه «۳»: استعاره: سیل استعاره از اشک، منزل استعاره از چشم / اغراق:
بزرگ‌نمایی اشک که به سیلی تشبیه شده است.
گزینه «۴»: تشبیه: دریای محیط فلک (فلک یا آسمان به دریا تشبیه شده است.) /
ایهام تناسب: عین: ۱- مثل و مانند (معنای مورد نظر) ۲- چشمه (مورد نظر نیست
اما با دریا و سراب تناسب دارد).

(فارسی ۳، آرایه، ترکیبی)

۱۱- گزینه «۲»

(سعید کتبخان زمانی)

بیت «ج»: اسلوب معادله دارد. بین دل با فانوس، و بین راز عشق با شمع، معادله برقرار
شده و مصراع دوم مصداقی برای مصراع اول است.
بیت «ب»: حسن تعلیل دارد: علت سکوت ما در طول روز این است که نَفَسمان صرف
آه سحرگاه شده است.
بیت «د»: پارادوکس دارد. غم، مایهٔ سرور است.
بیت «الف»: بین «دست و مست و هست» جناس دیده می‌شود.

(فارسی ۳، آرایه، ترکیبی)

۱۲- گزینه ۱»

(هامون سبطی)

با توجه به معنای بیت، «که» را باید «از» معنا کرد و در نتیجه «باران» متمم است. (معنای بیت: برای سرزنش و عتاب، فرد بد اخلاق و بدخلق مناسب تر است از دوستان نیک خوی خوش رفتار)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۲»: که (چه کسی) داند که پشت که (چه کسی) آید به زیر

نهاد نهاد مضاف الیه متمم

گزینه «۳»: در گیتی، که (چه کسی) پدري چون تو دارد؟

مفعول گروه متممی (در نقش صفت)

گزینه «۴»: مُشک بویی نمی دهد تاشی (آن را) نسایی (و من هم هنرها در وجودم

مفعول

پنهان است، خود را می فرسایم تا هنرهایم را آشکار سازم.)

(فارسی ۲، دستور، صفحه ۱۳۲)

۱۳- گزینه ۲»

(شیف افیمی ستوره)

«غلام قامت آن لعبت»: آن: صفت مضاف الیه / لعبت: مضاف الیه مضاف الیه

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: نیک اندیش: صفت مضاف الیه / گزینه «۳»: تو (در نوش وصال تو و زنبور

سخن های تو) مضاف الیه مضاف الیه

گزینه «۴»: جوانی: مضاف الیه مضاف الیه

(فارسی ۳، دستور، صفحه های ۶۵ تا ۶۷)

۱۴- گزینه ۱»

(هامون سبطی)

هنگام رسم نمودار پیکانی، ابتدا باید وابسته های مراتب بالاتر را تعیین تکلیف کرد. در گروه اسمی «پارچه سبز بسیار تیره»، «پارچه» هسته گروه است و «سبز» صفت هسته. «تیره» صفت صفت است (وابسته مرتبه ۲) و «بسیار» قید آن است (وابسته مرتبه ۳)، بنابراین نخست باید «بسیار» را به «تیره» رساند.

پارچه سبز بسیار تیره

(فارسی ۳، دستور، صفحه های ۷۴ و ۷۵)

۱۵- گزینه ۳»

(سعید کنج بخش زمان)

گزینه «۳»: این تن، تن خاکی، آن رو (آن جهت، آن دلیل): ۳ ترکیب وصفی

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: زبان ناطقه، چه جای کلک، کلک بریده، زبان بیهوده گو: ۴ ترکیب وصفی

گزینه «۲»: هزار دل، یکی تار مو، هزار چاره گر، چارسو: ۴ ترکیب وصفی

گزینه «۴»: آن چشم، چشم سیه، مژگان دراز، هر کسی: ۴ ترکیب وصفی

(فارسی ۲، دستور، صفحه ۱۳۲)

۱۶- گزینه ۴»

(مرتضی منشاری - اربیل)

در گزینه «۴»، دو ترکیب وصفی و سه ترکیب اضافی وجود دارد:

ترکیب های وصفی: این جان، جان به لب رسیده

ترکیب های اضافی: چشم من (چشمم)، آرزومند تو، بند تو

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: هر سه واژه «شب، چشم، جان» نقش نهادی دارند.

گزینه «۲»: من عهد تو نشکنم: سه جزئی (نهاد + مفعول + فعل) / مانند تو نیست

(وجود ندارد): دو جزئی

گزینه «۳»: مسندها عبارتند از: ۱- آرزومند ۲- در بند تو

(فارسی ۳، دستور، ترکیبی)

۱۷- گزینه ۳»

(مسن فدایی - شیراز)

مفهوم مشترک ابیات گزینه های «۱»، «۲» و «۴»: «از کوزه همان برون تراود که در اوست»، ولی بیت گزینه «۳» در توصیف زلف معشوق است.

(فارسی ۲، مفهوم، صفحه ۱۱۹)

۱۸- گزینه ۳»

(شیف افیمی ستوره)

در بیت گزینه «۳»، زمینه قهرمانی می بینیم، زیرا وصف قهرمانی های رستم است، اما در سایر ابیات زمینه خرق عادت دیده می شود؛ زیرا از موجودات غیر طبیعی مثل سیمرغ (گزینه «۱») بیرون آمدن سیاوش از آتش (گزینه «۲») و دیو (گزینه «۴») سخن می رود.

(فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۱۰۶)

۱۹- گزینه ۲»

(مسن اصغری)

هر کس به خداوند توکل کند، خدا برای او کافی است.

مفهوم «به سامان شدن کارها با توکل و اعتماد به خداوند» به طور مشترک در آیه صورت سؤال و ابیات مرتبط بیان شده است.

مفهوم بیت گزینه «۲»: توصیه به تلاش کردن در کارها و بر دوش خلق نینداختن بار خود

(فارسی ۱، مفهوم، صفحه ۵۳)

۲۰- گزینه ۲»

(کاتظم کاتظمی)

مفهوم مشترک ابیات «الف و ه»: توصیه به قناعت و راضی بودن به مال اندک دنیا

مفاهیم سایر ابیات:

ب) ستایش آزادی و بی تعلقی

ج) ستایش تواضع و فروتنی

د) توصیه به حفظ آبرو و اعتبار و ترجیح آن بر زندگی جاوید

(فارسی ۲، مفهوم، صفحه ۱۲۵)

۲۱- گزینه ۱»

(هامون سبطی)

معنای بیت گزینه «۱»: جهان واقعی را جهان ذهن و درون خود بدان نه آنچه با دیدگان نمی بینی. بیت صورت سؤال نیز می گوید، جهان درون ماست و دنیای بیرون ما را تصویر می کند، اگر دل گرم باشیم دنیا را نیز گرم و تابستانی می بینیم و اگر فسرده و دم سرد باشیم، دنیا نیز سرمازده و زمستانی در چشم ما ظاهر می شود.

تشریح گزینه‌های دیگر

معنای بیت گزینه «۲»: در راه عشق، همه چیز عاشق در کف اختیار معشوق است؛ معشوقی قدر قدرت که در یک لحظه می تواند روزگار را بر عاشقی تابستان و بر دیگری سرد و زمستانی سازد.

معنای بیت گزینه «۳»: روح و جان (معشوق) به عاشق که در نبود معشوق چون پیکری بی جان بود، باز آمد، گویی پیکری فسرده با برگشتن جان دوباره گرما گرفت.

معنای بیت گزینه «۴»: عاشق نباید به مسائل مادی هیچ توجهی داشته باشد.

(فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۶۲)

۲۲- گزینه ۳»

(امسان برزگر - رامسر)

الف) مصراع دوم بیت «الف»، مفهوم (گندم نمای جو فروش)

ب) مفهوم بیت، توکل

ج) مفهوم مصراع اول لزوم عنایت حق

د) مفهوم عدم وابستگی مادی و ترک تعلقات دنیوی برداشت می شود.

(فارسی ۱، مفهوم، ترکیبی)

۲۳- گزینه ۴»

(سیرمهر هاشمی - مشور)

در این بیت تأکید بر آن است که باید چشم باطن بین داشته باشیم و براساس ظاهر قضاوت نکنیم، زیرا افراد کوتاه‌بین تنها ظاهر را می‌بینند.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: در این بیت به برابری ظاهر و باطن اشاره شده است.

گزینه «۲»: در این بیت ظاهر و باطن یکی هستند.

گزینه «۳»: در این بیت ظاهر زیباست، اما باطن نازیبا.

(فارسی (۳)، مفهومی، صفحه ۷۳)

۲۴- گزینه ۳»

(مرتضی منشاری - اربیل)

در غزلواره سؤال آمده است که هیچ حرف تازه‌ای باقی نمانده است که در مورد عشق عاشق یا زیبایی‌ها و خصلت‌های ارزشمند معشوق گفته نشده باشد و مفهوم «مقابل» آن در گزینه «۳» آمده است که می‌گوید: «صفات عشق بی‌پایان و تمام نشدنی است و گرنه همیشه در مورد عشق حرف تازه وجود دارد.»

(فارسی (۳)، مفهومی، صفحه ۱۵۵)

۲۵- گزینه ۳»

(نرگس موسوی - ساری)

غرور و خودبینی انسان را از خدا دور می‌کند.

مفهوم عبارت صورت سؤال و سایر ابیات: حق و حقیقت جهان در درون خود یافتن است.

(فارسی (۳)، مفهومی، صفحه ۱۲۵)

زبان عربی

۲۶- گزینه ۴»

(مرتضی کاظم شیروری)

«ما أُبْرئُ»: بی‌گناه نمی‌شمارم، تبرئه نمی‌کنم (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «أُمارة»: بسیار امرکننده (رد گزینه ۱) / «الستوء»: بدی (رد گزینه ۳) / «إِلَّا ما رَجِمَ رَبِّي»: مگر اینکه پروردگرم رحم کند (رد گزینه ۲) در گزینه «۲» ترجمه «به من» اضافی است.

(ترجمه)

۲۷- گزینه ۳»

(روح‌الله اصغری)

«أعجوبة عصره»: اعجوبه زمانه خود (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «له مخترعات»: اختراعاتی دارد (رد گزینه ۱) / «تَسَهَّلَ»: آسان می‌سازد (رد گزینه ۴) / «كثيراً من أعمال الإنسان»: بسیاری از کارهای انسان را (رد گزینه‌های ۱ و ۲)

(ترجمه)

۲۸- گزینه ۱»

(مرتضی کاظم شیروری)

«من» از ادات شرط است به معنای: هر که، هر کس (رد گزینه ۲) / «هَتَشَانَمَا»: بدبین (رد گزینه ۴) / «فی حیاته»: در زندگی‌اش / «رأى»: دید، می‌بیند (رد گزینه ۴) / «مشكلة عظيمة»: مشکل بزرگی (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «كُنْ»: باش (رد گزینه ۳) / «مُتَفَانًا»: خوش‌بین (رد گزینه ۲).

توجه داشته باشید که در جملات شرطیه، فعل ماضی را می‌توان به صورت مضارع ترجمه کرد.

(ترجمه)

۲۹- گزینه ۴»

(کاظم غلامی)

«هناك نسج»: بافتی وجود دارد (رد گزینه ۳) / «حول جمجمة»: اطراف جمجمه / «هذا الطائر»: این پرنده / «حتی لا تضر»: تا آسیب نزند (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «دماغه الصغیر»: مغز کوچک او / «ضربات سريعة»: ضربات سریعی (رد گزینه ۳) / «لنقر جذع الشجرة»: برای نوک زدن به تنه درخت (رد سایر گزینه‌ها).

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: پوسته: «نسج» یعنی «بافت» / «با» اضافی است / شاخه: «جذع» یعنی «تنه» / آسیب نرسد: «لا تضر» یعنی «آسیب نرساند»

گزینه «۲»: درختان: «الشجرة» مفرد است نه جمع / «باعث...» اضافی است.

گزینه «۳»: آنجا: «هناك» در این عبارت معنای «هست» یا «وجود دارد» می‌دهد. / «لایه»: مانند گزینه «۱» / «وقتی»: در این عبارت قید زمان وجود ندارد / «ضربات سریع» باید نکره باشد.

(ترجمه)

۳۰- گزینه ۴»

(کاظم غلامی)

«ضَعَّ»: قرار بده، بگذار / «فی غرفتک»: در اتاق (رد گزینه ۳) / «مصباح»:

چراغ‌هایی (رد گزینه ۱) / «ألوان مختلفة»: رنگ‌هایی مختلف (رد گزینه ۱) / «حتی تُخرج»: تا بیرون بیاوری (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «تجلب»: بیاورد

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: چراغ‌های رنگی: اولاً حرف «ب» ترجمه نشده است. ثانیاً «ألوان» به معنای «رنگ‌ها» صفت نیست. / بیرون بیاید: «تُخرج» یعنی «بیرون بیاوری» / «زیرا که» اضافی است.

گزینه «۲»: دارند: کلمه یا ساختاری که مفهوم «مالکیت» را بدهد، در این عبارت وجود ندارد. / «که» خارج شود: نادرست است.

گزینه «۳»: اتاق: ضمیر «ک» ترجمه نشده است. / «زیرا» اضافی است.

(ترجمه)

۳۱- گزینه ۲»

(سیر ممدعلی مرتضوی)

«من الأفضل»: بهتر است (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «ألا یكلف»: (ألا + أن) که تکلیف ندهد (رد گزینه ۳) / «المعلم»: معلم، آموزگار / «تلامیذه»: دانش‌آموزانش (رد گزینه ۱) / «ما لا یطیقونه»: چیزی را که توانش را ندارند (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «لن ینتفعوا به»: از آن سود نخواهند برد (رد گزینه‌های ۱ و ۴)

(ترجمه)

۳۲- گزینه ۳»

(فاله مشیریناهی)

«قد وصفت»: وصف کرده‌ام، توصیف کرده‌ام / «کلّ ملیح»: هر انسان (فرد) بانمکی (رد گزینه ۲) / «کما»: آن‌طور که، آن‌گونه که / «تَحَبَّینَ»: دوست داری (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «ترضینَ»: می‌پسندی (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «أخاف»: می‌ترسم (رد گزینه ۴) / «أن تهجرینی»: که ترکم کنی، که مرا ترک کنی (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «تذهبی من عندی»: از پیشم بروی (رد گزینه‌های ۱ و ۲).

توجه شود فعل‌های «تَحَبَّینَ»، «ترضینَ»، «تهجرینی» و «تذهبی» همگی مربوط به صیغه «للمخاطبة (أنت)» مضارع هستند و باید به صورت مفرد ترجمه شوند.

(ترجمه)

۳۳- گزینه ۲»

(الله مسیح فواه)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «لا یجعلنی» مستقبل ترجمه شده است.

گزینه «۳»: «وأواصل» مضارع متکلم‌وحده است به معنای «ادامه دهم».

گزینه «۴»: «تم» در اینجا به معنای «انجام شد» است و نیز «السنة الأخيرة» به معنای سال اخیر است، نه آخر سال.

(ترجمه)

٣٤- گزینه «٤»

(روح الله اصغری)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «١»: «تَأَثَّرْتُ» فعل ماضی، در باب تفعّل است و به معنای «تأثیر پذیرفته است از...» نه «تأثیر گذاشته است».

گزینه «٢»: «يُعَدُّ» فعل مجهول است: به شمار می‌آید

گزینه «٣»: «لِتَرْمِ» فعل امر است: پایبند باش. «تَتَخَلَّصُ»: رهایی یابی.

(ترجمه)

٣٥- گزینه «٣»

(نوبت امساک)

«رحم کن»: ارحم، ارحمی (رد گزینه ٢) / «کسی که در زمین است»: من فی الأرض / «کسی که در آسمان است»: من فی السماء (رد گزینه ٤) / «تا به تو رحم کند»: يَرْحَمُ، حتّی يَرْحَمُ، لِیَرْحَمُ (رد گزینه ٢).

در گزینه «١» ضمیر مؤنث «ک» با فعل امر مذکر «رحم» تناسب ندارد و در گزینه «٢» هم «یرحم» فعل مجهول است.

(ترجمه)

ترجمه متن:

گرگی از کنار الاغی می‌گذشت که می‌گفت: علف قرمز است، علف قرمز است ... گرگ آن را شنید، پس گفت: رنگ علف‌ها، سبز است، چطور نمی‌دانی در حالی که تو همیشه در صحرا هستی. الاغ دوباره تکرار می‌کرد که علف قرمز است! ... و گرگ تأکید می‌کرد که بی‌شک آن سبز است. بحث شدت گرفت و منجر به مشاجره شد تا این که ناگهان شیری حاضر شد. آن دو از او خواستند که بینشان داوری کند. شیر به حرفشان گوش داد، سپس این حکم صادر شد: الاغ می‌تواند برود و به کارش مشغول شود، و گرگ باید در قفس زندانی باشد. گرگ زندانی بسیار تعجب کرد در حالی که می‌گفت: قطعاً علف سبز است و تو می‌دانی، پس این حکم چیست ای حضرت سلطان؟! چرا مرا زندانی کردی در حالی که من حرف حق را می‌گویم. جواب شیر این چنین بود: زیرا تو با الاغ بحث کردی!

٣٦- گزینه «٣»

(مسین رضایی)

«فقط گرگ محکوم به حبس شده» صحیح است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «١»: «شیر به نفع کسی که حق را می‌گفت، حکم کرد!» (نادرست)

گزینه «٢»: «فقط الاغ به حبس محکوم شده!» (نادرست)

گزینه «٤»: «علیه کسی که حق را می‌گفت، حکمی صادر نشد!» (نادرست)

(درک مطلب)

٣٧- گزینه «٤»

(مسین رضایی)

شیر می‌دانست که ...

بحث گرگ مورد قبول است! (نادرست)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «١»: «نظر گرگ درست است!» (درست)

گزینه «٢»: «نظر الاغ درست نیست!» (درست)

گزینه «٣»: «بحث الاغ طبیعی است!» (درست)

(درک مطلب)

٣٨- گزینه «٢»

(مسین رضایی)

گزینه‌های دیگر هماهنگ با هم، دارای مفهوم «سکوت در جواب کلام بیهوده» هستند، اما گزینه «٢» مفهومی متفاوت دارد. (گزینه «٢» به جایگاه رفیع و تأثیر زیاد مردم بی‌آزار اشاره دارد.)

(درک مطلب)

٣٩- گزینه «٤»

(مسین رضایی)

مناسب‌ترین عنوان برای این متن، «نصیحت و پند» است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «١»: نادانی الاغ

گزینه «٢»: بحث بیهوده

گزینه «٣»: گناه گرگ

(درک مطلب)

٤٠- گزینه «٤»

(مسین رضایی)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «١»: «فاعله محذوف» نادرست است. فعل «اسْتَمَعَ» معلوم است، نه مجهول، پس فاعل آن محذوف نیست.

گزینه «٢»: «مصدره علی وزن: استفعال» نادرست است. فعل «اسْتَمَعَ» از باب افتعال است و مصدر آن بر وزن «افتعال» می‌آید.

گزینه «٣»: «فاعله: «الأسد»» نادرست است؛ فاعل هیچ‌گاه قبل از فعل نمی‌آید.

(تحلیل صرفی و محل اعرابی)

٤١- گزینه «٢»

(مسین رضایی)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «١»: «مجهول، نائب فاعل» نادرست است. «تَعَجَّبَ» فعل ماضی معلوم است.

گزینه «٣»: «مضارع، له حرفان أصليّان و حرف زائد واحد» نادرست است. «تَعَجَّبَ» بر وزن «تَفَعَّلَ» فعل ماضی از باب تَفَعَّلَ و دارای سه حرف اصلی و دو حرف زائد است.

گزینه «٤»: «حروفه الأصلية: ع ج ب» نادرست است. سه حرف اصلی آن «ع ج ب» است.

(تحلیل صرفی و محل اعرابی)

٤٢- گزینه «١»

(مسین رضایی)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «٢»: «صفة...» نادرست است. «أخْضَرَ» خبر جمله اسمیه است.

گزینه «٣»: «معرفة، صفة...» نادرست است. «نكرة، خبر» صحیح است.

گزینه «٤»: «اسم تفضيل، معرفة» نادرست است. دَقْتُ کنید اگرچه «أخْضَرَ» (سبزه) بر وزن «أفعل» است، اما اسم رنگ است و اسم تفضیل نیست.

(تحلیل صرفی و محل اعرابی)

٤٣- گزینه «٤»

(مرتضی کاظم شیروری)

«امْتَحَنَ» نادرست است زیرا مصدر باب افتعال و بر وزن «افتعال» است (امْتَحَنَ) / «لیدرسوا» فعل معلوم است، نه مجهول (لیدرسوا).

(ضبط حرکات)

۴۴- گزینه ۱»

(الله مسیح فواہ)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۲: «مُضَر» اسم قبیله است؛ نباید با «مُضِر» اشتباه گرفت.
گزینه ۳: «مُعَوَّق» به معنای معلول است، نه کسی که به مقصد دیر می‌رسد.
گزینه ۴: «شهادة» به هر نوع مدرکی اطلاق می‌شود، نه فقط مدرک دانشگاهی.
(واژگان)

۴۵- گزینه ۱»

(الله مسیح فواہ)

با توجه به معنای عبارت باید جای خالی اول امری ناپسند و جای خالی دوم امری خوشایند باشد که این نکته فقط در گزینه ۱ رعایت شده است.
ترجمه عبارت چنین است: «چقدر دوری دوست زندگی‌ام را تلخ می‌کند و خوشم نمی‌آید مگر از وصف زیبایی او!»
(مفعول)

۴۶- گزینه ۳»

(سید ممبر علی مرتضوی)

در گزینه ۳، «تشجیع» یک اسم و مضاف است و «من» مضاف‌الیه آن است.
ترجمه عبارت: بهترین کارها همان تشویق کسی است که اهدافش را در زندگی فراموش می‌کند!

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه ۱: «مَن» مفعول برای فعل «لا یسب» است.
گزینه ۲: «خیر» مبتدا، «الناس» مضاف‌الیه آن و «مَن» خبر است.
گزینه ۴: «مَن» مفعول برای فعل «یتذکرون» است.
(قواعد اسم)

۴۷- گزینه ۳»

(مرتضی کاظم شیروری)

در جملات شرطیه، ادات شرط «مَن» بیشتر با مفرد غایب می‌آید، و بهتر آن است که عبارت را ترجمه و بررسی کنید، بنابراین ترجمه گزینه ۳ نادرست است: «هر که دوست داری که دست‌یابی به موفقیت در زندگی، پس با جدیت تلاش خواهی کرد».
نکته: هرگاه جواب شرط فعل امر، نهی، مستقبل و جمله اسمیه باشد، به همراه «ف» می‌آید.

(انواع جملات)

۴۸- گزینه ۲»

(کاظم غلامی)

در این گزینه «الطَّالِب» جمع «الطَّالِب» بوده و اسم فاعل است و «الآخرین» هم که اسم تفضیل است، صفت آن به حساب می‌آید.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه ۱: «أصغر طائر» ترکیب اضافی است، نه وصفی.
گزینه ۳: «أحب» «أنفع» و «أحسن» هر سه اسم تفضیل هستند، ولی اسم فاعلی در این عبارت وجود ندارد.
گزینه ۴: «خیر الرأحمین» ترکیب اضافی است، نه وصفی.
(قواعد اسم)

۴۹- گزینه ۲»

(روح‌الله اصغری)

می‌دانیم که دو صیغه از صیغه‌های فعل مضارع مبنی هستند و آخرشان هیچ وقت تغییر نمی‌کند؛ صیغه‌ها للغاتبات و صیغه‌ها للمخاطبات.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه ۱: «لا تُسَنَّ» فعل مضارع، صیغه‌ها للغاتبات است (از ریشه «س ک ن») و معرب است.
گزینه ۳: «تَعَلَّمَت» فعل ماضی است و نه مضارع.
گزینه ۴: «يَسْتَعِدُّ» فعل مضارع، از صیغه‌ها للغاتبات است.
(قواعد فعل)

۵۰- گزینه ۳»

(کاظم غلامی)

در این گزینه مستثنی‌منه ذکر نشده و «ألا» معنای «فقط» دارد؛ پس اسلوب حصر داریم: «درجه رزمندگان در راه خداوند تنها روز قیامت درک می‌شود!»

تشریح گزینه‌های دیگر

در سایر گزینه‌ها مستثنی‌منه در جمله دیده می‌شود:

گزینه ۱: «أجرأ»

گزینه ۲: «الأوعية»

گزینه ۴: «ابنه»

(استثناء)

فرهنگ و معارف اسلامی

۵۱- گزینه ۳»

(مهمبر رضایی بقا)

قرآن کریم در مورد کسانی که «سرمایه وجودی (عمر) خود، را از بین برده‌اند، می‌فرماید: «إِنَّ الْخَاسِرِينَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ» «در حقیقت، زیانکاران کسانی‌اند که خودشان را دچار زیان کرده‌اند.» زیرا اگر انسان هدف حقیقی خود را نشناسد، یا در شناخت آن دچار خطا شود، عمر خود را از دست داده است.

(دین و زندگی ۲، صفحه ۷)

۵۲- گزینه ۴»

(مرتضی مفسر کبیر)

در مرحله دوم قیامت وقایعی رخ می‌دهد تا انسان‌ها آماده دریافت پاداش و کیفر شوند (تمهید، آماده کردن) و «زنده شدن همه انسان‌ها» مربوط به مرحله دوم قیامت است و عبارت قرآنی «یعلمون ما تفلون» می‌داند آنچه را که انجام می‌دهید، مربوط به فرشتگان الهی است که در طول زندگی انسان‌ها، همواره مراقب آن‌ها بوده‌اند و تمامی اعمال آن‌ها را ثبت و ضبط کرده‌اند.

(دین و زندگی ۱، صفحه‌های ۷۳ و ۷۵)

۵۳- گزینه ۴»

(سپهراری هاشمی)

در کلمه توحید «لا اله الا الله» ابتدا اشاره به نفی هر معبود (تبری) شده است و در ادامه اشاره به اثبات و پذیرش خداوند (تولی) شده است.

در آیه شریفه «الم اعهد إليکم یا بنی آدم...» نیز ابتدا اشاره به عدم پرستش شیطان به عنوان دشمن آشکار انسان شده است. «ان لا تعبدوا الشیطان اِنَّه لکم عدو مبین» و سپس به پرستش خدای یگانه به عنوان تنها راه هدایت اشاره شده است. «و ان عبدونی هذا صراط مستقیم»

(دین و زندگی ۱، صفحه ۱۲۱ و دین و زندگی ۳، صفحه ۴۳)

۵۴- گزینه ۱»

(ابوالفضل امیرزاده)

کسانی که پیمان الهی و سوگندهای خود را به بهای ناچیزی می‌فروشند (علت):

(۱) بهره‌ای در آخرت نخواهند داشت.

(۲) و خداوند با آن‌ها سخن نمی‌گوید.

(۳) و به آنان در قیامت نمی‌نگرد.

(۴) و آن‌ها را (از گناه) پاک نمی‌سازد.

(۵) و عذاب دردناکی برای آن‌هاست.

ترجمه آیه ۲۰۰ سوره بقره: «بعضی از مردم می‌گویند: خداوند! ما در دنیا نیکی عطا کن ولی در آخرت هیچ بهره‌ای ندارند.»

(دین و زندگی ۱، صفحه‌های ۷ و ۹۸)

۵۵- گزینه ۱»

(مفسر بیاتی)

امام علی (ع) می‌فرماید: «زمین از حجت خدا (امام) خالی نمی‌ماند اما خداوند به علت ستمگری انسان‌ها و زیاده‌روی‌شان در گناه آنان را از وجود حجت در میان‌شان بی‌بهره می‌سازد.»

خداوند با هر امر خیر یا شری ما را می‌آزماید، بیماری یا سلامت، فقر یا ثروت و ... زندگی هر انسانی صحنه انواع امتحان‌ها و آزمایش‌هاست، هویت و شخصیت انسان‌ها با این ابتلائات ساخته می‌شود.

(دین و زندگی ۲، صفحه ۱۵۰، دین و زندگی ۳، صفحه‌های ۶۷ و ۷۰)

۵۶- گزینه ۳»

(مفسر بیاتی)

نماز مقبول ← سبب دوری از گناه و منکر شود ← ان الصلاة تنهی عن الفحشاء والمنکر
علل و فلسفه حجاب ← ذلک ادنی ان یعرفن فلا یؤذین ← و کان الله غفوراً رحیمأ
بهترین توشه مسافر کوی تو ← عزم و اراده ← و اصبر علی ما اصابک ان ذلک من عزم الامور

(دین و زندگی ۱، صفحه‌های ۹۳، ۹۷، ۱۳۰، ۱۳۱ و ۱۵۴)

۵۷- گزینه ۳»

(عباس سیربشتری)

اگر فردی به درجه توحید عملی برسد قطعاً می‌تواند توالی و تبری داشته باشد و حدیث «التاس نیام ...» اشاره به عالم برزخ دارد که انسان بعد از مرگ متوجه می‌شود، وارد عالم جدیدی شده است.

(دین و زندگی ۳، صفحه ۳۲ و دین و زندگی ۱، صفحه‌های ۳۹ و ۱۲۱)

۵۸- گزینه ۱»

(مفسر رضایی‌بغا)

خداوند در قرآن کریم، پیامبر اکرم (ص) را «خاتم النبیین» معرفی می‌کند: «و لکن رسول الله و خاتم النبیین». «بلکه [او] فرستاده خدا و پایان‌بخش پیامبران است.» پیامبر اکرم (ص) نیز در اجتماعات مختلف، خود را به‌عنوان آخرین پیامبر الهی معرفی می‌کرد تا پس از ایشان، کسی ادعای پیامبری نکند، یا اگر ادعا کرد، مردم فریب او را نخورند و بدانند که او پیامبر واقعی نیست.

(دین و زندگی ۲، صفحه ۲۸)

۵۹- گزینه ۲»

(مفسر رضایی‌بغا)

پیامبری حضرت موسی (ع) در دورانی بود که سحر و جادو رواج داشت. بنابراین حضرت موسی (ع) باید عملی انجام می‌داد که فراتر از کار ساحران و جادوگران باشد، تا مردم بدانند که ساحران در برابر قدرت خداوند، ناتوان و ضعیف‌اند.

(دین و زندگی ۲، صفحه ۳۱)

۶۰- گزینه ۲»

(سیرهای هاشمی)

آنجا که قرآن کریم اقدام به اثبات نهایت عجز شکاکان می‌کند از ایشان می‌خواهد که تنها یک سوره مانند قرآن را بیاورند. چرا که پیش از آن پیشنهاد آوردن کتابی مانند قرآن یا ده سوره از این کتاب را داده بود.

آیه شریفه «قُلْ فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِثْلِهِ بگو اگر می‌توانید سوره‌ای همانند آن را بیاورید» بیانگر این تحدی و مبارزه‌طلبی است.

در ابتدای این آیه، اشاره به اتهام شکاکان به شخص پیامبر (ص) شده است که ایشان را افترازننده به خدا می‌خواندند. «أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاءُ: آیا می‌گویند او به دروغ آن [قرآن] را به خدا نسبت داده است؟»

(دین و زندگی ۲، صفحه ۳۲)

۶۱- گزینه ۴»

(مفسر رضایی‌بغا)

آن‌گاه که در چکاچکک شمشیرها و نیزه‌ها و در لابه‌لای نعره‌ها و فریادهای رزم‌آوران جنگ جمل، مردمی دچار شک و تردید شده بودند که کدام گروه، حق و کدام گروه، باطل است، به هنگام سؤال از حضرت علی (ع)، آن حضرت پاسخ فرمود: «کار را واژگون کرده‌ای! می‌خواهی حق و باطل را به‌وسیله شخصیت‌ها بشناسی، در حالی که شخصیت‌ها هستند که باید با مقیاس حق، سنجیده شوند. ابتدا حق را بشناس تا بتوانی اهل آن را شناسایی کنی.»

(دین و زندگی ۲، صفحه ۱۰۲)

۶۲- گزینه ۲»

(مفسر رضایی‌بغا)

وظیفه ما شیعیان این است که به‌گونه‌ای زندگی کنیم که سبب بدبینی دیگران نسبت به شیعیان نشویم و بدانیم که شیعه بودن تنها به اسم نیست؛ بلکه اسم باید با عمل صالح همراه باشد تا پیرو حقیقی آنان شویم. امام صادق (ع) در این باره به شیعیان خود فرمودند: «کونوا لنا زیناً و لا تکونوا غلینا شیئاً». «مایه زینت ما باشید، نه مایه زشتی ما.»

(دین و زندگی ۲، صفحه ۱۴۳)

۶۳- گزینه ۴»

(سیرهای هاشمی)

امامان بزرگوار از دو جهت با حاکمان زمان خود مقابله می‌نمودند. یکی از آن‌ها این بود که حاکمان غاصب قوانین اسلام را زیر پا می‌گذاشتند و به مردم ستم می‌کردند. در نتیجه مقابله با آنان با عمل به اصل امر به معروف و نهی از منکر و دفاع از حقوق مردم ضروری می‌شد. مصداقی از امر به معروف در آیه شریفه «و تَوَاصُوا بِالْحَقِّ وَ تَوَاصُوا بِالصَّبْرِ: و یکدیگر را به حق و صبر سفارش کردند» ذکر شده است.

خشونت و ستمگری حاکمان بنی‌امیه و بنی‌عباس و آزار و اذیت پیروان و شیعیان سبب شد که امامان در برابر این حکام، شیوه درستی از مبارزه و متناسب با رفتار آن‌ها برگزینند و بخشی از مبارزات خود را در قالب «تقیه» پیش ببرند، یعنی آن بخش از اقدامات و مبارزات خود را که دشمن به آن حساسیت داشت مخفی می‌کردند تا در عین ضربه زدن به دشمن، کم‌تر ضربه بخورند.

(دین و زندگی ۲، صفحه‌های ۸، ۱۳۵ و ۱۳۶)

۶۴- گزینه ۴»

(سیرهای هاشمی)

قرآن کریم در آیه «وَمِنَ النَّاسِ مَن يُعْبُدُ اللَّهَ عَلَىٰ حَرْفٍ فَإِنْ أَصَابَهُ خَيْرٌ اطْمَأَنَّ بِهِ وَ إِنْ أَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ انْقَلَبَ عَلَىٰ وَجْهِهِ خَسِرَ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةَ ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ». «از مردم کسی هست که خدا را بر یک جانب و کناره‌ای آنها به زبان و هنگام وسعت و آسودگی [عبادت و بندگی] می‌کند. پس اگر خیری به او رسد دلش به آن آرام می‌گیرد و اگر بلایی به او رسد، از خدا رویگردان می‌شود. او در دنیا و آخرت اهر دو، زیان می‌بیند. این همان زیان آشکار است.» اقدام به معرفی افرادی می‌کند که خدا را تنها در آسایش بندگی می‌کنند و به هنگام سختی از او روی برمی‌گردانند. در پایان آیه ایشان را مضمول عبارت «الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ» می‌داند.

(دین و زندگی ۳، صفحه ۳۴)

۶۵- گزینه ۳»

(مرتضی مفسر کبیر)

کسی که گرفتار غفلت شد و چشم اندیشه را به روی جهان بست، آیات الهی را نخواهد یافت و دل به مهر او نخواهد داد.

مهر رخسار تو می‌تابد ز ذرات جهان / هر دو عالم پر ز نور و دیده نابینا، چه سود این موضوع به «افزایش معرفت و شناخت نسبت به خداوند» از راه‌های تقویت اخلاص اشاره دارد.

(دین و زندگی ۳، صفحه ۳۶)

۶۶- گزینه ۳»

(علیرضا ذوالفقاری زمل)

برداشت ناجای آن شخص چنین بود که ما هیچ اختیاری در تعیین سرنوشت خود نداریم و اگر قرار باشد دیوار بر سرمان خراب شود حتماً این اتفاق خواهد افتاد و ما نمی‌توانیم تغییری در آن ایجاد کنیم، در واقع او تصور می‌کرد قضا و قدر الهی، چیزی غیر از قانونمندی جهان و نظم در آن است که وقتی به حادثه‌ای تعلق گرفت، هر قانونی را لغو و هر نظمی را بر هم می‌زند. این نوع تفکر در بیت زیبای «چوب حق و پشت و پهلو، آن او / من غلام و آلت فرمان او» از مولانا، در ماجرای باغبان و دزد باغ، از زبان باغبان برای این‌که دزد متوجه اشتباه خود شود، بیان می‌شود.

(دین و زندگی ۳، صفحه‌های ۵۵ و ۵۹)

۶۷- گزینه ۱»

(سیدهراری هاشمی)

در آیه شریفه «وَلَا تَقْرَبُوا الزَّيْنَةَ إِنَّهَا كَانَتْ فَاحِشَةً وَسَاءَ سَبِيلًا» به زنا نزدیک نشوید قطعاً آن عملی بسیار زشت و راهی ناپسند است. اشاره به عملی شده است که اولاً کاری بسیار زشت است و ثانیاً فرجام آن قرارگیری در مسیری ناپسند است.

(دین و زندگی ۳، صفحه ۱۱۲)

۶۸- گزینه ۴»

(سیرامسان هنری)

حیله تسویف بیشتر برای همراه کردن جوانان به کار می‌رود و فرد گناهارک دائماً به خود می‌گوید به زودی توبه می‌کنم و این گفته را آن قدر تکرار می‌کند تا این که میل به توبه در او خاموش می‌شود.

(دین و زندگی ۳، صفحه ۹۹)

۶۹- گزینه ۱»

(غبرور نژادزینف - تبریز)

خداوند مؤمنان را مورد خطاب قرار داده: «یا ایها الذین آمنوا استجیبوا لله وللرسول» که در آیه مربوط به روزه نیز مؤمنان را خطاب قرار داده و روزه را بر آن‌ها واجب کرده است: «یا ایها الذین آمنوا کتب علیکم الصیام کما کتب علی الذین من قبلکم».

(دین و زندگی ۱ و ۲، ترکیبی)

۷۰- گزینه ۲»

(ممد رضا یق)

براساس آیه «مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ»، همراه (مزوج) شدن ایمان به خدا و آخرت با عمل صالح، پاداش الهی، نترسیدن (شجاعت) و اندوهگین نبودن (نشاط و شادابی) را به دنبال دارد.

ایمان به خدا و آخرت، بیانگر معیارهای توحیدمحوری و معادباوری است.

(دین و زندگی ۳، صفحه ۱۲۳)

۷۱- گزینه ۳»

(سیدهراری هاشمی)

وجوب کفایی، واجبی است که اگر تعداد معینی از مردم آن را انجام دهند، دیگر لازم نیست بقیه مردم به انجام آن مبادرت ورزند. قرآن کریم در آیه شریفه «وَمَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ لِيَنْفِرُوا كَافَّةً فَلَوْ لَا نَفَرَ مِنْ كُلِّ فِرْقَةٍ مِنْهُمْ طَائِفَةٌ لِيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ وَ لِيُنذِرُوا قَوْمَهُمْ إِذَا رَجَعُوا إِلَيْهِمْ لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ» و نمی‌شود که مؤمنان همگی ابرای آموزش دین اِعزام شوند، پس چرا از هر گروهی، جمعی از آن‌ها اعزام نشوند تا دانش دین را اِبهُطور عمیق بیاموزند و آنگاه که به سوی قوم خویش بازگشتند، آن‌ها را هشدار دهند، باشد که آنان از کيفر الهی اِترسند» اشاره به وجوب کفایی کوچ کردن عده‌ای از مردم (نه همه آن‌ها) برای کسب علم دین با هدف انذار مردم نموده است.

(دین و زندگی ۲، صفحه ۱۷۱)

۷۲- گزینه ۴»

(عباس سیدشیرازی)

انس با همسر: اگر فردی از راه‌های نامشروع نیاز جنسی خود را برطرف کند اما بدون همسر زندگی کند، باز هم یک بی‌قراری و ناآرامی او را آزار می‌دهد که فقط با بودن در کنار همسر برطرف می‌شود.

رشد اخلاقی و معنوی: پسر و دختر جوان با تشکیل خانواده از همان ابتدا زمینه‌های فساد را از خود دور می‌کنند و مسئولیت‌پذیری را تجربه می‌نمایند.

(دین و زندگی ۲، صفحه‌های ۲۱۵ و ۲۱۶)

۷۳- گزینه ۴»

(سیرامسان هنری)

تسلیم و بندگی خدا ← عزت نفس

عزت نفس ← حفظ پیمان با خدا و باقی ماندن به عزم و تصمیم

(دین و زندگی ۲، صفحه ۲۰۲)

۷۴- گزینه ۳»

(محبوبه ایتسام)

افزایش خودشناسی ← درک بیشتر فقر و نیازمندی ← افزایش بندگی ←

انتم الفقراء

(دین و زندگی ۳، صفحه ۱۰)

۷۵- گزینه ۳»

(مرتضی ممسنی کبیر)

ثمره رعایت و عمل به فرمان پیامبر (ص) که می‌فرماید: «حَاسِبُوا أَنْفُسَكُمْ قَبْلَ أَنْ تُحَاسَبُوا» به حساب خود رسیدگی کنید، قبل از اینکه به حساب شما برسند» در حدیث علوی: «مَنْ حَاسَبَ نَفْسَهُ وَقَفَّ عَلَى غُيُوبِهِ، وَأَحَاطَ بِذُنُوبِهِ، وَ اسْتَقَالَ الذُّنُوبَ، وَ أَصْلَحَ الْغُيُوبَ» هر کس به حساب خویش برسد به عیب‌های خود آگاه می‌شود و به گناهانش احاطه پیدا می‌کند و گناهان را جبران می‌کند و عیب‌ها را اصلاح می‌کند.»

(دین و زندگی ۱، صفحه‌های ۹۹ و ۱۰۰)

زبان انگلیسی

۷۶- گزینه ۲»

(رحمت‌الله استیری)

ترجمه جمله: «گزارش پیش‌بینی می‌کند که یکی از نتایج منفی بازنشستگی زودرس داشتن مشکلات مالی زیاد در آینده‌ای نزدیک است، به‌ویژه اگر شما در شهری گران سکونت دارید.»

نکته مهم درسی

به‌کارگیری زمان آینده ساده در جای خالی، جمله را به‌لحاظ معنایی ناقص می‌کند (رد گزینه‌های ۳ و ۴). دقت کنید که فعل اصلی جمله "is" است و "having" اسم مصدری است که بعد از آن به کار رفته است. به ساختار "money problems" توجه کنید. اسمی که در این ساختار قرار است از نظر کمتی مورد وصف قرار بگیرد "problems" به معنای «مشکلات» است نه "money" به معنای «مالی». در نتیجه، با توجه به قابل شمارش بودن "problems" باید از صفت کمتی "many" به معنای «زیاد» استفاده کرد.

(گرامر)

۷۷- گزینه ۴»

(عمران نوری)

ترجمه جمله: «آن بازار تنوعی شگفت‌انگیز از ماهی‌ها دارد که برخی از آن‌ها کمیاب و بی‌نهایت گران و برخی معمولی و با قیمت معقول هستند.»

نکته مهم درسی

واژه "variety" با یک صفت ساده و البته قبل از صفت با حرف تعریف "an" توصیف می‌شود.

گزینه ۱: «۱»: صفت تفضیلی است و برای این بافت نامناسب است.

گزینه ۲: «۲»: صفت عالی است و برای این بافت نامناسب است.

گزینه ۳: «۳»: با ترکیب "as as" به کار رفته و برای این بافت نامناسب است.

(گرامر)

۷۸- گزینه ۴»

(مسن رومی)

ترجمه جمله: «خانه‌ای که موتزارت در آن متولد شده اکنون موزه است. آن یکی از پربازدیدترین موزه‌های اتریش است.»

نکته مهم درسی

در صورتی که فعل جمله‌واره وصفی حرف اضافه داشته باشد، می‌توانیم این حرف اضافه را قبل از "which" بیاوریم. استفاده از حرف اضافه قبل از "that" درست نیست (دلیل نادرستی گزینه ۲). اگر اسم مرجع ضمیر، اسم مکان باشد، به جای ترکیب حرف اضافه و ضمیر موصولی از "where" هم می‌توانیم استفاده کنیم، منتها در گزینه ۱ «بایستی حرف اضافه و ضمیر حذف می‌شد. استفاده از "it" در گزینه‌های ۱ و ۳» به دلیل تکرار اسم به شکل ضمیر نادرست است.

The house **in which** Mozart was born is now a museum. =
The house **where** Mozart was born is now a museum.

(گرامر)

۷۹- گزینه ۲»

(مسن رومی)

ترجمه جمله: «برای این که وقت کمتری منتظر بمانید، به شما پیشنهاد می‌شود لطفاً در صورت امکان، روز دیگری را برای مراجعه به دفترمان انتخاب کنید.»

نکته مهم درسی

به کارگیری ضمیر موصولی جمله را به لحاظ معنایی ناقص می‌کند (دلیل رد گزینه ۴). با توجه به این که "you" که در جایگاه مبتدای جمله قرار گرفته است، مفعول جمله است؛ فعل باید به شکل مجهول بیاید. در ضمن گزینه ۱ نیز فاقد فاعل است.

(گرامر)

۸۰- گزینه ۱»

(عقیل ممدری روش)

ترجمه جمله: «رنگ قرمز می‌تواند باعث ایجاد احساس هیجان در افراد شود. زرد می‌تواند انرژی را افزایش دهد و رنگ‌های تیره تر، مانند آبی و سبز، آرامبخش هستند و می‌توانند به آرامش مردم کمک کنند.»

- (۱) آرام شدن (۲) وقت گذراندن
(۳) فهمیدن (۴) دور زدن

(واژگان)

۸۱- گزینه ۴»

(رحمت‌الله استیری)

ترجمه جمله: «معلم به من توصیه کرد که از ساختارهای گرامری با پیچیدگی کمتری در انشایم استفاده کنم تا آن را برای خواننده معمولی کاملاً قابل فهم کنم.»

- (۱) آسوده، راحت (۲) مهمان‌نواز
(۳) در دسترس، موجود (۴) قابل فهم

(واژگان)

۸۲- گزینه ۴»

(مسن رومی)

ترجمه جمله: «عمق عشق پدر یا مادر معمولاً توسط فرزندان آن‌ها تا زمانی که خودشان والدین نباشند، قابل درک نیست.»

- (۱) پیشنهاد کردن، معرفی کردن (۲) گردآوری کردن، تألیف کردن
(۳) تولید کردن، ایجاد کردن (۴) درک کردن، قدر دانستن

(واژگان)

۸۳- گزینه ۳»

(مسن رومی)

ترجمه جمله: «این بیماری بین مردان بیشتر از ۵۰ سال شایع است و اگر به موقع شناسایی شود، کاملاً قابل درمان است.»

- (۱) با امیدواری (۲) از لحاظ عاطفی
(۳) عمدتاً، بیشتر (۴) با فصاحت، روان

(واژگان)

۸۴- گزینه ۲»

(عمران نوری)

ترجمه جمله: «علی‌رغم همه تلاش‌های انجام شده برای جلب توجه به منابع انرژی پاک، صنعت برق مقادیر زیادی از سوخت‌های فسیلی را مصرف می‌کند.»

- (۱) تقاضا کردن (۲) مصرف کردن
(۳) آسیب رساندن (۴) مبادله کردن

(واژگان)

۸۵- گزینه ۳»

(مسن رومی)

ترجمه جمله: «در مورد این که آیا راهکارهای اشتغال‌زایی دولت مؤثر خواهد بود و یا این که بیکاری دوباره افزایش خواهد یافت، تردید زیادی وجود دارد.»

- (۱) تنوع، گوناگونی (۲) آشنایی، شناخت
(۳) تردید، عدم ثبات (۴) مسئولیت

(واژگان)

۸۶- گزینه ۱»

(عقیل ممدری روش)

ترجمه جمله: «وقتی ترافیک سنگین در مسیرهای کشتیرانی به وجود می‌آید، حفظ فاصله ایمن بین کشتی‌ها به اندازه دانستن چگونگی رسیدن به مقصد مهم است.»

- (۱) مقصد (۲) دما
(۳) محصول (۴) ترکیب

(واژگان)

۸۷- گزینه ۱»

(رحمت‌الله استیری)

ترجمه جمله: «مرد جوان وقتی برای اولین بار از کشور باستانی ما دیدن کرد، به شدت به فرهنگ ایرانی علاقه‌مند شد.»

- (۱) ایجاد کردن، گسترش دادن (۲) اختراع کردن
(۳) جذب کردن، جلب کردن (۴) خلق کردن

نکته مهم درسی

دقت کنید که هر سه گزینه ۱، ۳ و ۴ به همراه "interest" به معنای «علاقه» به کار می‌روند، اما از میان این گزینه‌ها تنها "develop an interest" به معنای «علاقه‌مند شدن» است و گزینه‌های ۳ و ۴ به معنای «علاقه‌مند کردن» است که با توجه به مفهوم جمله نادرست است.

(واژگان)

ترجمه متن کلوزتست:

یک شرکت نوآور به نام "Better Place" قصد دارد اتومبیل‌های الکتریکی را به گزینه‌ای برای همه رانندگان تبدیل کند. این شرکت می‌خواهد شاهد جایگزینی وسایل نقلیه موجود با وسایل نقلیه الکتریکی باشد که به گفته وی مزایای زیادی به همراه دارد. اولاً، آن‌ها می‌توانند توسط انرژی تجدیدپذیر که اصلاً آلودگی ایجاد نمی‌کند تأمین نیرو شوند. به علاوه، موتورهای الکتریکی کارآمدتر هستند و بیش از نود درصد نیرو را به حرکت تبدیل می‌کنند، در حالی که بازده موتورهای دیزلی یا بنزینی کم تر از بیست درصد است. "Better Place" برای دستیابی به هدف خود قصد دارد از فناوری موجود استفاده کند.

۸۸- گزینه ۴»

(نوبر مبلقی)

نکته مهم درسی

با توجه به اسم قبل از نقطه‌چین که غیرانسان است، نیاز به ضمیر موصولی برای غیرانسان داریم. گزینه‌های ۱ و ۲ ضمائر موصولی مورد استفاده برای انسان هستند و گزینه ۳ نیز به خاطر داشتن فاعل اضافی رد می‌شود.

(کلوزتست)

۸۹- گزینه «۱»

(نویز مبلغی)

نکته مهم درسی

جمله دارای ساختار مجهولی است و تنها گزینه مجهول گزینه «۱» است. ضمیر فاعلی "they" به ماشین‌های الکتریکی اشاره دارد که نمی‌تواند انجام‌دهنده فعل داخل گزینه‌ها باشد.

(کلوز تست)

۹۰- گزینه «۳»

(نویز مبلغی)

- (۱) یادآوری کردن
(۲) خلق کردن
(۳) تبدیل کردن
(۴) مرتب کردن، چیدن

(کلوز تست)

۹۱- گزینه «۳»

(نویز مبلغی)

نکته مهم درسی

با توجه به این که در جمله، کارایی موتورهای الکتریکی با موتورهای بنزینی و دیزلی مقایسه شده است، نیاز به صفت تفضیلی (برتر) داریم. گزینه‌های «۲» و «۴» از لحاظ معنایی صحیح نیستند.

(کلوز تست)

۹۲- گزینه «۲»

(نویز مبلغی)

نکته مهم درسی

برای بیان هدف و منظور از مصدر با "to" استفاده می‌کنیم.

(کلوز تست)

ترجمه متن درک مطلب ۱:

نحوه یادگیری شمارش موضوع بسیاری از مطالعات علمی بوده است. اگرچه ما از کودکی شمردن را یاد می‌گیریم، اما آن کاملاً پیچیده است. ابتدا، کودکان باید نام اعداد را به زبان‌های خاص خود بیاموزند. آنها اعداد را یاد می‌گیرند اما اغلب ترتیب را اشتباه می‌گیرند. سرانجام، با تصحیح زیاد والدین، کودکان شمارش اعداد تا بیست را یاد می‌گیرند، اما این نشان‌دهنده عدم توانایی در شمارش نیست. مرحله بعدی، یادگیری این است که هر عدد می‌تواند با یک شیء واقعی مطابقت داشته باشد یا مربوط به آن باشد. کامل شدن این ایده زمان‌بر است. اگر کودکان کم‌سن و سالی را که سعی در شمارش تعدادی اسباب‌بازی دارند مشاهده کنید، متوجه می‌شوید که آن‌ها به خوبی شروع به شمارش می‌کنند، اما پس از شمارش تعداد کمی از اسباب‌بازی‌ها، نام اعداد را می‌گویند بدون این که تعداد آن اعداد با اسباب‌بازی‌ها مطابقت داشته باشد. مسلط شدن بر توانایی تطبیق یک عدد با یک شیء بعدها و در فرایند رشد کودک انجام می‌پذیرد. مرحله آخر در یادگیری شمارش زمانی حاصل می‌شود که کودک یاد بگیرد می‌توان نام عددی آخرین شیء در یک ردیف را برای آن ردیف به کار برد. به عبارت دیگر، اگر گروهی از دوازده شیء وجود داشته باشد، عدد دوازده مربوط به شیء آخر نیست بلکه متعلق به کل مجموعه اشیا یا گروه دوازده‌گانه است. این تمایز گام مهمی در درک کودک از ریاضیات پایه است.

۹۳- گزینه «۳»

(تیمور، رممتی‌کله‌سرایلی)

ترجمه جمله: «بهترین عنوان برای متن چیست؟»
«مراحل مختلف در یادگیری شمارش»

(درک مطلب)

۹۴- گزینه «۲»

(تیمور، رممتی‌کله‌سرایلی)

ترجمه جمله: «مرجع ضمیر "their" در پاراگراف «۱» کودکان (children) است.»

(درک مطلب)

۹۵- گزینه «۴»

(تیمور، رممتی‌کله‌سرایلی)

ترجمه جمله: «تزدیک‌ترین واژه از لحاظ معنایی به کلمه "distinction" در پاراگراف «۳» «تفاوت، تمایز» (difference) است.»

(درک مطلب)

۹۶- گزینه «۱»

(تیمور، رممتی‌کله‌سرایلی)

ترجمه جمله: «کدام یک از گزینه‌های زیر را می‌توان از متن استنباط کرد؟»
«یادگیری شمارش یک توانایی است که به تدریج و هم‌زمان با رشد کودکان حاصل می‌شود.»

(درک مطلب)

ترجمه متن درک مطلب ۲:

قطعاً آن دسته از دبیرانی که نسبت به [نیازهای] تک تک دانش‌آموزان دقت بیشتری دارند، مؤثرترند. آندرسون و آدامز اشاره می‌کنند که برخی از دانش‌آموزان، «فراگیران وابسته به میدان» هستند، بدین معنی که آن‌ها تقریباً به همان اندازه به شخصیت و سبک معلم توجه دارند که به محتوای دوره‌ای که در حال ارائه شدن است توجه می‌کنند. عواملی که احتمالاً در رابطه با سبک دبیر مهم محسوب می‌شوند عبارتند از: حامی و مشوق بودن، بازخورد فراوان دادن، یک الگوی خوب بودن، به طور مقتضی خودمانی بودن و ایجاد انگیزه برای بحث. من قویاً معتقدم که این ویژگی‌ها به طور دقیق [در کلاس‌های] آنلاین درک می‌شوند. روش‌های زیادی وجود دارد که یک معلم بتواند متوجه و مراقب (تمام نیازهای) دانش‌آموزان باشد و این به نقشی که یک معلم ممکن است ایفا کند، بستگی خواهد داشت. مک کیچی (۱۹۷۸)، شش نقش تدریسی برای معلمان تعیین می‌کند که همه آن‌ها می‌توانند در تدریس آنلاین به کار برده شوند. این نقش‌ها می‌توانند برای اهداف مختلف و در مواقع مختلف در طول ترم به کار برده شوند. برای مثال، دبیر می‌تواند به شکل زیر دیده شود:

یک تسهیل‌گر که دانش‌آموزان را تشویق به مشارکت فعال در بحث‌ها می‌کند و به آن‌ها کمک می‌کند تا آموزش را با هدف مشخص سرعت دادن به روند آموزش، به‌عنوان [آفریننده] معنادار و مرتبط ببینند. دبیر نه تنها باید از داشتن یک نگرش خودپسندانه نسبت به دانش‌آموزان خودداری کند، بلکه باید بتواند با آن‌ها ارتباط مؤثر برقرار کند و با گوش کردن به [حرف‌های] آن‌ها و یادگیری از آن‌ها، وضعیت را همانگونه‌ای که آن‌ها می‌بینند، ببیند.

۹۷- گزینه «۳»

(مهمر طاهری)

ترجمه جمله: «کدام یک از سؤالات زیر، موضوع اصلی متن است؟»
«چه نوع دبیرانی در کلاس‌های آنلاین مؤثرترند؟»

(درک مطلب)

۹۸- گزینه «۳»

(مهمر طاهری)

ترجمه جمله: «کلمه "they" در پاراگراف ۱ به «دانش‌آموزان» اشاره می‌کند.»

(درک مطلب)

۹۹- گزینه «۱»

(مهمر طاهری)

ترجمه جمله: «کدام یک از موارد زیر به بهترین نحو نگرش نویسنده درباره کلاس‌های آنلاین و نقش‌هایی که دبیران می‌توانند در آن‌ها ایفا کنند را توصیف می‌کند؟»
«امیدوار»

(درک مطلب)

۱۰۰- گزینه «۲»

(مهمر طاهری)

ترجمه جمله: «از پاراگراف دوم فهمیده می‌شود که اگر دانش‌آموزان [محتوای] آموزش را معنی‌دار و مرتبط ببینند قادر خواهند بود که چیزها را سریع‌تر یاد بگیرند.»

(درک مطلب)

ریاضی

۱۰۱- گزینه «۱»

(علیرضا عبیدی)

$$\begin{aligned} \sqrt{x} + \frac{1}{\sqrt{x}} = A &\xrightarrow{\text{توان } 2} (\sqrt{x} + \frac{1}{\sqrt{x}})^2 = A^2 \\ \xrightarrow{\text{اتحاد مربع}} x + \frac{1}{x} + 2\sqrt{x} \times \frac{1}{\sqrt{x}} = A^2 &\Rightarrow A^2 = 20 \\ \xrightarrow{A > 0} A = \sqrt{20} = \sqrt{4 \times 5} = 2\sqrt{5} \end{aligned}$$

(ریاضی و آمار (۱)، عبارات‌های هپیری، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۶)

۱۰۲- گزینه «۴»

(مهمرب بگیری)

ابتدا در سمت چپ تساوی، مخرج مشترک می‌گیریم:

$$\begin{aligned} \frac{(3x+6)(x-1) + x(x+1)}{(x+1)(x-1)} &= 6 \\ \frac{3x^2 - 3x + 6x - 6 + x^2 + x}{x^2 - 1} &= 6 \\ \Rightarrow 4x^2 + 4x - 6 = 6x^2 - 6 &\Rightarrow 2x^2 - 4x = 0 \\ \Rightarrow 2x(x-2) = 0 &\Rightarrow \begin{cases} x=0 & \text{قق} \\ x=2 & \text{قق} \end{cases} \\ \text{حاصل ضرب جواب‌ها} &= 0 \times 2 = 0 \end{aligned}$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه درجه ۳، صفحه‌های ۳۵ تا ۵۴)

۱۰۳- گزینه «۴»

(مهمرب بگیری)

با توجه به فرم استاندارد تابع خطی $f(x)$ داریم:

$$\begin{aligned} f(x) &= ax + b \\ f(2) = 4 &\Rightarrow 2a + b = 4 \\ f(4) = 2 &\Rightarrow 4a + b = 2 \\ \Rightarrow \begin{cases} 2a + b = 4 \\ -4a - b = -2 \end{cases} &\Rightarrow -2a = 2 \Rightarrow a = -1 \\ \xrightarrow{\frac{2a+b=4}{a=-1}} b = 6 &\Rightarrow f(x) = -x + 6 \end{aligned}$$

برد تابع $f(x)$ در دامنه گفته شده برابر است با:

$$f(0) = 6, f(7) = -1 \Rightarrow \text{برد تابع} = \{y \in \mathbb{R} \mid -1 \leq y \leq 6\}$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۶۶ تا ۷۸)

۱۰۴- گزینه «۲»

(کوروش داوردی)

ابتدا از رابطه داده شده مقدار a را برحسب x به دست می‌آوریم و در ضابطه تابع قرار می‌دهیم:

$$\begin{aligned} 4x + 2a = 120 &\Rightarrow 2a = 120 - 4x \Rightarrow a = 60 - 2x \\ y = ax = (60 - 2x)x &\Rightarrow y = 60x - 2x^2 \\ x_{\max} = -\frac{b}{2a} = -\frac{60}{2 \times (-2)} &= 15 \\ \text{مقدار } a &\text{ برابر است با:} \\ a = 60 - 2 \times (15) &= 30 \\ \xrightarrow{\text{ماکزیم مقدار } y} y = ax = 30 \times 15 &= 450 \end{aligned}$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۷۹ تا ۸۶)

۱۰۵- گزینه «۲»

(علیرضا عبیدی)

فواصل‌های مانند دمای هوا برحسب سانتی‌گراد	کمّی (قابل اندازه‌گیری)	انواع متغیرهای تصادفی
نسبتی مانند نمره، قد و وزن		
ترتیبی مانند مراحل تحصیل، مراحل زندگی انسان	کیفی (غیرقابل اندازه‌گیری)	
اسمی مانند رنگ چشم، گروه خونی		

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۹۶ تا ۱۰۰)

۱۰۶- گزینه «۴»

(مهمربضا سپوردی)

چون داده‌ها از کوچک به بزرگ مرتب شده‌اند و مد داده‌ها برابر با ۹ می‌باشد، پس داریم:

$$\begin{aligned} 2a + 3 = 9 &\Rightarrow 2a = 6 \Rightarrow a = 3 \\ \text{داده‌ها} \xrightarrow{a=3} 4, 6, 7, 9, 9, 11, 12, 14, 16, 18 \\ Q_1 = 7, Q_3 = 14 \\ Q_2 = \frac{9+11}{2} = 10 \\ \text{دامنه میان چارکی} = IQR = Q_3 - Q_1 = 14 - 7 = 7 \\ 10 + 7 = 17 = \text{دامنه میان چارکی} + \text{میانۀ داده‌ها} = \text{مجموع مورد نظر} \\ \text{(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری و نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۰۱ تا ۱۰۴ و ۱۲۵ تا ۱۲۸)} \end{aligned}$$

۱۰۷- گزینه «۳»

(علی شهبازی)

تعداد متغیرهای اولیه را n در نظر می‌گیریم، پس تعداد متغیرهای ثانویه $4n$ می‌شود، بنابراین:

$$\begin{aligned} \frac{360^\circ}{n} - \frac{360^\circ}{4n} = 15 &\Rightarrow \frac{360^\circ}{n} - \frac{90^\circ}{n} = 15 \Rightarrow \frac{270^\circ}{n} = 15^\circ \\ n = \frac{270^\circ}{15^\circ} &= 18 \end{aligned}$$

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۲۹ تا ۱۳۳)

۱۰۸- گزینه «۱»

(مهمرب بگیری)

چون گزاره شرطی $(p \wedge q) \Rightarrow r$ ارزش نادرست دارد، پس $p \wedge q$ درست و r نادرست است. اگر $(p \wedge q)$ درست باشد، نتیجه می‌گیریم که p درست و q نیز درست است. در نتیجه:

$$\begin{aligned} r \Leftrightarrow \sim p \equiv F \Leftrightarrow \sim T \equiv F \Leftrightarrow F \equiv T \\ \sim (r \vee q) \Rightarrow p \equiv \sim (F \vee T) \Rightarrow T \\ \equiv \sim T \Rightarrow T \equiv F \Rightarrow T \equiv T \end{aligned}$$

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استلال ریاضی، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

۱۰۹- گزینه «۲»

(مهمربضا سپوردی)

$$\begin{aligned} 2^5 = \text{تعداد ردیف‌های ۵ گزاره} \\ 2^n = \text{تعداد ردیف‌های } n \text{ گزاره} \\ \Rightarrow 2^5 = 4 \times 2^n \Rightarrow 2^5 = 2^2 \times 2^n \Rightarrow 2^5 = 2^{n+2} \\ \Rightarrow n + 2 = 5 \Rightarrow n = 3 \\ \text{(ریاضی و آمار (۲) و (۳)، آشنایی با منطق و استلال ریاضی و الگوهای غیرقطعی،} \\ \text{صفحه‌های ۳ و ۸۶ تا ۹۴)} \end{aligned}$$

۱۱۰- گزینه «۴»

(عمیرضا سپوری)

چون f تابع همانی است، پس ضابطه آن $f(x) = x$ بوده و در نتیجه ضرب x باید برابر یک باشد، یعنی:

$$f(x) = (a-1)x \xrightarrow{\text{همانی}} a-1=1 \Rightarrow a=2$$

$$g(x) = |2x-a|+1 \xrightarrow{a=2} g(x) = |2x-2|+1$$

$$(f+3g)(-1) = f(-1) + 3g(-1) = -1 + 3(|2(-1)-2|+1)$$

$$= -1 + 3(\underbrace{|-4|}_{4} + 1) = -1 + 15 = 14$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۰ و ۳۰ تا ۵۳)

۱۱۱- گزینه «۱»

(مهمربیرایی)

دامنه تابع $\frac{g}{f}$ را به دست می‌آوریم:

$$f(1) = 2 \times 1^2 - 2 = 0$$

$$D_{\frac{g}{f}} = D_g \cap D_f - \{x | f(x) = 0\} = \left\{-\frac{1}{2}, 0, 1\right\} - \{1\} = \left\{-\frac{1}{2}, 0\right\}$$

حال برد تابع $\frac{g}{f}$ را به دست می‌آوریم:

$$f\left(-\frac{1}{2}\right) = \left[-\frac{1}{2}\right] = -1$$

$$f(0) = 2 \times 0^2 - 2 = -2$$

$$\frac{g}{f} = \left\{\left(-\frac{1}{2}, \frac{3}{-1}\right), \left(0, \frac{4}{-2}\right)\right\} = \left\{\left(-\frac{1}{2}, -3\right), (0, -2)\right\}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۳، ۳۹ و ۳۵ تا ۵۳)

۱۱۲- گزینه «۲»

(عمیرضا سپوری)

$100 \times \frac{\text{شاخص بهای کالا در سال ۹۶} - \text{شاخص بهای کالا در سال ۹۹}}{\text{شاخص بهای کالا در سال ۹۶}} = \text{درصد تورم}$

$$50 = \frac{155 - x}{x} \times 100 \Rightarrow 50x = 15500 - 100x$$

$$150x = 15500 \Rightarrow x = \frac{15500}{150} = 103 \frac{2}{3}$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۵۸ تا ۶۱)

۱۱۳- گزینه «۳»

(علی شعربایی)

$x=10$ بین $x=8$ و $x=11$ قرار دارد.

معادله خط گذرنده از دو نقطه $A(8, 137)$ و $B(11, 161)$ را می‌نویسیم:

$$m = \frac{161 - 137}{11 - 8} = \frac{24}{3} = 8$$

$$y = 8x + b \xrightarrow{(8, 137)} 137 = 8 \times (8) + b \Rightarrow b = 73$$

حالا در معادله خط به دست آمده $x=10$ را قرار می‌دهیم:

$$y = 8x + 73 \xrightarrow{x=10} y = 8 \times (10) + 73 = 153$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۶۳ تا ۷۰)

۱۱۴- گزینه «۱»

(مهمربیرایی)

برای آن که عددی زوج باشد، باید رقم یکان آن زوج باشد و برای آن که بزرگتر از ۴۰۰۰ باشد، باید رقم هزار آن بزرگتر یا مساوی ۴ باشد: اگر رقم یکان صفر یا ۲ باشد:

$$\frac{4}{\{4, 5, 6, 7\}} \times \frac{6}{\{4, 5, 6, 7\}} \times \frac{5}{\{4, 5, 6, 7\}} \times \frac{2}{\{0, 2\}} = 240$$

اگر رقم یکان ۴ یا ۶ باشد، رقم یکان هزار از بین ۵، ۷ و یکی از ارقام ۴ یا ۶ انتخاب می‌شود.

$$\frac{3}{\{4, 6\}} \times \frac{6}{\{4, 6\}} \times \frac{5}{\{4, 6\}} \times \frac{2}{\{4, 6\}} = 180$$

$$\xrightarrow{\text{اصل جمع}} 240 + 180 = 420$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱ تا ۸)

۱۱۵- گزینه «۳»

(عمیرضا سپوری)

حداقل سه مهره سیاه انتخاب شود، یعنی اینکه ۳ مهره سیاه یا ۴ مهره سیاه باشد، پس داریم:

$$n(S) = \binom{12}{4} = \frac{12!}{4! \times 8!} = \frac{12 \times 11 \times 10 \times 9 \times 8!}{4 \times 3 \times 2 \times 1 \times 8!} = 495$$

$$n(A) = \binom{5}{3} \binom{7}{1} + \binom{5}{4} = \frac{5!}{3! \times 2!} \times 7 + \frac{5!}{4! \times 1!}$$

$$= \frac{5 \times 4 \times 3!}{3! \times 2 \times 1} \times 7 + \frac{5 \times 4!}{4! \times 1!} = 10 \times 7 + 5 = 75$$

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{75}{495} = \frac{5}{33}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۷)

۱۱۶- گزینه «۱»

(نسترن صمدی)

برای الگوی داده شده می‌توان جمله عمومی $a_n = \frac{n(n+1)}{2}$ را نوشت:

$$\Rightarrow \text{جمله دهم دنباله مثلثی} = \frac{10 \times 11}{2} = 55$$

$$\frac{(-1)^n \times n^2}{2} + 5 = 55 \quad \text{حال } t_n \text{ را برابر ۵۵ قرار می‌دهیم:}$$

$$\Rightarrow (-1)^n \times n^2 = 100 \Rightarrow n = 10$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای قطعی، صفحه‌های ۵۲ تا ۶۰)

۱۱۷- گزینه «۳»

(علیرضا عبری)

با توجه به اطلاعات سؤال داریم:

$$a_n = a_1 + vd = 54$$

$$a_1 + a_2 + \dots + a_n = S_n = 182$$

$$S_n = \frac{n}{2}(2a_1 + (n-1)d) \Rightarrow S_n = \frac{v}{2}(2a_1 + nd) = 182$$

$$\frac{x^2}{v} \rightarrow 2a_1 + nd = 52 \xrightarrow{+2} a_1 + vd = 26$$

$$\Rightarrow \begin{cases} a_1 + vd = 26 \\ a_1 + vd = 54 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} -a - vd = -26 \\ a_1 + vd = 54 \end{cases}$$

$$vd = 28 \Rightarrow d = \frac{28}{4} = 7$$

$$a_1 + 7(7) = 54$$

$$a_1 = 54 - 49 = 5$$

(ریاضی و آمار، (۳)، الگوهای قطعی، صفحه‌های ۶۱ تا ۷۲)

۱۱۸- گزینه «۲»

(نسترن صمدی)

برای سه جمله متوالی دنباله هندسی می‌توان نوشت:

$$x^2 = 2 \times 18 = 36 \Rightarrow \begin{cases} x = 6 \text{ ق ق} \\ x = -6 \text{ غ ق ق} \end{cases}$$

$$\Rightarrow r = \frac{a_2}{a_1} \Rightarrow r = \frac{6}{2} = 3$$

$$a_n = a_1 r^{n-1} = 486 \Rightarrow 2 \times (3)^{n-1} = 486$$

$$(3)^{n-1} = 243 \Rightarrow (3)^{n-1} = 3^5 \Rightarrow n-1 = 5 \Rightarrow n = 6$$

(ریاضی و آمار، (۳)، الگوهای غیرقطعی، صفحه‌های ۷۴ تا ۸۵)

۱۱۹- گزینه «۳»

(علیرضا عبری)

با یکسان کردن پایه‌ها و قوانین در ضرب اعداد تواندار داریم:

$$3^{0/76} \times (3^2)^{0/12} \times (3^3)^{-1/3} = 3^{0/76} \times 3^{0/24} \times 3^{-1} = 3^1 \times \frac{1}{3} = 1$$

(ریاضی و آمار، (۳)، الگوهای غیرقطعی، صفحه‌های ۸۶ تا ۹۴)

۱۲۰- گزینه «۳»

(علی شهرابی)

اطلاعات سؤال را می‌نویسیم:

$$r = \frac{10}{100} = 0/1$$

$$t = 2022 - 2019 = 3$$

حالا در فرمول قرار می‌دهیم:

$$f(t) = c(1+r)^t \Rightarrow f(3) = 60,000,000(1+0/1)^3$$

$$= 60,000,000 \times 1/331 = 79,860,000$$

(ریاضی و آمار، (۳)، الگوهای غیرقطعی، صفحه‌های ۱۰۲ تا ۱۰۳)

اقتصاد

۱۲۱- گزینه «۲»

(فاطمه میانی)

الف) آمارهای اقتصادی در سطوح چهارگانه خرد (یعنی سطح خانوار یا شرکت‌ها و مؤسسات تولیدی)، شهری، منطقه‌ای و کلان (ملی و بین‌المللی) ارائه می‌شود.
ب) تولید گونه‌های مختلفی دارد؛ اما در حسابداری ملی همه این گونه‌ها با یک ترازو و یک معیار سنجیده می‌شود؛ پول.

ج) در کشور هنگ‌کنگ حضور چشمگیری از تولیدکنندگان چند ملیتی وجود دارد. به همین دلیل تفاوت فاحشی بین تولید ناخالص ملی (GNP) و تولید ناخالص داخلی (GDP) این کشور وجود دارد. (در این حالت تولید ناخالص داخلی بیشتر از تولید ناخالص ملی خواهد بود).

د) اگر عامل مورد توجه در حجم اقتصاد، جمعیت باشد، برای مقایسه بهتر بین دو کشور و یا یک کشور در طول زمان، درآمد (یا تولید) ملی را به جمعیت آن کشور تقسیم می‌کنند و شاخص نسبی با نام شاخص «درآمد سرانه» می‌سازند.

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۴۰، ۴۲، ۴۳ و ۴۶)

۱۲۲- گزینه «۴»

(نسرین بیغری)

الف) تولید دارو از زعفران ← صنعت (نوع دوم تولید)
ب) فعالیت‌های فرهنگی و هنری ← خدمات (محصولات نرم)
پ) تولید نرم‌افزارها ← خدمات (محصولات نرم)
ت) استخراج سنگ از طبیعت ← حیات

(اقتصاد، تولید، صفحه ۲۴)

۱۲۳- گزینه «۲»

(فاطمه فهیمیان)

+ تولید ناخالص داخلی = تولید ناخالص ملی
سهام تولید خارجیان مقیم کشور - سهم تولید مردم کشور که در خارج اقامت دارند
سهام تولید خارجیان مقیم کشور = ۳۷۵ - ۳۷۰ = ۵
هزار میلیارد ریال = ۳۹۰ - ۳۷۵ = ۱۵

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۴۲ تا ۴۴)

۱۲۴- گزینه «۴»

(فاطمه فهیمیان)

الف)

$$\text{میلیارد ریال} = \frac{3}{4} \times 500 = 375$$

$$\text{میلیارد ریال} = \frac{1}{4} \times (630 + 375) = 251.25$$

$$\text{میلیارد ریال} = \frac{2}{3} \times (630) = 420$$

میلیارد ریال = ۳۴۳۰ = ۵۰۰ + ۶۳۰ + ۷۵۰ + ۶۹۰ + ۴۲۰ + ۴۴۰
ب) درآمد صاحبان املاک و مستغلات همان اجاره‌بها (ردیف ۶) و درآمد صاحبان سرمایه همان قیمت خدمات سرمایه (ردیف ۲) است.

$$\text{ریال} = \frac{\text{درآمد ملی}}{\text{جمعیت کل}} = \frac{3,430,000}{50} = 68,600$$

د) مفهوم سرانه عبارت است از سهم متوسط هر فرد جامعه از میزان درآمد یا تولید آن جامعه.

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۳۴ تا ۳۶)

۱۲۵- گزینه «۴»

(فاطمه میاتی)

الف) اگر شیب منحنی تقاضا زیاد باشد، یعنی عکس‌العمل مصرف‌کننده در برابر قیمت کم است که اصطلاحاً می‌گوییم کشش قیمتی تقاضا کم است که به آن، کلاهی ضروری می‌گوییم.

ب) اگر در بازار، قیمت کالایی در حال کاهش باشد، به دلیل وجود مازاد (یعنی فزونی عرضه بر تقاضا)، قیمت به سمت قیمت تعادلی پیش می‌رود.

ج) در کشور ما شرکت توانیر به دلیل طبیعی انحصارگر در فروش کالای خود به‌شمار می‌رود.

شرکت پخش و پالایش فراورده‌های نفتی، از یک سو تنها خریدار و از سوی دیگر تنها فروشنده محصولات نفتی است.

(اقتصاد، بازار، صفحه‌های ۳۳، ۳۶، ۳۷ و ۳۸)

۱۲۶- گزینه «۳»

(علیرضا رضایی)

تومان $26,000,000 = 500 \times 52,000 =$ درآمد ماهانه بنگاه
میلیون تومان ۲۶

میلیون تومان $312 = 26 \times 12 =$ درآمد سالانه بنگاه
میلیون تومان $108 = 1/5 \times 6 \times 12 =$ حقوق سالانه کارگران

میلیون تومان $12 = 1 \times 12 =$ اجاره سالانه بنگاه

میلیون تومان $4 = 1/5 \times 20 =$ هزینه استهلاک سالانه

$108 + 20 + 4/5 + 12 + 4 =$ مجموع هزینه‌های سالانه کارگاه
میلیون تومان $148/5 =$

میلیون تومان $163/5 = 312 - 148/5 =$ عملکرد سالیانه بنگاه

چون میزان درآمد از هزینه‌ها بیشتر است، این کارگاه از فعالیت خود سود (یا منفعت) برده است.

(اقتصاد، تولید، صفحه‌های ۲۸ و ۲۹)

۱۲۷- گزینه «۱»

(علیرضا رضایی)

میلیون تومان $300 = \frac{6,000,000,000}{20} =$ قیمت / عمر مفید = هزینه استهلاک

میلیون تومان $2,400 = 200 \times 12 =$ میزان درآمدزایی سالیانه

میلیون تومان $2,100 = 2,400 - 300 =$ میزان درآمد خالص سالیانه

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۴۳ و ۴۴)

۱۲۸- گزینه «۴»

(نسرین پعفری)

الف) بررسی قسمت «الف» در گزینه‌ها:

قسمت «الف» گزینه «۱»: درست است.

قسمت «الف» گزینه «۲»: نادرست است. جامعه اسلامی برای حفظ هویت و استقلال سیاسی و فرهنگی خود، باید به رشد و پیشرفت اقتصادی به مثابه یکی از مهم‌ترین ابزارها در این مسیر توجه کند.

قسمت «الف» گزینه «۳»: درست است.

قسمت «الف» گزینه «۴»: نادرست است. دانشمندان علوم اقتصادی، موضوعات اقتصادی مانند تولید، مصرف، توزیع، تجارت، قیمت، رشد و پیشرفت، فقر و مالیات و ... را با روش‌های علمی مورد مطالعه قرار می‌دهند.

ب) اگر فردی به رغم تغییر زیاد قیمت کالا در بازار، مصرف آن را تغییر ندهد به اصطلاح اقتصادی «کالای ضروری» است و اگر فرد با کوچک‌ترین تغییر در قیمت، مصرف کالایی را تغییر دهد، اصطلاحاً آن کالا، «کالای لوکس و تجملی» نام دارد.

پ) هر یک از عبارات صورت سؤال به ترتیب به مفاهیم محدودیت منابع و امکانات در دسترس انسان و قابلیت مصارف متعدد منابع اشاره دارند.

(اقتصاد، اقتصاد پیوسته، صفحه‌های ۹، ۱۰، ۱۴، ۱۵، ۱۷، ۱۸ و ۲۱)

۱۲۹- گزینه «۲»

(سارا شریفی)

میلیارد ریال $12 = 1/3 \times 36 =$ هزینه استهلاک

میلیارد ریال $27 = 3/4 \times 18 =$ تولید خارجیان مقیم کشور

+ مجموع ارزش اقلام ماشین‌آلات، مواد غذایی و پوشاک = تولید ناخالص داخلی

ارزش تولید خارجیان مقیم کشور + ارزش خدمات ارائه شده

میلیارد ریال $170 = 125 + 18 + 27 =$ تولید ناخالص داخلی \Rightarrow

ریال $2125 = \frac{170,000}{80} =$ تولید ناخالص داخلی / جمعیت کل = تولید ناخالص داخلی سرانه

ارزش تولید خارجیان مقیم کشور - تولید ناخالص داخلی = تولید ناخالص ملی

ارزش تولید مردم کشور که در خارج اقامت دارند +

میلیارد ریال $179 = 170 - 27 + 36 =$ تولید ناخالص ملی \Rightarrow

هزینه استهلاک - تولید ناخالص داخلی = تولید خالص داخلی

میلیارد ریال $158 = 170 - 12 =$ تولید خالص داخلی \Rightarrow

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۴۲ تا ۴۶)

۱۳۰- گزینه «۴»

(علیرضا رضایی)

الف) به دلیل اینکه فعالیت‌های بانکی (عقود اسلامی) در بخش واقعی اقتصاد است، سود بانکی (علی‌الحساب یا قطعی) اعطایی به سپرده‌گذاران در قانون، ربا تلقی نشده است.

ب) مشارکت حقوقی: قراردادی است که طی آن بانک قسمتی از سرمایه شرکت‌های سهامی جدید را تأمین، یا قسمتی از سهام شرکت‌های سهامی موجود را خریداری می‌کند و از این طریق در سود آن‌ها شریک می‌شود.

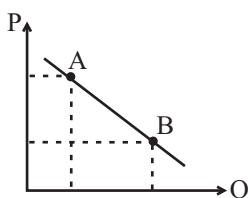
ج) گاهی از متخصصان به عنوان سرمایه‌انسانی یاد می‌شود.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۲۶ و ۶۹)

۱۳۱- گزینه «۳»

(فاطمه قویمیان)

منحنی تقاضا از چپ به راست نزولی است، محور P قیمت و محور Q مقدار را نشان می‌دهد. در محور P نقطه A بالاتر از نقطه B قرار می‌گیرد پس قیمت بیشتر است اما در محور Q نقطه A قبل از نقطه B قرار می‌گیرد بنابراین مقدار آن کمتر از نقطه B است.

(اقتصاد، بازار، صفحه‌های ۳۱ تا ۳۳)

۱۳۲- گزینه «۱»

(سارا شریفی)

(الف)

سهم دهک اول + سهم دهک دوم + سهم دهک سوم + سهم دهک چهارم = شاخص دهکها

$$\Rightarrow \frac{۱۷}{۳+۴+۵+۶} \approx ۰/۹۴$$

(ب)

$$\text{سهم دهک نهم} + \text{سهم دهک دهم} = \text{شاخص دهکها} = \frac{۱۷+۱۶}{۳+۴} = ۴/۷$$

(ج)

$$\frac{\text{سهم دهک دهم}}{\text{سهم دهک اول}} = \frac{۱۷}{۳} \approx ۵/۶$$

مشاهده می شود که محاسبه توزیع درآمد به روش ۱۰ درصد بالا و وضعیت ۴۰ درصد پایین

توزیع درآمد را مناسب تر و روش $\frac{\text{سهم دهک دهم}}{\text{سهم دهک اول}}$ وضعیت توزیع درآمد را

نامناسب تر نشان می دهد.

(د) با محاسبه نسبت دهک دهم به دهک اول در کشورهای مختلف شاخصی به دست می آید که برای مقایسه وضعیت توزیع درآمد بین آن ها به کار

می رود.

(اقتصاد، فقر و توزیع درآمد، صفحه های ۸۶ و ۸۷)

۱۳۳- گزینه «۲»

(نسرین معفری)

(الف) درست است. وظایف بازاریاب و بازرگان یکسان است و هر دو کمک بزرگی به تولیدکنندگان داخلی و افزایش رونق اقتصادی کشور می کنند. ولی کار خرید و فروش کالا فقط به عهده بازرگان است نه بازاریاب.

(ب) نادرست است. اگر کشوری «راه های تأمین کالاهای وارداتی یا بازارهای فروش کالاهای صادراتی خود را گوناگون کند و از وضعیت تک محصولی فاصله بگیرد و با خلق مزیت های جدید اقتصادی امکان تأمین بعضی نیازها را در داخل فراهم کند و به علم و فناوری و اقتصاد دانش بنیان توجهی بیشتر داشته باشد»، به وضعیت استقلال اقتصادی و استحکام اقتصادی نزدیک می شود.

(پ) نادرست است. نهادهای ناظر بر امور اقتصادی و مالی IMF و WTO هستند و ASEAN یک اتحادیه اقتصادی در جنوب شرقی آسیا بین ۱۰ کشور است و ناظر بر امور اقتصادی جهانی نیست.

(ت) درست است.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه های ۱۱۲، ۱۲۰، ۱۲۲، ۱۲۳، ۱۲۹، ۱۳۱ و ۱۳۲)

۱۳۴- گزینه «۴»

(فاطمه هباتی)

(الف) به یقین، ملاک بهترین بودن این است که با استفاده از این منابع بتوان بیشترین میزان منافع (مانند تولید) را به دست آورد و سطح بالاتری از رفاه را برای انسان فراهم کرد.

(ب) دانش اقتصاد با دقت درباره انواع منافع و هزینه ها کمک می کند انسان ها، سازمان ها و کشورها در استفاده از منابع و امکاناتشان بهترین ها را انتخاب کنند. نتیجه این تلاش فکری، پدید آمدن «اندیشه اقتصادی» است.

(ج) هرچه منابع درآمدی کشور گوناگون تر باشد، مقاومت و در پی آن پیشرفت کشور بیشتر تضمین می شود. تأکید بر اصلاح نظام مالیاتی، افزایش صادرات غیرنفتی و حرکت به سمت فروش فرآورده های نفتی به جای نفت خام به تنوع منابع درآمدی کشور کمک می کند.

(د) رشد اقتصادی کشور وقتی تضمین می شود که آن چه در درون کشور تولید می شود، در سطح گسترده توسط کشورهای مختلف مورد استفاده قرار گیرد.

(ه) رشد اقتصادی بیش از این که به رشد سرمایه های فیزیکی وابسته باشد، بهتر است به رشد توانمندی (سرمایه انسانی) و ارتقای قدرت تولیدی عموم مردم استوار گردد تا پیشرفت اقتصادی مطمئن تری را در پی داشته باشد.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه های ۱۱، ۱۴ و ۱۴۱ تا ۱۴۳)

۱۳۵- گزینه «۴»

(سارا شریفی)

(الف) واحد پولی $۱۸۰۰ = \frac{۳}{۴} \times ۲۴۰۰ =$ ارزش پولی مجموع مسکوکات

(ب) واحد پولی $۲۵۰۰ =$ مجموع سپرده های دیداری و غیردیداری مردم

واحد پولی $۸۵۰ =$ ارزش پولی سپرده های جاری (دیداری) مردم

واحد پولی $۱۶۵۰ = ۲۵۰۰ - ۸۵۰ =$ سپرده های غیردیداری \Rightarrow

سپرده های مدت دار + سپرده های پس انداز = سپرده های غیردیداری

سپرده های مدت دار $۱۶۵۰ = ۲۲۰ +$

واحد پولی $۹۳۰ =$ سپرده های مدت دار \Rightarrow

(ج) ارزش پولی حساب های قرض الحسنه + سپرده های غیردیداری = شبه پول

واحد پولی $۳۰۰۰ = ۱۶۵۰ + ۱۳۵۰ =$ شبه پول

(د)

(مسکوکات، اسکناس ها و سپرده های جاری مردم) پول = حجم کل پول (نقدینگی)

(سپرده های غیردیداری + حساب های قرض الحسنه) شبه پول +

واحد پولی $۸۰۵۰ = ۳۰۰۰ + ۱۸۰۰ + ۲۴۰۰ + ۸۵۰ =$ حجم کل پول (نقدینگی)

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه های ۶۰ و ۶۵)

زبان و ادبیات فارسی (اختصاصی)

۱۳۶- گزینه «۱»

(فرهار علی نزار)

عبارت این گزینه درباره زبان پارتی صدق می‌کند. زبان پهلوی زبان رسمی دوران ساسانی بود.

(علوم و فنون ادبی (۱)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۳۹، ۴۰، ۴۲ و ۴۳)

۱۳۷- گزینه «۳»

(ابوزر امیری)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: سروش اصفهانی از قصیده‌سرایان به سبک شاعران خراسانی است.

گزینه‌های «۲» و «۴»: خداوندنامه به سبک بوستان نیست و ملک‌الشعرای بهار دو مجله «دانشکده» و «نوبهار» را انتشار می‌داد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۳ و ۱۶)

۱۳۸- گزینه «۳»

(عارفه‌سادات طباطبایی نزار)

اولین تجربه داستان‌نویسی سیمین دانشور «آتش خاموش» بود. بعدها داستان «شهری چون بهشت» را منتشر کرد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۷۴ و ۷۵)

۱۳۹- گزینه «۲»

(عارفه‌سادات طباطبایی نزار)

مجالس‌المؤمنین: قاضی نورالله شوشتری

جامع‌التواریخ: خواجه رشیدالدین فضل‌الله همدانی

محبوب‌القلوب: میرزا برخوردار فراهی

مجالس سبعة: مولانا

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۴، ۱۵، ۱۷ و ۱۸)

۱۴۰- گزینه «۱»

(عارفه‌سادات طباطبایی نزار)

بیت نخست از سعدی است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۰، ۱۹، ۵۰ و ۵۵)

۱۴۱- گزینه «۲»

(عارفه‌سادات طباطبایی نزار)

واقع‌گرایی در شعر از ویژگی‌های فکری شعر سبک خراسانی است. در این سبک توصیفات، عمدتاً طبیعی، ساده، محسوس و عینی هستند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۸۴ و ۸۵)

۱۴۲- گزینه «۱»

(عارفه‌سادات طباطبایی نزار)

ب: اندیشه حاکم بر داستان‌های دهه اول انقلاب، ابتدا سیاسی و بعد اجتماعی است.

ج: تفکر اومانیستی پیش از انقلاب پررنگ بوده و پس از انقلاب کمتر دیده می‌شود.

د: ادبیات داستانی پس از انقلاب تنوع موضوعی دارد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۰۱ و ۱۰۲)

۱۴۳- گزینه «۲»

(ممد میرثی)

آرایه تشبیه در سایر ابیات:

گزینه «۱»: شاعر چهره معشوق را به خورشید تشبیه و از آن برتر دانسته است.

گزینه «۳»: «لعل» و «عارض» معشوق به ترتیب به «حوض کوثر» و «خلد برین» تشبیه شده است.

گزینه «۴»: «ابرو» به «کمان» تشبیه شده است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۲۶ تا ۳۰)

۱۴۴- گزینه «۱»

(ممدن فرای - شیراز)

«گوش» و «هوش» جناس ناقص دارند. «گوش هوش» اضافه استعاری و تشخیص است. «پرده» ایهام دارد: ۱- پوشش و لباس ۲- نوا / «هوش» هم ایهام دارد: ۱- عقل و فهم ۲- جان / «تقریر کردن صد داستان شکایت، در پرده خاموشی» تناقض است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و بریع، ترکیبی)

۱۴۵- گزینه «۱»

(سیر علیرضا امیری)

فاقد تشبیه / مجاز: «عالم» مجاز از مردم عالم / جناس: «که» اول: چه کسی، «که» دوم: حرف ربط (جناس همسان) و «دم» مجاز از لحظه

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: فاقد مجاز است.

گزینه «۳»: فاقد جناس است. «باز» و «از» در بیش از یک واج اختلاف دارند.

گزینه «۴»: دارای تشبیه است.

(علوم و فنون ادبی (۱) و (۲)، بیان و بریع، ترکیبی)

۱۴۶- گزینه «۴»

(ممد میرثی)

کلمات «نقش»، «ادوار»، «مخالف» و «راست» در این بیت در معنای موسیقایی خود دارای ایهام تناسب هستند و نه ایهام.

ایهام در سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «فلاح»: ۱- رستگاری ۲- گفتن «حی علی الفلاح» که بخشی از اذان است.

گزینه «۲»: «کار»: ۱- زراعت، کاشت ۲- عمل

گزینه «۳»: «به چشم آمدن»: ۱- ظاهر شدن ۲- چیزی که وارد چشم می‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بریع معنوی، صفحه‌های ۸۹ و ۹۰)

۱۴۷- گزینه «۳»

(ممد میرثی)

تشبیه: تشبیه بیت از نوع «مرجح» بوده و شاعر با ترجیح معشوق، او را از گل و گیاهان باغ برتر می‌بیند. / استعاره: «سرو سخنگو» استعاره از محبوب (غرور گل نیز استعاره و تشخیص است) / مجاز: «چمن» مجاز از باغ

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «شاهان» به «شیر» تشبیه شده‌اند (تشبیه مضمرب) / «بتان» و «آهوان» استعاره از زیبارویان / فاقد مجاز

گزینه «۲»: تشبیه: آتش عشق (تشبیه بلیغ) / مجاز: «خاک» مجاز از زمین (مزار) / فاقد استعاره

گزینه «۴»: مجاز: «دم» مجاز از لحظه / استعاره: خون ریختن چشم، استعاره و تشخیص است / فاقد تشبیه

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، ترکیبی)

۱۴۸- گزینه «۳»

(مسن فراهی- شیراز)

فاقد «حسن تعلیل» است. / تضاد: «ابد» و «ازل»

تشریح سایر گزینهها:

گزینه «۱»: «آب بقا» تلمیح دارد. / دو مصراع معادل یکدیگر بوده و بیت اسلوب معادله دارد.

گزینه «۲»: «حرف» مجاز از سخن است. / «چون قلم به تیغ نگرديم» تشبیه دارد.

گزینه «۴»: «لعل» استعاره از لب است. / «محتشم» ایهام تناسب دارد: ۱- محتشم کاشانی ۲- با شکوه و جلال که کاربرد ندارد ولی با «ملک» و «نگین» تناسب دارد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و بریع، ترکیبی)

۱۴۹- گزینه «۱»

(سیر علیرضا احمري)

لف و نشر (د): قد (لف ۱)، روی (لف ۲)، سرو (نشر ۱)، سمن (نشر ۲) / ایهام (ج): صاحب نظر در دو معنای احتمالی نگاه کننده و با بصیرت (= صاحب رأی) استفاده شده است. / تشبیه (الف): سیم تن / حسن تعلیل (ب): شاعر دلیلی غیر منطقی برای شکسته شدن دل عشاق آورده است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و بریع، ترکیبی)

۱۵۰- گزینه «۴»

(عمیر مهرثی)

بیت «ب»: استعاره: «سرپنجه اقبال» استعاره و تشخیص است.

بیت «الف»: «رنگ داشتن صدا» حس آمیزی دارد.

بیت «ه»: جناس: «رنگ» و «سنگ»

بیت «ج»: اغراق: بزرگ نمایی در لطافت و ظرافت معشوق

بیت «د»: پارادوکس: «تر بودن آن چه خشک است» پارادوکس دارد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، (۲) و (۳)، بیان و بریع، ترکیبی)

۱۵۱- گزینه «۴»

(سیر علیرضا احمري)

ردیف (عشق) در بیت گزینه «۴» وابسته و وابسته از نوع مضاف الیه مضاف الیه است. گلبن (هسته)، بستان (مضاف الیه)، عشق (مضاف الیه مضاف الیه)

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۱۹ تا ۹۲)

۱۵۲- گزینه «۲»

(عمیر مهرثی)

«ات» در «طاعات» و «شهوات» پسوند علامت جمع هستند و چون نوع پسوند این دو کلمه یکسان است، لذا قافیه بیت غلط خواهد بود.

تشریح سایر گزینهها:

گزینه «۱»: «پرتاب» و «پرتاب» دو کلمه متفاوت هستند که حروف اصلی قافیه آن‌ها «اب» به حساب می‌آید. «یش» حروف الحاقی هستند.

گزینه «۳»: «جوش» نخست: جوشیدن و خروشیدن، «جوش» دوم: جوی آب او. بیت فاقد ردیف است؛ «جوش» در دو مصراع معنای متفاوتی داشته و بنابراین کلمات قافیه هستند.

گزینه «۴»: «آمدیم» و «شدیم» کلمات قافیه هستند. هر چند مصوت‌های کوتاه پایانی دو کلمه متفاوت است، اما چون حروف الحاقی «یم» دارند، بنابراین امکان یکسان نبودن مصوت‌هایشان وجود دارد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۹۰ تا ۹۲)

۱۵۳- گزینه «۳»

(سیر علیرضا احمري)

کسره اضافه در هجای دوم مصراع دوم بیت گزینه «۳»، (میل نگاه کردن) بلند تلفظ می‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۵۰ و ۵۱)

۱۵۴- گزینه «۳»

(عمیر مهرثی)

در رکن نخست مصراع اول «ابدال» وجود دارد. در رکن نخست و رکن سوم مصراع دوم نیز اختیار «قلب» به کار رفته است. وزن بیت نیز «مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن» است.

گو	ید	ظا	قا	ن	یا	این	هـ	م	نا	مو	س	چیت
-	UU	-	-	U	-	-	U	U	-	-	U	-
ن	هر	ک	دو	بی	ت	گفت	ل	قب	ز	خا	قلن	ب
U	-	U	-	-	U	-	U	-	U	-	-	U

تشریح سایر گزینهها:

گزینه «۱»: فقط در رکن اول مصراع دوم «ابدال» دارد.

گزینه «۲»: فقط در رکن نخست مصراع دوم «قلب» دارد.

گزینه «۴»: فاقد ابدال و قلب است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۸۵ و ۸۶)

۱۵۵- گزینه «۱»

(عمیر مهرثی)

رو	ی	ت	د	لم	را	ب
-	U	U	U	-	-	U
آن	را	ک	د	لی	هس	ت
-	-	U	U	-	-	U
مفعول	مفاعیل					

سو	ی	خُد	ن	گ	ران	کرد
U	U	U	U	U	-	-
ب	رو	یت	ن	گ	را	نست
U	-	-	U	U	-	-
مفاعیل	مفاعیل					

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه ۲۶)

۱۵۶- گزینه «۴»

(عمیر مهرثی)

وزن بیت صورت سؤال «مفعول فاعلاتن / مفعول فاعلاتن» (مستفعلن فاعلن / مستفعلن فاعلن) است. وزن بیت گزینه «۴»، «مفتعلن فاعلاتن مفتعلن فاعلن» می‌باشد که هیچ‌یک از چهار رکن متصور در بیت صورت سؤال در وزن این بیت دیده نمی‌شود.

وزن سایر گزینهها:

گزینه «۱»: مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن

گزینه «۲»: مفعول فاعلاتن مفاعیل فاعلن (مستفعلن مفاعیل مستفعلن فعل)

گزینه «۳»: مفاعیلن مفاعیلن فاعلن

(علوم و فنون ادبی (۲) و (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۱۵۷- گزینه «۱»

(سیدعلیرضا احمدی)

وزن مصراع صورت سؤال مفاعِلن (چ را ک نو /)، فعلاتن (ک ب ها رس)، مفاعِلن (ت ج ه د ا /)، فعِلن (ن ک نی) می باشد و همه ابیات به جز بیت گزینه «۱» در همین وزن سروده شده اند.

وزن بیت گزینه «۱»: مفاعِلن (چ حاج تس)، فعلاتن (ت م خر رک)، مفاعِلن (ز د س ت زف)، فعلاتن (ت ع نا / را)

(علوم و فنون ادبی (۲) و (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۱۵۸- گزینه «۳»

(ممد مهرئی)

وزن این بیت «فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن (رمل مسدس سالم)» است.

وزن سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: فعولن فعولن فعولن: متقارب مثنی سالم

گزینه «۲»: مستفعِلن مستفعِلن مستفعِلن: رجز مثنی سالم

گزینه «۴»: مفاعیلن مفاعیلن: هزج مسدس محذوف

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه های ۱۰۷ و ۱۰۸)

۱۵۹- گزینه «۲»

(ممد مهرئی)

وزن ابیات:

الف) مفعول مفاعیلن / مفعول مفاعیلن (مستفعل مفعولن / مستفعل مفعولن)

ب) فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن

ج) مستفعِلن مستفعِلن مستفعِلن مستفعِلن

د) مفعول مفاعِلن فعولن (مستفعل فاعلاتن فعِلن (مستف))

(علوم و فنون ادبی (۲) و (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۱۶۰- گزینه «۳»

(سیدعلیرضا احمدی)

در واژه «دیوانگی» مصوت بلند «ای» کوتاه تلفظ می شود.

(علوم و فنون ادبی (۱) و (۲) و (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۱۶۱- گزینه «۴»

(مسن اصغری)

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و ابیات مرتبط، حول غنیمت شمردن فرصت و کوتاه بودن آن می گذرد، اما در بیت گزینه «۴»، «فرصت» تخلص شاعر (فرصت شیرازی) است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهومی، صفحه ۵۵)

۱۶۲- گزینه «۴»

(مسن اصغری)

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و گزینه «۴»: شرط رسیدن به معشوق، گذشتن از وجود مادی و ترک تعلقات است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهومی، صفحه ۴۰)

۱۶۳- گزینه «۱»

(مسن اصغری)

مفهوم مشترک ابیات مرتبط: آشکار کردن زیباییها، موجب مصیبت کشیدن و نازل شدن بلاهاست.

مفهوم بیت گزینه «۱»: تأثیر قضا و قدر در زندگی آدمی است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهومی، صفحه ۷۸)

۱۶۴- گزینه «۳»

(مسن اصغری)

تشریح موارد نادرست:

الف) شاعر افتادن پرنده در دام را تأثیر قضا و قدر می داند و نقشی برای اختیار پرنده قائل نیست.

ج) شاعر از ناتوانی انسان در برابر قضای الهی حرف زده است و مطلبی در مورد دنیای درون (ذهن گرایبی) در شعر دیده نمی شود.

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهومی، صفحه های ۳۷ و ۳۸)

۱۶۵- گزینه «۲»

(ابوزر احمدی)

در صورت سؤال و گزینه «۲» شاعر به این موضوع اشاره دارد که «در انتظار نجات دهنده ای برای اوضاع کشور است، ولی کسی پیدا نمی شود».

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهومی، ترکیبی)

زبان عربی (اختصاصی)

۱۶۶- گزینه «۲»

(سید ممدعلی مرتضوی)

«لعل ... یحمینا»: امید است (شاید) ما را ننگه دارد (رد گزینه ۴) / «شروور الحادئات»: بدی های حوادث (رد گزینه های ۱ و ۳) / «یعیننا»: (در این جا) ما را یاری کند (رد گزینه ۳) / «دائماً»: همواره، همیشه / «حتی لا یغرتنا»: تا ما را فریب ندهد (رد گزینه های ۱ و ۴)

(عربی (۳)، ترجمه)

۱۶۷- گزینه «۱»

(سین رضایی)

«هذه النجوم»: این ستارگان (رد گزینه های ۳ و ۴) / «کالدّر المنتشرة»: مانند مرواریدهای پراکنده / «علی قماش أسود»: بر پارچه ای سیاه (رد گزینه های ۳ و ۴) / «تزین»: زینت می دهند (رد گزینه ۲) / «السماء فوق رؤوسنا»: آسمان را بالای سر ما / «فی اللیل المظلم»: در شب تاریک (رد سایر گزینه ها)

(عربی (۱)، ترجمه)

۱۶۸- گزینه «۱»

(سید ممدعلی مرتضوی)

«تصدّق»: باور می کنی (رد گزینه های ۳ و ۴) / «هناک طائرأ»: پرنده ای وجود دارد (هست) (رد گزینه ۳) / «لا یُری»: (فعل مجهول) دیده نمی شود (رد گزینه های ۲ و ۳) / «جناحاه»: (جناحان + ه) دو بالش، بال هایش / «بسبب سرعة حرکتها»: به خاطر سرعت حرکتشان (رد گزینه ۳) / «الأعجب منه»: عجیب تر از آن (رد گزینه های ۲ و ۴) / «أصغر طائرأ»: کوچک ترین پرنده (رد گزینه های ۲ و ۴)

(عربی (۲)، ترجمه)

۱۶۹- گزینه «۳»

(لکظم غلامی)

«كُنْتُمْ مُعْجِبِينَ»: علاقه‌مند بودید / «بأسماك»: ماهیانی (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «تَحَبُّ أَنْ تَأْكُلَ»: که دوست دارند بخورند / «فرائسها حیة»: (مرجع حال + حال) شکارهای خود را زنده (رد سایر گزینه‌ها) / «ولکن»: ولی / «تغذیتها»: غذا دادن به آن‌ها / «أصبحت صعبةً علیکم»: برایتان سخت شده است (رد گزینه‌های ۱ و ۲)

(عربی (۳)، ترجمه)

۱۷۰- گزینه «۴»

(ولی بربری - ابهر)

«الَّذین»: کسانی که / «یعلّمون»: یاد می‌دهند (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «الجاهلین»: نادان‌ها / «طریق الحیة»: راه زندگی / «لا یغضبوا»: (فعل نهی غایب) نباید خشمگین شوند (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «الغضب»: عصبانیت / «مفسدة»: مایه تباهی است / «تقرّب الإنسان من الفشل»: که انسان را به شکست نزدیک می‌سازد (رد گزینه‌های ۱ و ۲؛ حرف «واو» زائد و نادرست است.)

(عربی (۳)، ترجمه)

۱۷۱- گزینه «۳»

(ولی بربری - ابهر)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «المُتعلّم» به معنای «یادگیرنده» است نه «یاددهنده». هم چنین «هذه الکتب ... کلّها» به صورت «این کتاب‌ها همگی ...» ترجمه می‌شود.

گزینه «۲»: «أعطاء» فعل ماضی للغائب است که همراه ضمیر آمده است و به معنای «به او داد» می‌باشد و نباید آن را با صیغه متکلم وحده (اول شخص مفرد) مضارع اشتباه گرفت.

گزینه «۴»: «مرآت» به معنای «بارها» ترجمه نشده است و نباید آن را مصدر فعلی جمله (مفعول مطلق تأکیدی) در نظر گرفت و به صورت تأکیدی ترجمه کرد.

(عربی (۲) و (۳)، ترجمه)

۱۷۲- گزینه «۱»

(ولی بربری - ابهر)

در گزینه «۱»، «مُرافق» مفرد و به معنای «همراه» است و جمع آن «مُرافقون و مُرافقین» است. در این گزینه، «بطاقة» نیز مفرد است که به صورت جمع ترجمه شده و نادرست است.

(عربی (۱) و (۳)، ترجمه)

۱۷۳- گزینه «۲»

(ولی بربری - ابهر)

«کشاورزانی»: مُزارعین (رد گزینه ۴) / «در مزرعه»: فی المزرعة (رد گزینه ۳) / «آن کشاورزان»: (اولنک) المزارعون (رد گزینه‌های ۱ و ۴؛ در گزینه «۱»، «فلاحین» نکره است و جمله بعد از آن جمله وصفیه است در حالی که در صورت سؤال، عبارت داده شده به صورت جمله وصفیه نیامده است.) / «محصولات خود»: محاصيلهم / «با خوشحالی»: (حال) مسرورین / «درو می‌کردند»: کان ... یحصدون (رد گزینه ۳)

(عربی (۲) و (۳)، ترجمه)

۱۷۴- گزینه «۴»

(سید ممبرعلی مرتضوی)

عبارت صورت سؤال می‌گوید: «دوست واقعی، دوست فصل‌های چهارگانه است!»، در گزینه «۴»، عبارت (هر کس که در کنارت می‌ماند هنگامی که همه می‌روند، او بهترین دوست است!) تناسب مفهومی بیشتری با عبارت داده شده دارد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ترجمه: همنشین درستکار بهتر از تنهایی است!

گزینه «۲»: ترجمه: بهترین دوستان کسی است که شیرین و تلخ زندگی را به تو بیاموزد!

گزینه «۳»: ترجمه: هیچ خیری نیست در دوستی‌ای که منافع و مصالح بر آن حکم می‌کنند!

(عربی (۱)، مفهومی)

۱۷۵- گزینه «۲»

(سید ممبرعلی مرتضوی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «معلوم، فعل و فاعل» نادرست است. «یُحکمی» فعل مجهول است.

گزینه «۳»: «للذّلاله علی المهنه، مبنی» نادرست است. «کذاباً» دلالت بر شغل ندارد، هم‌چنین اسمی معرب است.

گزینه «۴»: «مصدره؛ مُظاهرة؛ علی وزن: مُفاعلة» نادرست است. «تظاهر» فعل ماضی از باب «تفاعل» است.

(عربی (۲)، تحلیل صرفی و ممل اعرابی)

۱۷۶- گزینه «۴»

(سید ممبرعلی مرتضوی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «ماضیه: تَعَوَّض؛ مضارعه: يتعَوَّض» نادرست است. «تَعَوَّض» مصدر از باب تفعیل است، نه تفعّل.

گزینه «۲»: «للمخاطب، ماضیه: حرّك؛ مصدره: تحريك» نادرست است. این فعل مفرد مؤنث غایب و از باب تفعّل است، نه تفعیل.

گزینه «۳»: «له حرفان زائدان، فاعله: رأس» نادرست است. «تُحرّك» از باب تفعیل و دارای یک حرف زائد است، هم‌چنین «رأس» مفعول آن است.

(عربی (۱)، تحلیل صرفی و ممل اعرابی)

۱۷۷- گزینه «۳»

(سید ممبرعلی مرتضوی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «اسم تفضیل» نادرست است. با توجه به معنای «بکماء» (لال) مشخص است که اسم تفضیل نیست.

گزینه «۲»: «خبیر ...» نادرست است. «طفلة» مفعول است.

گزینه «۴»: «فعل من الأفعال الناقصة ...» نادرست است. «صیرت» از افعال ناقصه نیست. («صار» جزء افعال ناقصه است.)

(عربی (۲)، تحلیل صرفی و ممل اعرابی)

۱۷۸- گزینه «۳»

(مصدر راوربناهی - بفتور)

در این گزینه، «الإبتعاد» (مصدر باب افتعال، بر وزن «أفتعال») و «التقرب» (مصدر باب تفعّل، بر وزن «تفعل») صحیح است.

(عربی (۱)، ضبط حرکات)

۱۷۹- گزینه «۲»

(سیر مفعلمعلی مرتضوی)

«به وسیله ... ممکن است که پزشک از دچار شدن فرد به تب آگاهی یابد و داروهای لازم را تجویز کند!»
با توجه به معنی، «المحرار» به معنای «دماسنج» مناسب است.

(عربی (۱)، واژگان)

۱۸۰- گزینه «۳»

(ولی بریبی - ابهر)

ترجمه عبارت گزینه «۳»: دو چشم او در راه خداوند بیدار ماند و از محرمات او بر هم نهاده شد و همینطور از ترس خداوند پُر شد!
در این گزینه مترادف وجود ندارد.

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۱»: «السنة و عام» هر دو به معنای «سال» مترادف هستند.

گزینه «۲»: «أعانَ و نصرَ» هر دو به معنای «یاری کرد» مترادف هستند.

گزینه «۴»: «ستر» و «خفاء» به معنای «پنهان کردن یا پوشاندن» مترادف هستند.

(عربی (۳)، واژگان)

۱۸۱- گزینه «۴»

(سیر مفعلمعلی مرتضوی)

صورت سؤال، موصوفی را می‌خواهد که مضاف نباشد؛ در گزینه «۴»، در ترکیب «أقوال المُنَافِقین الجُهَال»، «أقوال» مضاف است، «المُنَافِقین» مضاف‌الیه و موصوف است و «الجُهَال» صفت است؛ بنابراین موصوف، مضاف نیست.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: در ترکیب «قطرات المطر الصغیرة»، «قطرات» موصوف و مضاف است، «المطر» مضاف‌الیه است و «الصغیرة» صفت است.

گزینه «۲»: در ترکیب «ظلمة القرية الشّدیة»، «ظلمة» موصوف و مضاف است، «القرية» مضاف‌الیه است و «الشّدیة» صفت است.

گزینه «۳»: در ترکیب «أعمالک القبیحة»، «أعمال» موصوف و مضاف است، ضمیر «ک» مضاف‌الیه است و «القبیحة» صفت است.

(عربی (۱)، قواعد اسم)

۱۸۲- گزینه «۲»

(نویر امسکی)

ترجمه عبارت گزینه «۲»: همانا دروغ بدترین بیماری‌ها و خطرناک‌ترین آن‌هاست!

بنابراین «شرّ» معنی «بدترین» می‌دهد و اسم تفضیل است. در سایر گزینه‌ها «شرّ» به معنای «بدی» آمده است.

(عربی (۲)، قواعد اسم)

۱۸۳- گزینه «۱»

(مصدرضا سوری)

در گزینه «۱»، فعل «تبیّن» ماضی است که بعد از «لیت» آمده است، پس به‌صورت ماضی بعید یا استمراری ترجمه می‌شود، نه مضارع التزامی.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: «عملت» فعل شرط است که می‌تواند به صورت مضارع التزامی ترجمه شود.

گزینه «۳»: «لکی لا نفقد» (به‌خاطر «لکی») به شکل مضارع التزامی ترجمه می‌شود.

گزینه «۴»: «یُحاول» جمله وصفیه است که بعد از فعل مضارع «یُعجبُ» آمده است، پس می‌تواند به‌صورت مضارع التزامی ترجمه شود.

(عربی (۲)، قواعد فعل)

۱۸۴- گزینه «۳»

(مصدرضا سوری)

در گزینه «۳»، «مؤدّبین» حال است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «ناطقة» صفت برای «ألسنة» است. هم‌چنین «واو» از نوع حالیه نیست، چون بعد از آن فعل مضارع آمده است.

گزینه «۲»: «فرحة» خبر «تُصبح» از افعال ناقصه است.

گزینه «۴»: «مُبتسمین» صفت برای «طالبین» است.

(عربی (۳)، حال)

۱۸۵- گزینه «۲»

(کظم غلامی)

ترجمه صورت سؤال: عبارتی را مشخص کن که در آن، فقط بر «تنبه دانش‌آموزان» تأکید شده است. دقت کنید عبارت، دارای مفهوم حصر است.

در گزینه «۲»، «تنبه» مفعول مطلق تأکیدی است که بر «تنبه دانش‌آموزان» تأکید دارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «إنّ کلّ جملة بعد از خود را تأکید می‌کند و این، موردنظر سؤال نیست.

گزینه «۳»: «تنبه» صفت گرفته است، پس مفعول مطلق نوعی است که مفهوم تأکید ندارد.

گزینه «۴»: اگرچه «تنبه» مفعول مطلق تأکیدی است و بر «تنبه دانش‌آموزان» تأکید دارد، اما علاوه بر آن، «إنّ» هم کلّ جمله بعد از خود را تأکید می‌کند، پس با توجه به صورت سؤال (فقط بر ...)، این گزینه هم نمی‌تواند صحیح باشد.

(عربی (۳)، مفعول مطلق)

تاریخ

۱۸۶- گزینه «۴»

(میلاد هوشیار)
 امروزه باستان‌شناسان برای تاریخ‌گذاری و تعیین سن آثار باستانی، از روش‌های علمی پیشرفته‌ای مانند روش رادیوکربن و شیوه پیشرفته‌تری موسوم به «پتاسیم-آرگون» استفاده می‌کنند.

(تاریخ (۱)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۲۶)

۱۸۷- گزینه «۴»

(علی‌مهم‌کریمی)
 در عصر نوسنگی، انسان علاوه بر اینکه فن ساخت ابزارها و ظروف سنگی را ترقی داد، با ابداع چرخ سفالگری اقدام به تولید ظروف گلی کرد و با استفاده از پشم حیوانات، موفق به تولید پارچه شد.

(تاریخ (۱)، پیمان در عصر باستان، صفحه ۳۳)

۱۸۸- گزینه «۴»

(علی‌مهم‌کریمی)
 بقایای کوره‌های ذوب و قالب‌گیری مس در برخی سکونتگاه‌های کهن مانند شهداد، تل ابلیس و تپه بیحی در استان کرمان و تپه زاغه در قزوین، بیانگر آن است که در حدود ۵ تا ۷ هزار سال پیش ساکنان این سکونتگاه‌ها به فنون ذوب و قالب‌گیری مس دست یافته بودند.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۷۴)

۱۸۹- گزینه «۴»

(علی‌مهم‌کریمی)
 در زمان هرمز چهارم، اختلاف و نزاع سیاسی در دربار ساسانیان اوج گرفت و یکی از سرداران مشهور او به نام بهرام چوبین، با پشتیبانی بزرگان علیه پادشاه سر به شورش برداشت و او را از قدرت برکنار نمود و خود به جای او به پادشاهی نشست.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه‌های ۹۵ و ۹۶)

۱۹۰- گزینه «۳»

(علی‌مهم‌کریمی)
 یکی از ویژگی‌های مهم هنر و معماری هخامنشی، تأثیرپذیری از دستاوردهای هنری اقوام و ملت‌های تابع آن حکومت بود که پیشینه تمدنی درخشانی داشتند. دیگر ویژگی شاخص هنر و معماری دوره هخامنشی، درباری بودن آن بود، به این معنی که شکوه شاهانه و تشریفات و تجملات درباری را به نمایش می‌گذاشت. یکی از دیگر از ویژگی‌های هنر هخامنشی، طبیعت‌گرایی یا به عبارت دیگر، استفاده و تقلید از عناصر موجود در طبیعت مانند حیوانات و گیاهان در آثار هنری‌شان است.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه‌های ۱۳۳ و ۱۴۴)

۱۹۱- گزینه «۳»

(علیرضا رضایی)
 کتاب تاریخ عالم‌آرای عباسی تألیف اسکندربیک ترکمان در تاریخ صفویان، یکی از مشهورترین آثار در حوزه تاریخ‌های سلسله‌ای محسوب می‌شود.

(تاریخ (۲)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۷)

۱۹۲- گزینه «۳»

(علیرضا رضایی)
 در سال دهم بعثت، با رحلت ابوطالب، جسارت و آزار سران قریش نسبت به رسول خدا (ص) بیشتر شد.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام حرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه ۲۹)

۱۹۳- گزینه «۳»

(علیرضا رضایی)
 در پی روی کار آمدن سلسله‌های ایرانی در سده‌های سوم تا پنجم هجری، فعالیت‌های علمی و فکری ایرانیان دو چندان شد.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۹۵)

۱۹۴- گزینه «۲»

(علیرضا رضایی)
 شاه سلیمان با امور و اصول کشورداری بیگانه بود و در زمان او اعضای حرم‌سرا نفوذ زیادی داشتند و در اداره امور حکومت دخالت می‌کردند.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۱۴۲)

۱۹۵- گزینه «۲»

(میلاد هوشیار)
 پس از انقراض امپراتوری شارلمانی، پادشاهان به دلیل ناتوانی در تأمین هزینه ارتش، قادر به حفظ اقتدار و امنیت قلمرو خود نبودند. به همین دلیل اربابان (زمین‌داران بزرگ)، از جمله شاهان، درصد برآمدند قسمت‌هایی از زمین‌ها و املاک خود را در برابر دریافت خدمات نظامی و غیرنظامی به زبردستان و یا اشراف درجه دوم واگذار کنند.

(تاریخ (۲)، اروپا در قرون وسطی و عصر مدرن، صفحه‌های ۱۶۳ و ۱۶۴)

۱۹۶- گزینه «۴»

(پواد میربلوکی)
 ایران در عهدنامه گلستان از داشتن کشتی جنگی در دریای کاسپی (خزر) محروم شد.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون مدرن و معاصر، صفحه ۳۳)

۱۹۷- گزینه «۲»

(پواد میربلوکی)
 در ماجرای حرکت مردم علیه استبداد، به دنبال خشم عمومی از گرانی برخی از کالاهای موردنیاز مردم، در مسجد شاه مجلسی بزرگ برپا شد. این تجمع، با توطئه امام جمعه درباری و عوامل او که پشتیبان نظام استبدادی بودند، به تشنج کشیده شد و مأموران، با چوب و چماق به جان مردم افتادند. در پی این حادثه، اجتماع‌های بزرگی در منزل‌های علما برپا شد. به پیشنهاد آیت‌الله سیدمحمد طباطبایی، مردم و روحانیون با حالت اعتراض تهران را ترک و در حرم حضرت عبدالعظیم تحصن کردند.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون مدرن و معاصر، صفحه‌های ۶۶ و ۶۷)

۱۹۸- گزینه «۲»

(بوار میرلوقی)
حکومت استالین با ادامه برنامه‌های مختلف اقتصادی و فرهنگی که از زمان لنین آغاز شده بود و اجرای برنامه‌های جدید، تغییر و تحول چشمگیری در شوروی ایجاد کرد. یکی از این برنامه‌ها، طرح اشتراکی کردن مزارع کشاورزی بود که با اعمال قدرت و خشونت بسیار ادامه یافت.

(تاریخ (۳)، تاریخ جهان در قرون پدید و معاصر، صفحه ۱۰۱)

۱۹۹- گزینه «۲»

(میلار هوشیار)
اولین مرحله فعالیت سیاسی و مبارزه امام خمینی (ره) با اعتراض به تصویبنامه انتخابات انجمن‌های ایالتی و ولایتی آغاز شد.

(تاریخ (۳)، انقلاب اسلامی ایران، صفحه ۱۲۸)

۲۰۰- گزینه «۳»

(میلار باغ‌شیفی)
دستاوردهای دفاع مقدس در حوزه فرهنگی و معنوی عبارت‌اند از:
۱. تقویت اعتماد به نفس و احساس خودباوری و بروز خلاقیت در میان جوانان ایرانی

۲. تثبیت اقتدار نظام جمهوری اسلامی در دفاع از تمامیت ارضی کشور

(تاریخ (۳)، انقلاب اسلامی ایران، صفحه ۱۶۲)

جغرافیا

۲۰۱- گزینه «۲»

(فاطمه سقایی)
از آن‌جا که جغرافیا روابط متقابل انسان را با محیط، مطالعه و بررسی می‌کند، بنابراین شناخت توان‌ها و ظرفیت‌های محیطی بدون دانش جغرافیا ممکن نیست.

(جغرافیای ایران، جغرافیا چیست؟، صفحه ۵)

۲۰۲- گزینه «۲»

(فاطمه سقایی)
بعضی از دشت‌ها بر اثر انباشت مواد حاصل از فرسایش در نواحی پست به‌وجود آمده‌اند. مانند شکل صورت سؤال که دشت نهاوند در استان همدان را نمایش می‌دهد.

(جغرافیای ایران، جغرافیای طبیعی ایران، صفحه ۳۰)

۲۰۳- گزینه «۲»

(فاطمه سقایی)
با توجه به ناهمواری‌ها و جهت آن‌ها، هرچه از غرب به سمت شرق کشور برویم، مقدار آب رودها کمتر می‌شود.

رودهایی که از کوهستان‌های بلند و برف‌گیر تغذیه می‌شوند، دائمی هستند. اگر این رودها در نواحی مرطوب جریان یابند، مقدار آب آن‌ها بیشتر خواهد بود.

(جغرافیای ایران، جغرافیای طبیعی ایران، صفحه ۳۸)

۲۰۴- گزینه «۱»

(فاطمه سقایی)
کوچک‌ترین واحد تقسیمات کشوری با محدوده جغرافیایی معین که از به هم پیوستن چند روستا، مکان و مزرعه همجوار تشکیل می‌شود و از لحاظ محیط طبیعی، فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی همگن است و امکان خدمات‌رسانی و برنامه‌ریزی در سامانه و شبکه‌ای واحد را فراهم می‌سازد، دهستان است که تابع بخش است.

(جغرافیای ایران، جغرافیای انسانی ایران، صفحه ۷۳)

۲۰۵- گزینه «۴»

(فاطمه سقایی)
استان‌های یزد، کرمان و اصفهان، بیشترین شاغلان بخش معدن را دارند که این استان‌ها، عمده وسعتشان در منطقه کوهستانی مرکزی واقع است.

(جغرافیای ایران، جغرافیای انسانی ایران، صفحه ۹۳)

۲۰۶- گزینه «۴»

(فاطمه سقایی)
محدودیت‌ها و موانع محیطی موجب می‌شود، انسان‌ها برای کنترل محیط و شرایط خاص آن چاره‌اندیشی کنند. برای مثال مردم نواحی گرم و خشک مانند شهر یزد بادگیرها را برای غلبه بر میزان گرمای محیط به کار می‌گرفتند. نواحی فقط تحت تأثیر روابط معمول انسان‌ها و محیط طبیعی نیستند، بلکه حکومت‌ها و تصمیم‌گیری‌های سیاسی نیز به شدت بر نواحی تأثیر می‌گذارند. مانند اقداماتی که دولت امارات متحده عربی در منطقه انجام می‌دهد.

(جغرافیا (۲)، نامه پیوست، صفحه‌های ۱۱ تا ۱۳)

۲۰۷- گزینه «۲»

(فاطمه سقایی)
در طبقه‌بندی زیست‌بوم‌ها، وایتکر بوم‌شناس به دو عامل بارش و دما توجه کرد و در مدل او جنگل‌های بارانی استوایی و جنگل‌های منطقه معتدله، از بالاترین بارندگی برخوردار هستند.

(جغرافیا (۲)، نواحی طبیعی، صفحه ۵۵)

۲۰۸- گزینه «۴»

(فاطمه سقایی)
در کم فشار، فشار هوا به سمت مرکز ناحیه کم می‌شود. هوا همیشه از جایی که فشار بیشتری وجود دارد به سمت جایی که فشار کمتری دارد جریان می‌یابد و به این ترتیب، باد به وجود می‌آید.

(جغرافیا (۲)، نواحی طبیعی، صفحه ۲۴)

۲۰۹- گزینه «۱»

(فاطمه سقایی)
چشم‌انداز یعنی منظره قابل رویت از یک مکان، چشم‌انداز شیوه زندگی مردم یک ناحیه را به مشاهده‌گر نشان می‌دهد.

(جغرافیا (۲)، نواحی انسانی، صفحه ۷۴)

۲۱۰- گزینه «۴»

(فاطمه سقایی)
نواحی که نظام مدیریت ویژه و مخصوص به خود را دارند شامل نواحی خودمختار و مناطق آزاد تجاری هستند. از نواحی خودمختار جهان می‌توان به نخجوان در جمهوری آذربایجان اشاره کرد که در نقشه آمده است.

(جغرافیا (۲)، نواحی سیاسی، صفحه ۱۱۹)

۲۱۱- گزینه «۳»

(فاطمه سقایی)
منظور از موقعیت یک شهر یا روستا، وضعیت آن سکونتگاه نسبت به پدیده‌های پیرامون خود و همچنین جایگاه آن در سطح ناحیه است.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۳)

۲۱۲- گزینه «۴»

(فاطمه سقایی)

امروزه با توجه به نقش فعالیت‌های حمل‌ونقل در مسائل و مشکلات زیست‌محیطی، همه جوامع تلاش می‌کنند برای جلوگیری از این تأثیرات نامطلوب یا کاهش آن‌ها و حل مشکلات چاره‌اندیشی و برنامه‌ریزی کنند.
(جغرافیا (۳)، جغرافیای عمل‌ونقل، صفحه ۴۴)

۲۱۳- گزینه «۴»

(فاطمه سقایی)

اختلاف درجه $30^{\circ} - 5^{\circ} = 35^{\circ}$

اختلاف ساعت $30 \div 15 = 2$

صبح $13 - 2 = 11$

(جغرافیا (۳)، فنون و مهارت‌های جغرافیایی، صفحه ۷۶)

۲۱۴- گزینه «۱»

(فاطمه سقایی)

این مدل، کانون و مرکز سطحی زلزله را نمایش می‌دهد. کانون زمین‌لرزه نقطه‌ای در عمق زمین است که در آن انرژی انباشته شده در سنگ برای نخستین بار آزاد می‌شود و گسل شروع به از هم گسیختن می‌کند. به ناحیه‌ای از سطح زمین که روی کانون زلزله قرار دارد، مرکز سطحی زمین‌لرزه گفته می‌شود.

(جغرافیا (۳)، مقارنات طبیعی، صفحه ۸۳)

۲۱۵- گزینه «۲»

(فاطمه سقایی)

روش‌های غیرسازه‌ای در مدیریت پیش از وقوع سیل، علاوه بر این که تأثیرات نامطلوب کمتری بر محیط زیست دارند، در درازمدت مفیدتر و بسیار کم هزینه‌ترند.

(جغرافیا (۳)، مقارنات طبیعی، صفحه ۱۰۵)

علوم اجتماعی

۲۱۶- گزینه «۲»

(مبیناسارات تاپیک)

عبارت اول ← تفاوت‌هایی که به حوزه نمادها و هنجار بازمی‌گردد، جهان اجتماعی را به جهان اجتماعی دیگر تبدیل نمی‌کند.
عبارت دوم ← فرهنگ‌ها و تمدن‌ها براساس آرمان‌ها و ارزش‌های خود، تحولاتی را دنبال می‌کنند و مسیرهای مختلفی را می‌پیمایند ← نمودار عرضی
عبارت سوم ← علت پیدایش جهان‌های اجتماعی مختلف ← تنوع اراده و اختیار و تنوع آگاهی و معرفت انسان‌ها

(جامعه‌شناسی (۱)، جهان اجتماعی، صفحه‌های ۳۳ تا ۳۵)

۲۱۷- گزینه «۳»

(مبیناسارات تاپیک)

داوری علوم اجتماعی درباره حق یا باطل بودن واقعیت‌ها و آرمان‌های جهان‌های اجتماعی ← محدود نکردن علم به علم تجربی
ورود آرمان‌ها به قلمرو واقعی جهان اجتماعی ← عمل مردم مطابق با ارزش‌ها

استقلال سیاسی در ایران، پیش از انقلاب اسلامی و پس از انقلاب اسلامی ← قلمرو واقعی و آرمانی از جامعه‌ای دیگر متفاوت است

(جامعه‌شناسی (۱)، جهان اجتماعی، صفحه‌های ۴۸ و ۵۱)

۲۱۸- گزینه «۴»

(مبیناسارات تاپیک)

تشریح گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: در جوامع فئودالی غرب، موقعیت اجتماعی افراد به رابطه آن‌ها با زمین، بستگی داشت.

گزینه «۲»: هر جامعه به تناسب عقاید و ارزش‌هایی که دارد برخی تغییرات هویتی و محرک‌های اجتماعی را تشویق و برخی دیگر را منع می‌کند.

گزینه «۳»: جامعه‌ای که قواعد و روابط آن براساس ارزش‌های اقتصادی است، تحرک اجتماعی صعودی را تنها برای کسانی ممکن می‌سازد که با منابع ثروت ارتباط دارند.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۷۶ و ۷۷)

۲۱۹- گزینه «۲»

(الوه قفصری)

عملکرد متفاوت افراد نسبت به موضوعی واحد به بخش فردی جهان انسانی مرتبط است؛ برای مثال سه فرد در یک مسابقه، موضوعی واحد را به سه شکل مختلف خلق می‌کنند.

جهان اجتماعی در قالب فرصت‌ها و محدودیت‌ها (یا همان بایدها و نبایدها) تحقق می‌یابد.

(جامعه‌شناسی (۱)، جهان اجتماعی، صفحه ۴۳)

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه ۴)

۲۲۰- گزینه «۴»

(الوه قفصری)

برخی فرهنگ‌ها و جوامع، سلطه بر دیگر جوامع را ارزش اجتماعی برتر می‌دانند. برای مثال، در جامعه تغلب، مردم برای غلبه یافتن بر سایر ملت‌ها با یکدیگر همکاری می‌کنند. لذا در این جامعه، ارزش اجتماعی برتر، چیرگی بر دیگر ملل است.

در استعمار فرانو، استعمارگران بیش از ابزارهای نظامی، سیاسی و اقتصادی از ابزارهای فرهنگی و علمی به ویژه رسانه‌ها و «فناوری اطلاعات» استفاده می‌کنند. در این استعمار، که استعمارگران و مجریان هر دو پنهان‌اند، جهان غرب به عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌های فرهنگ‌های دیگر هجوم می‌برد (تهاجم فرهنگی).

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۱۹، ۲۰ و ۲۵)

۲۲۱- گزینه «۲»

(آزیتا بیدری)

عدم توان جهان اجتماعی برای سامان دادن کنش‌های اجتماعی خود براساس فرهنگ خود ← تعارض فرهنگی

مواجهه و تعامل بسیاری از فرهنگ‌ها مانند مصر و ایران با جهان اسلام ← تحولات هویتی (علل بیرونی)

با وجود به‌کارگیری تمام ظرفیت‌های خود از پاسخ‌گویی به نیازهای طبیعی و جسمانی بازمی‌ماند ← فرهنگ دنیاگریز

در این نوع جهان اجتماعی فطرت آدمی به آرامش نمی‌رسد ← ازخودبیگانگی حقیقی

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۸۳، ۸۵، ۸۸ و ۹۱)

۲۲۲- گزینه «۴»

(آزیتا بیرقی)

استفاده از مکانب و روش‌های غربی مانند ناسیونالیسم یا مارکسیسم توسط نخبگان جهان اسلام ← (علت) عدم حمایت مردمی که در دامان فرهنگ اسلامی تربیت یافته بودند و مخدوش ساختن وحدت امت اسلامی پشتوانه‌ای خارج از جهان اسلام نداشتند و از رویارویی مستقیم با فرهنگ توانمند اسلام دوری می‌کرد ← (ویژگی) استبداد ایلی و تاریخی و قومی ظهور جهان اسلام به عنوان یک قطب فرهنگی جدید ← (پیامد) الهام از انقلاب اسلامی ایران

(پایامه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۹۸)

(پایامه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۳۱ و ۳۲)

۲۲۳- گزینه «۱»

(الله فضری)

جریان اجتماعی روشنفکران به موازات نخستین بیدارگران اسلامی شکل گرفت. آن‌ها خود را بیدارگر می‌نامیدند و به ناسیونالیسم (ملی‌گرایی) که اندیشه سیاسی قوم‌گرایانه غرب متجدد بود، روی آورده بودند (رد گزینه‌های ۲ و ۴).

در هم ریختن نظم پیشین توسط حکومت‌های سکولار در کشورهای اسلامی به بهانه رسیدن به جایگاه کشورهای غربی انجام شد (رد گزینه ۳). این حکومت‌ها مقاومت‌های مردمی برای حفظ هویت اسلامی خود را نیز سرکوب می‌کردند و می‌کوشیدند ساختارهای اجتماعی پیشین را حذف و ساختارهای اجتماعی جدیدی ایجاد کنند.

(پایامه‌شناسی (۲)، بیداری اسلامی و جهان پریر، صفحه‌های ۱۱۰ و ۱۱۲)

۲۲۴- گزینه «۱»

(آزیتا بیرقی)

آسان شدن انتقال ثروت از کشورهای پیرامون به کشورهای مرکز، پیامد سرمایه‌گذاری‌های مشترک و معاهدات بین‌المللی است. رونق بخشیدن به اقتصاد کشورهای صنعتی، پیامد جنگ سرد بین دو بلوک به همراه جنگ گرم بین مناطق پیرامونی این دو است.

ابطال نظریه کنت ← وقوع دو جنگ جهانی اول و دوم در نیمه اول قرن بیستم

به کارگیری مفاهیم شمال و جنوب بعد از جنگ جهانی دوم ← چالش اصلی بین دو بلوک شرق و غرب نیست، بلکه بین کشورهای غنی و فقیر است.

(پایامه‌شناسی (۲)، پالاش‌های جهانی، صفحه‌های ۸۴، ۸۵، ۸۸ و ۸۹)

۲۲۵- گزینه «۱»

(ارغوان عبدالملکی)

در مدل تکثرگرا، تفاوت‌های موجود میان گروه‌های قومی و زبانی حفظ و حتی تشدید می‌گردد. البته در این الگو، همچنان وجود یک ساختار مشترک سیاسی و اقتصادی ضروری دانسته می‌شود که گروه‌های مختلف را به یکدیگر پیوند می‌دهد.

اندیشمندان اجتماعی که مخالف قشربندی اجتماعی هستند، معتقدند که نابرابری‌های اجتماعی، ناشی از تفاوت‌ها و نابرابری‌های طبیعی نیست، بلکه نتیجه روابط سلطه‌جویانه میان انسان‌هاست و باید با آن مبارزه کرد. اینان عدالت اقتصادی را مهم می‌دانند و معتقدند که با توزیع برابر ثروت، عدالت برقرار خواهد شد. از نظر آنان، مالکیت خصوصی موجب برقراری روابط ظالمانه میان افراد و در نتیجه، نابرابری اجتماعی شده است، بنابراین برای ایجاد برابری، باید مالکیت خصوصی را از میان برداشت، مخالفان قشربندی گمان می‌کنند، اگر مالکیت خصوصی از بین برود، دیگر طبقه پایین نخواهیم داشت و بدین ترتیب همگان شرایطی یکسان خواهند داشت.

در دوره پسامدرن، همه آن‌چه در دوره مدرن پدید آمده بود، از جمله سیاست همانندسازی هویت مورد نقد قرار گرفت و به جای آن، هویت‌های خرد، محلی و فردی مورد تأکید و توجه قرار گرفت. (علت)

وقتی روشنگری به شناخت حسی و تجربی محدود شود، نوعی علم تجربی سکولار پدید می‌آورد. (معلول)

(پایامه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه ۴۳)

(پایامه‌شناسی (۳)، نابرابری اجتماعی، صفحه ۷۳ و سیاست هویت، صفحه‌های ۸۵ و ۸۶)

۲۲۶- گزینه «۱»

(الهام رضایی)

جوامع سوسیالیستی با دو مشکل روبرو بودند:

۱. از بین رفتن آزادی افراد ۲. پیدایش طبقه جدید

بنابراین این قسمت در همه گزینه‌ها، به‌جز گزینه «۳» به‌درستی آمده است. چالش بلوک شرق و غرب، چالش منطقه‌ای نبود، بلکه فرماندهی‌های یا جهانی بود، از طرف دیگر چالش درون فرهنگی بود، چراکه این دو قطب، با اینکه از نظر سیاسی، اقتصادی و جغرافیایی در دو بخش متمایز و جدا قرار می‌گرفتند، به فرهنگ واحدی تعلق داشتند؛ یعنی هر دو بلوک درون فرهنگ سکولار غرب قرار داشتند. بنابراین این قسمت در گزینه‌های «۱» و «۳» به‌درستی آمده است.

شعار لیبرالیسم اولیه، آزادی خصوصاً آزادی اقتصادی بود. بنابراین این قسمت در همه گزینه‌ها به‌درستی آمده است.

(پایامه‌شناسی (۲)، پالاش‌های جهانی، صفحه‌های ۷۸، ۸۰ و ۸۱)

۲۲۷- گزینه «۲»

(آزیتا بیرقی)

روشن شدن محدودیت‌های علم تجربی علت علم از داورهای ارزشی دست برداشت.

نگاه دنیوی انسان مدرن علت نگاه دینی و معنوی به طبیعت را کودکانه می‌پندارد.

انتقال فشارهای ناشی از بحران اقتصادی به اقشار ضعیف و تولیدکنندگان خرد علت پیوند بحران اقتصادی با چالش فقر و غنا و افزایش دامنه آن می‌باشد.

گریز و رویگردانی از سکولاریسم در جوامع غربی علت رونق بخشیدن به بازار معنویت‌های کاذب و دروغین است.

(پایامه‌شناسی (۲)، پالاش‌های جهانی، صفحه‌های ۹۵، ۹۹، ۱۰۰ و ۱۰۲)

۲۲۸- گزینه «۴»

(آزیتا بیرقی)

پیامد بازگشت به اسلام و اتکا به فقه سیاسی و اجتماعی شیعه: مسئله اسرائیل به عنوان مسئله جهان اسلام مطرح شد.

تغییر فعالیت رقابت‌آمیز از اصلاح رفتار به اصلاح ساختار: تجربه موفق جنبش تنباکو

مفهوم همکاری با حاکم نامشروع در حد واجبات نظامیه: مقاومت منفی

عنوان نظریه شکل‌گیری نظم نوین جهانی بر مدار یک قطب واحد: پایان تاریخ

(پایامه‌شناسی (۲)، بیداری اسلامی و جهان پریر، صفحه‌های ۱۱۷، ۱۱۸، ۱۱۹ و ۱۲۷ و ۱۳۲)

۲۲۹- گزینه «۳»

(الهام رضایی)

«الف»: در رویکرد اول، دانش علمی (تجربی)، راه کشف واقعیت و تنها دانش معتبر است و دانش عمومی در مقابل آن، از ارزش ناچیزی برخوردار است.

«ب»: جهان اجتماعی (جامعه و فرهنگی که در آن زندگی می‌کنیم) دانش لازم برای زندگی یا همان دانش عمومی را در اختیار ما قرار می‌دهد.

«ج»: رویکرد دوم، در تقابل با رویکرد اول، این ادعا را که دانش علمی، راه کشف واقعیت و دانش عمومی، دانش حاصل از زندگی است انکار می‌کند و همه دانش‌ها را دانش حاصل از زندگی می‌داند.

«د»: دانش علمی، با تلاش برای حل مسائل و مشکلات زندگی شکل می‌گیرد و پیشرفت می‌کند.

(پایامه‌شناسی (۳)، زفیره دانشی، صفحه‌های ۵ تا ۸)

۲۳۰- گزینه «۲»

(الهام رضایی)

نظم اجتماعی در نتیجه قواعدی برقرار می‌شود که ما انسان‌ها برای با هم زندگی کردن پذیرفته‌ایم؛ بنابراین می‌توان این‌گونه برداشت کرد که انسان‌ها ابتدا برای با هم زندگی کردن، قواعد اجتماعی را ایجاد می‌کنند و سپس در نتیجه این قواعد، نظم اجتماعی برقرار می‌شود. پس قسمت اول در گزینه‌های «۲» و «۳» درست است.

قواعد اجتماعی بر ما و زندگی ما سه اثر دارد:

۱. ارتباط ما با یکدیگر را امکان‌پذیر می‌سازند و سامان می‌دهند.

۲. کنش‌های ما را برای یکدیگر قابل پیش‌بینی می‌کنند.

۳. امکان مشارکت ما در زندگی اجتماعی را فراهم می‌کنند.

قسمت دوم در گزینه «۲»، به ساختار اجتماعی اشاره دارد، نه قواعد اجتماعی.

(جامعه‌شناسی (۳)، نظم اجتماعی، صفحه‌های ۳۳ تا ۳۶)

۲۳۱- گزینه «۴»

(الهام رضایی)

پیامدهای نادیده‌گرفتن کنش در زندگی اجتماعی: رکود اراده‌ها (خلافت‌زدایی)، سقوط ارزش‌ها (ارزش‌زدایی) و افول معانی است (رد گزینه‌های ۲ و ۳).

خلاق و فعال بودن انسان‌ها در تولید معانی موجب پیدایش فرهنگ‌ها و جهان‌های اجتماعی مختلف می‌شود (رد گزینه‌های ۲ و ۳).

معنابخشی و انسجام‌بخشی به زندگی اجتماعی، هدف رویکرد تفسیری می‌باشد که فقط در گزینه «۴» به درستی آمده است.

(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه‌های ۳۷ تا ۴۰ و معنای زندگی، صفحه‌های ۵۰ و ۵۱)

۲۳۲- گزینه «۱»

(الله فضری)

غلبه رویکرد تبیینی در جامعه‌شناسی موجب می‌شد که کار دآوری درباره ارزش‌ها خارج از قلمرو علوم اجتماعی قرار گیرد. این اعتقاد با عنوان جدایی دانش از ارزش بیان می‌شد.

هیچ فرهنگی و هویتی نمی‌پسندد که موضوع نظریه‌هایی باشد که در زمینه فرهنگی و تاریخی دیگری شکل گرفته‌اند و هر گروه، جامعه و فرهنگی می‌خواهد از چشم خودش به خود بنگرد. پیدایش نظریه‌هایی چون نظریه آمریکایی بومی نیز نتیجه چنین مطالبه و درخواستی است. این گروه‌ها می‌گویند علوم اجتماعی تا به امروز دانشی جهان‌شمول نبوده‌است.

(جامعه‌شناسی (۳)، نابرابری اجتماعی، صفحه ۷۵ و سیاست هویت، صفحه ۹۰)

۲۳۳- گزینه «۲»

(الهام رضایی)

عامل پیدایش هنجارها و ارزش‌های اجتماعی و سپس پدیده‌های اجتماعی در مرحله اول کنش اجتماعی است؛ بنابراین گزینه‌های «۱» و «۳» به راحتی رد شده و گزینه «۴» را با اغماض نگه می‌داریم.

نادیده گرفتن کنش اجتماعی در رویکرد تبیینی پیامدهایی داشت، یکی از آن‌ها، سقوط ارزش‌ها بود که به دنبال خود منجر به اخلاق‌گریزی در جامعه می‌شد. در مورد عامل شکل‌گیری اخلاق‌گریزی، متن همه گزینه‌ها به جز گزینه «۴» به درستی آمده است.

عامل شکل‌گیری جامعه‌شناسی تفسیری، پدیدار شدن ضعف‌های رویکرد تبیینی در بررسی کنش‌های اجتماعی بود، نه افول آن و در این شرایط بود که رویکرد تفسیری بر کنش اجتماعی و به‌ویژه ویژگی معناداری و هدف‌داری کنش در شناخت و مطالعه آن، توجه کرد؛ بنابراین این قسمت در تمامی گزینه‌ها، به جز گزینه «۱» به درستی آمده است.

(جامعه‌شناسی (۱)، جوان اجتماعی، صفحه ۱۲)

(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه‌های ۳۸ و ۴۰)

۲۳۴- گزینه «۲»

(ارغوان عبدالملکی)

تک‌محصولی شدن اقتصاد کشورهای استعمارزده، قدرت چانه‌زنی در اقتصاد جهانی را از آنان می‌گیرد و این پدیده، موجب وابستگی اقتصادی آن‌ها به کشورهای استعمارگر می‌شود.

وابستگی اقتصادی کشورهای استعمارزده به قدرت برتر سیاسی و نظامی کشورهای استعمارگر، موجب می‌شود تا مبادلات تجاری در سطح جهانی به گونه‌ای نامتعادل انجام شود و انتقال ثروت، به طور مستمر به سوی کشورهای غربی پیدا کند.

تجمع قدرت رسانه در دست صاحبان ثروت و کانون‌های صهیونیستی، نه تنها هویت فرهنگی جوامع غیرغربی را متزلزل می‌گرداند، بلکه آشکارا ارزش‌های دموکراتیک جهان غرب را نیز به سخره می‌گیرد. بسیاری از منتقدان، نگران این هستند که تمرکز قدرت رسانه در دست چند شرکت یا چند فرد قدرتمند، موجب تضعیف سازوکارهای دموکراسی می‌شود.

مهندسی رضایت عمومی و توجیه برتری‌جویی غرب، نتیجه استفاده از شیوه‌ها و ابزارهای فرهنگی در سلطه هژمونیک است.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۶۷، ۷۲ و ۷۳)

(جامعه‌شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه‌های ۵۷ و ۵۸)

۲۳۵- گزینه «۱»

(الله فضری)

در جامعه آرمانی قصد ظلم به دیگر جوامع وجود ندارد، اما ظلم دیگران هم پذیرفته نمی‌شود.

فقه شیعه در ایران توانسته است نظریات لازم برای دو انقلاب اجتماعی را پدید آورد: انقلاب مشروطه و انقلاب اسلامی.

ویژگی اول نظام اسلامی عادلانه بودن روابط و ساختارهای جامعه است (رد گزینه ۲). میرزای نائینی با استفاده از فقه نظام مشروطه را تبیین کرد؛ این نظام گرچه نظام مطلوب نبود، اما بهترین نظام ممکن در شرایط موجود آن روزگار تلقی می‌شد (رد گزینه ۳).

(جامعه‌شناسی (۳)، پیشینه علوم اجتماعی در جوان اسلام، صفحه ۹۷ و

افق علوم اجتماعی در جوان اسلام، صفحه ۱۰۸)

فلسفه و منطق

۲۳۶- گزینه «۴»

(فرهاد قاسمی‌نژاد)

رابطه دو مفهوم حیوان و غیرجسم تباین است.

هیچ حیوانی غیرجسم نیست - هیچ غیر جسمی حیوان نیست.

چون هیچ‌کدام از این دو قضیه در گزینه‌ها وجود ندارد طبق قانون تداخل صدق جزئی قضیه «هیچ حیوانی غیرجسم نیست» که عبارت است «از بعضی حیوان‌ها غیرجسم نیستند» را نتیجه می‌گیریم.

(منطق، ترکیبی، صفحه‌های ۲۲، ۲۳، ۶۵ و ۶۶)

۲۳۷- گزینه «۳»

(کیمیا طوماسی)
تعریف این گزینه تمامی شرایط یک تعریف صحیح از جمله واضح، مانع و جامع بودن را دارد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: جامع نیست؛ زیرا خطاهای اندیشه ممکن است غیر عمدی باشند.

گزینه «۲»: بی ربط است؛ زیرا قضیه جمله‌ای خبری است نه انشایی.

گزینه «۴»: مانع نیست؛ زیرا سایر اقسام استدلال استقرایی را نیز دربرمی‌گیرد.

(منطق، اقسام و شرایط تعریف، صفحه‌های ۳۴ و ۳۵)

۲۳۸- گزینه «۴»

(کیمیا طوماسی)
برای مقابله با تمثیل ناروا می‌توان از «توجه به وجوه اختلاف» بهره برد. استدلال گزینه «۴» یک استدلال تمثیلی است که در نقد آن می‌توان به وجوه اختلاف میان جامعه و بدن انسان اشاره کرد.

استدلال‌های مطرح‌شده در گزینه‌های «۱» و «۳» و گزینه «۲» به ترتیب از نوع قیاس و استقرای تعمیمی است.

(منطق، اقسام استدلال استقرایی، صفحه‌های ۴۳ و ۴۴)

۲۳۹- گزینه «۴»

(کیمیا طوماسی)
عبارت «عاقلان خوشه‌چین از سر لیلی غافلند» یک قضیه حملی است که در آن به ثبوت چیزی برای چیزی حکم شده است.

در قضیه «این موجود یا غیرانسان است یا ناطق» انفصال از نوع حقیقی است؛ زیرا هر دو جزء قضیه قابل جمع در صدق و قابل جمع در کذب نیستند.

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: جمله اول قضیه‌ای حملی است که به ثبوت چیزی حکم داده است. انفصال از نوع حقیقی است.

گزینه «۲»: جمله اول از نوع امری است. حکم به ثبوت یا نفی چیزی فقط در قضایای حملی رخ می‌دهد.

گزینه «۳»: جمله اول از نوع قضایای شرطی است. حکم به ثبوت یا نفی چیزی فقط در قضایای حملی رخ می‌دهد. انفصال از نوع مانع‌الجمع است.

گزینه «۴»: جمله اول قضیه‌ای حملی است که به ثبوت چیزی حکم داده است. انفصال از نوع حقیقی است.

(منطق، ترکیبی، صفحه‌های ۵۶ و ۸۷)

۲۴۰- گزینه «۲»

(فرهار قاسمی نژاد)
اگر قضیه «بعضی الف ب نیست» صادق باشد، می‌توانیم سه حالت را تصور کنیم: اینکه بین (الف و ب) تباین یا عموم و خصوص مطلق یا عموم و خصوص من‌وجه وجود داشته باشد، اما در دو حالت عموم و خصوص مطلق و من‌وجه نمی‌توانیم بگوییم که «هیچ الف ب نیست» زیرا دو مفهوم حتماً با هم اشتراک دارند. تنها در تباین است که این قضیه می‌تواند گفته شود.

(منطق، ترکیبی، صفحه‌های ۲۲، ۲۳، ۶۵ و ۶۶)

۲۴۱- گزینه «۳»

(مبیر پیرسینلو)
میان قضیه «در نیابد حال پخته هیچ خام»: هیچ خامی دریابنده (درک‌کننده) حال پخته نیست، با قضیه «برخی از خام‌ها دریابنده حال پخته نیستند رابطه تداخل وجود دارد. در تداخل از کذب قضیه جزئی به کذب قضیه کلیه می‌رسیم. قضیه سالبه جزئی به عکس لازم‌الصدق ندارد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: میان این گزینه با صورت سؤال، رابطه تضاد وجود دارد. در تضاد از کذب یک طرف نمی‌توان به صدق یا کذب متضاد آن رسید. در صورت صدق قضیه موجبه کلیه، عکس آن (موجبه جزئی) صادق است.

گزینه «۲»: میان این گزینه با صورت سؤال، رابطه تناقض وجود دارد. در تناقض از کذب یکی از طرفین به صدق متناقض آن می‌رسیم (و نه کذب متناقض آن). در صورت صدق قضیه موجبه جزئی، عکس (موجبه جزئی) آن صادق است.

گزینه «۴»: سالبه جزئی به عکس لازم‌الصدق ندارد.

(منطق، امکام قضایا، صفحه‌های ۶۵ و ۶۶)

۲۴۲- گزینه «۴»

(نیم جواهری)
در استدلال اول به علت بروز اشتراک لفظ حد وسط عیناً در هر دو مقدمه تکرار نشده است و معانی «شور» در مقدمات فرق دارد. پس دو مغالطه اشتراک لفظ و عدم تکرار حد وسط رخ داده است. (تأیید گزینه‌های ۱ و ۲) لذا نمی‌توانیم بگوییم که قیاس معتبری است (رد گزینه ۳). مقدمه دوم این استدلال یک قضیه شخصیه محسوب می‌شود. شور نام یک دستگاه موسیقی ایرانی است و در این قضیه محمول یک بار بر کل موضوع حمل می‌شود (تأیید گزینه ۴).

در استدلال دوم باید خوب به این نکته دقت کنید که قرار نیست هر جمله‌ای اول می‌آید مقدمه اول باشد و هر جمله‌ای دوم بیاید مقدمه دوم باشد. روش درست برای پیدا کردن مقدمات قیاس و تعیین شکل آن این است: مقدمه اول آن مقدمه‌ای است که موضوع نتیجه در آن می‌آید و مقدمه دوم مقدمه‌ای است که محمول نتیجه در آن می‌آید. پس مقدمات این قیاس باید جابه‌جا شوند تا شکل اصلی استدلال را دربابیم که در این حالت قیاس شکل اول خواهد بود (رد گزینه ۲) و علامت موضوع در مقدمه دوم مثبت است (رد گزینه ۱). این استدلال تمامی شروط اعتبار را دارد. دو مقدمه سالبه نیست و حد وسط در هر دو مقدمه علامت منفی ندارد و بخشی از نتیجه هم دارای علامت مثبت نیست که نیاز به بررسی شرط سوم باشد (تأیید گزینه‌های ۳ و ۴). پس در مجموع گزینه «۴» پاسخ این سؤال است.

(منطق، ترکیبی، صفحه‌های ۱۳، ۱۴، ۵۸، ۷۳ تا ۷۷)

۲۴۳- گزینه «۴»

(فرهار قاسمی نژاد)
این عبارت قیاس استثنایی اتصالی است که به صورت زیر مرتب می‌شود:
اگر «غیر الف آنگاه غیر ب» رفع یا نفی «غیر الف» می‌شود «غیر غیر الف» یعنی همان «الف»، رفع «غیر ب» هم می‌شود «ب». از آن جایی که نتیجه شده است «ب» (یعنی رفع تالی) پس حتماً رفع تالی را از رفع مقدم نتیجه گرفته است. رفع مقدم مغالطه محسوب می‌شود.

(منطق، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه ۹۱)

۲۴۴- گزینه ۱»

(فرهار قاسمی نژاد)

در عبارت اول فرد به حالتی سلبی و منفی به داشتن سر سوزنی غیرت اشاره کرده است و اگر فردی مقابل او بایستد به صفتی منفی دچار می‌شود. (مسموم کردن چاه)

در عبارت دوم اگر غیرت نداشتید یعنی غیرت دارید و در واقع تأیید‌گیر بودن افراد موافق است و به خاطر داشتن حالتی مثبت نوعی تمجید است. (تله‌گذاری)

(منطق، سنه‌شکری در تفکر، صفحه‌های ۱۰۸ و ۱۰۹)

۲۴۵- گزینه ۳»

(نیما بواهری)

مورد مطرح شده در صورت سؤال نمونه‌ای از مرحله «طرح پرسش» (مرحله دوم) در فرایند تفکر فلسفی است. مرحله بعدی در فرایند تفکر فلسفی «رجوع به معلومات و تفکر در اندوخته‌ها و انتخاب معلومات مناسب با سؤال» است که گزینه «۳» بیانگر آن است. گزینه‌های «۱» و «۲» و «۴» به ترتیب مربوط به مراحل «رسیدن به دریافت فلسفی و تحقق شناخت و معرفت» (مرحله چهارم)، «طرح پرسش‌های فلسفی» (مرحله دوم) و «روبه-رو شدن با مجهول‌ها و مسئله‌های فلسفی» (مرحله اول) هستند.

(فلسفه یازدهم، پیستی فلسفه، صفحه ۵)

۲۴۶- گزینه ۲»

(کیمیا طوماسبی)

اگر به تدریج چشمان فرد رها شده از غار با روشنایی خو بگیرد، انسان‌ها و حیوانات و اشیا واقعی را خواهد شناخت و به سایه بودن آن تصاویر که تا چندی قبل آن‌ها را حقیقت می‌پنداشت، پی خواهد برد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: فیلسوف واقعی درباره استدلال‌ها می‌اندیشد و اگر به درستی‌شان پی ببرد (شرط)، آن‌ها را می‌پذیرد.

گزینه «۲»: یکی از فواید آموختن منطق توانایی تشخیص مغالطه‌ها است؛ فلسفه از این توانایی منطقی کمک می‌گیرد تا اندیشه‌های فلسفی درست از تفکرات غلط تشخیص داده شود.

گزینه «۴»: کنار گذاشتن عقایدی که پشتوانه عقلی ندارند، ثمره تلاش فیلسوفان برای آگاه کردن مردم است.

(فلسفه یازدهم، فلسفه و زندگی، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۵)

۲۴۷- گزینه ۳»

(کیمیا طوماسبی)

عبارات (پ و ت) نادرست هستند.

(پ) پارمنیدس هم به یک واقعیت بدون تغییر معتقد بود و هم هستی را فاقد حرکت می‌دانست.

(ت) تالس اولین فیلسوف یونانی دارای اندیشه مشخص است که آب را اولین عنصر و پایه و اساس سایر چیزها می‌دانست.

(فلسفه یازدهم، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه‌های ۳۱ و ۳۲)

۲۴۸- گزینه ۳»

(نیما بواهری)

اولین و اصلی‌ترین موضعی که راه سوفیست‌ها را از فیلسوفان جدا کرد انکار شناخت بود. اما این به معنای آن نیست که سوفیست‌ها هر درکی از جهان را انکار کنند. پس در این عبارت انکار شناخت منظور از «شناخت» چیست؟ در واقع سوفیست‌ها با تعریف فیلسوفان از شناخت مقابله کردند آن تعریف این بود که شناخت یعنی حصول درک مطابق با واقع. اما سوفیست‌ها چنین معیاری را رد کردند و گفتند که شناخت ما نمی‌تواند مطابق با واقع باشد.

حالا کمی بیشتر به جمله‌ای که در کتاب درسی آمده است دقت کنید: «آنان معتقد بودند که جهان را نمی‌توان شناخت و آنچه را که ما علم و دانش می‌نامیم، تنها ساخته و پرداخته ذهن ماست و تطابقی با واقعیت‌ها ندارد» (این را هم برای معلومات خودتان بدانید که شکاکیت سوفیستی ریشه در اغراق در نظریهٔ سیروت هراکلیتوس دارد. وقتی همه چیز تغییر می‌کند چطور شناختی که ما در لحظه کسب می‌کنیم می‌تواند مطابق با واقعیت متغیر در لحظه بعد باشد).

تمامی مباحث دیگری که سوفسطائیان مطرح کردند بعد از چنین چیزی قابل ارائه است. اکنون اگر شناختی که فیلسوفان می‌گفتند ممکن نیست، پس ادراک ما چگونه حاصل می‌شود؟ اینکه حواس معیار شناخت است بعد از این مطرح می‌شود. سپس از پذیرفتن اینکه معیار ادراک حواس است، نسبی بودن آن (اینکه در هر فرد متفاوت است) و محدود بودن آن تنها به زمان و مکان تحقیق (نه زمان‌ها و موقعیت‌های دیگر) به دست می‌آید. پس گزینه «۳» پاسخ دقیق و مناسب این تست فلسفی فلسفه است!

(فلسفه یازدهم، ترکیبی، صفحه‌های ۳۷ و ۶۰)

۲۴۹- گزینه ۳»

(مبیر پیرسینلو)

از نظر حکمت متعالیه ظرفیت روح انسان پایان ندارد و روح می‌تواند به هر مرتبه کمالی در جهان دست یابد. مراحل تکاملی طبیعت، وقتی از گیاه و حیوان می‌گذرد و به انسان می‌رسد، ظرفیتی بی‌نهایت پیدا می‌کند و به هیچ درجه‌ای از کمال قانع نمی‌شود. در اینجا به عالی‌ترین درجاتی که انسان می‌تواند بدان برسد یعنی درجهٔ خلیفهٔ خدا و مسجود فرشتگان بودن اشاره شده است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در این بیت روح و بدن دو چیز مجزا و بدن به منزلهٔ زندان روح دانسته شده است. در حالی که از نظر حکمت متعالیه روح و بدن وحدتی حقیقی دارند و روح باطن بدن است.

گزینه‌های «۲» و «۴»: در این بیت تقدیر انسان، حتمی و غیر قابل تغییر دانسته شده است. اما در نگاه حکمت متعالیه، در ابتدای زندگی هر انسانی معلوم نیست وی چه هویتی خواهد داشت. او اختیار دارد که مسیر کمال یا مسیر مغایر آن را انتخاب کند.

(فلسفه یازدهم، پیستی انسان (۲)، صفحه‌های ۸۱ و ۸۲)

۲۵۰- گزینه ۱»

(کیمیا طوماسبی)

به اعتقاد ارسطو شهوت و غضب همواره در معرض افراط و تفریط هستند؛ حد وسط قوهٔ غضب «شجاعت» است.

اگر عقل بر قوای دیگر حاکم شود، انسان به اعتدال در قوا می‌رسد؛ حالت تفریط عقل «سفاهت» است.

تهور حالت افراط قوهٔ «غضب» است.

(فلسفه یازدهم، انسان، موبو اغلاق‌گرا، صفحه ۸۷)

۲۵۱- گزینه ۲»

(نیما بواهری)

عدم مغایرت وجود و ماهیت می‌تواند به معنای یکی بودن این دو هم باشد و لزوماً به معنی این نیست که ماهیت جزئی از وجود باشد (رد گزینه ۴). اگر وجود و ماهیت مغایر نبودند، از آنجایی که ماهیت هر چیزی بدون دلیل و واسطهٔ عامل خارجی می‌تواند بر آن چیز حمل شود، وجود نیز بر آن حمل می‌شود. مثلاً راجع به مفاهیم خیالی مثل سیمرغ، می‌توانیم بگوییم سیمرغ سیمرغ است، اما آیا به همین اعتبار می‌توانیم بگوییم سیمرغ موجود است؟

پس اگر وجود و ماهیت مغایر نبودند بایستی هر چیزی بدون دلیل وجود می‌داشت (رد گزینۀ ۱) و تمامی امور موهوم و خیالی موجود می‌شدند (رد گزینۀ ۳). توجه کنید که گزینه‌های «۱» و «۳» برعکس این را گفته‌اند، اما گزینۀ «۲» صحیح است؛ دیگر ممکن‌الوجود بی‌معنا بود وقتی هر چیزی صرف ماهیت‌داشتن موجود هم می‌بود. زیرا ممکن‌الوجود یعنی ماهیتی که می‌تواند وجود داشته باشد یا وجود نداشته باشد.

(فلسفۀ دوازدهم، هستی و پیستی، صفحه ۵)

۲۵۲- گزینۀ «۱»

(نیمه پواهری)

خیلی خیلی دقت کنید که مفاهیم «رابطۀ علیت»، «اصل علیت» و «ادراک علیت» را با هم اشتباه نگیرید و در فهم سخن فیلسوفان خیلی ساده‌انگارانه سخنشان را به هر کدام از این‌ها نسبت ندهید. «رابطۀ علیت» یک رابطۀ وجودی در جهان است که یک چیز به چیز دیگر وجود می‌دهد. «اصل علیت» این قانون کلی در ذهن ما است که هر معلولی علتی دارد، نه خود آن رابطۀ وجودی در خارج. هیوم راجع به اصل علیت و آن شناختی که ما از علیت داریم سخن می‌گوید، نه درباره‌ی خود علیت در جهان خارج! آنچه هیوم می‌گوید این است که ما نمی‌توانیم به طور یقینی در جهان رابطۀ علیت به نام رابطۀ علیت بشناسیم چون شناخت درست همان شناخت تجربی است و حس و تجربه نمی‌تواند چیزی به نام علیت شناسایی کند. وقتی کسی بگوید فلان چیز را نمی‌توان شناخت می‌آید درباره‌ی آن سخن می‌گوید و می‌گوید وجود ندارد، حاصل تداعی و... است؟ نه! چون صادر کردن این احکام خود نوعی شناخت است. پس پاسخ صحیح گزینۀ «۱» است و سایر گزینه‌ها مربوط به نظر هیوم پیرامون «اصل علیت / قانون علیت» است، نه رابطۀ علیت.

(فلسفۀ دوازدهم، جهان علی و معلولی، صفحه ۱۶)

۲۵۳- گزینۀ «۳»

(الله فاضلی)

با قبول اصل سنخیت بین علت و معلول می‌توان برای نظم دقیق موجود در جهان پشتوانه‌ای عقلی قائل شد. در این‌جا با اشاره‌ی ابن‌سینا به نظم احسن در میان اجزای عالم طبیعت، در واقع به نوعی سنخیت میان اجزای جهان را می‌توان برداشت کرد.

(فلسفۀ دوازدهم، ترکیبی، صفحه‌های ۱۸، ۱۹ و ۸۱)

۲۵۴- گزینۀ «۱»

(مبیر پیرسینلو)

دکارت با این بیان برهان خود را آغاز می‌کند که: من از حقیقتی نامتناهی تصویری دارم. وقتی برهانش را بر تصور خویش استوار می‌کنم می‌توانیم بگوییم برهانش مبنایی ذهنی دارد، زیرا جایگاه تصور در ذهن است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینۀ «۲»: کانت در دومین گام برهان خود بیان می‌دارد که رعایت اخلاق با فرض آزاد و دارای اختیار بودن انسان معنا دارد. نسبت دادن اختیار به نفس انسان، گام سوم برهان اوست.

گزینۀ «۳»: تجربه‌گرایان (غیر از هیوم) که عموماً به خدا اعتقاد داشتند، برهان نظم را معتبر می‌دانستند و از این برهان در اثبات وجود خدا استفاده می‌کردند.

گزینۀ «۴»: هیوم مهم‌ترین برهان فیلسوفان الهی را برهان نظم می‌داند (برهان نظم تجربی است و برای اثبات وجود خدا به نظم موجود در جهان استناد می‌کند) اما معتقد است این برهان قادر به اثبات خدایی که واجب‌الوجود (ضرورتاً موجود) است، نیست.

(فلسفۀ دوازدهم، فردا در فلسفه (۱)، صفحه‌های ۳۵ و ۳۶)

۲۵۵- گزینۀ «۲»

بررسی گزینه‌ها:

گزینۀ «۱»: از نظر ابن‌سینا وقتی به موجودات این جهان نگاه می‌کنیم، می‌بینیم که این موجودات در ذات خود نسبت به وجود و عدم مساوی‌اند؛ هم می‌توانند باشند و هم می‌توانند نباشند. به عبارت دیگر، این موجودات ذاتاً ممکن‌الوجودند.

گزینۀ «۲»: از نظر ابن‌سینا مجموعه‌ی موجودات می‌تواند محدود یا نامحدود باشد (نادرستی گزینۀ ۲)، در هر حال فرقی نمی‌کند و یا چه کل آن‌ها را به عنوان یک مجموعه در نظر بگیریم و چه به فرد فرد آن‌ها توجه کنیم، ذاتاً ممکن‌الوجودند و این قوت استدلال ابن‌سینا در مقابل استدلال فارابی است. گزینۀ «۳»: موجودات ماهواً و ذاتاً ممکن هستند و ابن‌سینا به شیوه‌ای متفاوت با فارابی به جای وجود، به ماهیت توجه می‌کند و معیار نیازمندی به خدا را در آن جست‌وجو می‌کند.

گزینۀ «۴»: واجب‌الوجود بالغير همان ممکن‌الوجود بالذات است و ممکن‌الوجود برای اینکه از تساوی میان وجود و عدم درآید و وجود برای آن ضروری گردد و موجود شود، نیازمند واجب‌الوجود بالذات است؛ یعنی موجودی که وجود، ذاتی او باشد و خودش ممکن‌الوجود نباشد.

(فلسفۀ دوازدهم، فردا در فلسفه (۲)، صفحه ۴۴)

۲۵۶- گزینۀ «۴»

(الله فاضلی)

عالم عقول از عوالم غیرمادی است و عوالم مادی و غیرمادی دارای نسبت تباین هستند. بنابراین نمی‌توانند مصداق مشترکی داشته باشند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینۀ «۱»: عقل، دستگاه استدلال انسان، از طریق برهان و شناخت عقلی به اثبات عقول می‌پردازد.

گزینۀ «۲»: عقول در قید زمان و مکان نیستند و فاقد جسم‌اند.

گزینۀ «۳»: آنچه شایستگی رسیدن به تجرد از راه تهذیب نفس را دارد، روح انسان است نه ذهن او.

(فلسفۀ دوازدهم، عقل در فلسفه (۲)، صفحه‌های ۶۲ و ۶۳)

۲۵۷- گزینۀ «۲»

(مبیر پیرسینلو)

ابن‌سینا معتقد است با نگاه کردن به بخش کوچکی از جهان طبیعت نمی‌توان درباره‌ی آن داوری کلی کرد؛ مثلاً زرد شدن برگ‌های سبز درختان در پاییز برای کسی که فقط پاییز را می‌بیند، حادثه‌ای ناگوار تلقی می‌شود اما کسی که چهار فصل را مشاهده می‌کند، می‌داند که پاییز نقش ویژه‌ی خود را در اعتدال طبیعت ایفا می‌کند. در ابیات (ب) هم به مضمونی مشابه این اشاره شده است.

ابن‌سینا از ما می‌خواهد که علاوه بر مطالعه‌ی عالم طبیعت، برای کشف ویژگی‌ها و روابط پدیده‌های آن، در رابطۀ وجودی این عالم با مبدأ کل جهان هستی نیز تأمل کنیم. از نظر ابن‌سینا، تأمل در رابطۀ طبیعت با ماوراءطبیعت و خدا در کنار تحقیق در روابط میان پدیده‌ها، دانشمند و محقق را از ظاهر پدیده‌ها عبور می‌دهد و به باطن آن‌ها می‌رساند؛ آن‌ها را به خشوع و خشیت در برابر حق وا می‌دارد. این مضمون در ابیات (ج) نیز آمده است.

نکته: مضمون ابیات (الف) و (د) حاوی نوعی شک و تردید در عقایدی است که ابن‌سینا هم از باورمندان بدان است. ابیات (الف) در مخالفت با نظر ابن‌سینا پیرامون ارتباط طبیعت با ماوراءطبیعت است. ابیات (د) در مخالفت با نظر ابن‌سینا پیرامون شر و بدی است.

(فلسفۀ دوازدهم، دوره میانی، صفحه ۸۱)

(نیمه پواهری)

۲۵۸- گزینه ۳»

(مید پیر هسینلو)

مشرق جهان در جغرافیای سهروردی، نور محض یا محل فرشتگان مقرب است. در میان مشرق محض و مغرب کامل، مغرب وسطی قرار دارد که در آن نور و ظلمت به هم آمیخته‌اند. براساس بیانی که شیخ اشراق از مفهوم «اشراق» دارد، مفهوم «نور» را به جای مفهوم «وجود» وارد فرهنگ فلسفی خود می‌نماید.

(فلسفه دوازدهم، دوره میانی، صفحه ۸۴)

۲۵۹- گزینه ۴»

(الله فاضلی)

بنیادی‌ترین اصل فلسفی حکمت متعالیه، اصل اصالت وجود است. این اصل بیان می‌کند که آنچه اصیل و واقعی است وجود است و ماهیت تنها حاصل انتزاع ذهن است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «اصیل بودن کتاب به معنای مطابقت آن با واقع است.

گزینه ۲: «اذهان عمومی اصالت ماهیت را بهتر می‌پذیرفتند، زیرا مردم آنچه را می‌بینند (ماهیت) بهتر از آنچه به تعقل نیاز دارد (وجود) می‌پذیرند.

گزینه ۳: «آنچه منشا اثر نیست، ماهیت است. وجود منشأ اثر است و این اصل آن را دارای اصالت می‌داند.

(فلسفه دوازدهم، دوران متأخر، صفحه‌های ۹۲ و ۹۳)

۲۶۰- گزینه ۳»

(الله فاضلی)

یکی از اصول مهم و بنیان دوم فلسفه صدرایی اصل وحدت وجود است. هستی یک حقیقت و یک واحد حقیقی بیش نیست. آنچه از کثرت در جهان مشاهده می‌کنیم، به معنای وجودهای مختلف و متکثر نیست، بلکه معنای دیگری دارد.

(فلسفه دوازدهم، دوران متأخر، صفحه‌های ۹۲ تا ۹۶)

روان‌شناسی

۲۶۱- گزینه ۲»

(مهدی ابراهیم مازنی)

دلایل اصلی وجود تعاریف مختلف در روان‌شناسی، گذر زمان و پیشرفت دانش از یک سو و زاویه نگاه دانشمندان از سویی دیگر است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۲۰)

۲۶۲- گزینه ۳»

(موسا عفتی)

اگر حافظه شکل نگیرد، تفکری هم نخواهد بود. حافظه ابزاری برای گذر از شناخت پایه و ورود به شناخت عالی یعنی تفکر است.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه ۹۰)

۲۶۳- گزینه ۴»

(مبیناسادات تاپیک)

به رفتارهایی که وابسته به آمادگی زیستی است، ریش یا پختگی می‌گویند. ریش یا پختگی به معنای آمادگی زیستی است که خود دارای برنامه رشد طبیعی و منظمی است.

بر اساس فرایند ریش، آدمی از دوره جنینی تا مرگ برخی خصوصیات را در جنبه‌های مختلف رشد نشان خواهد داد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۴۰ تا ۴۲)

۲۶۴- گزینه ۴»

(کوثر دستورانی)

شناخت عالی شامل استدلال، قضاوت، حل مسئله و تصمیم‌گیری می‌شود که در گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» به آن‌ها اشاره شده است؛ اما توجه، احساس و ادراک جزو شناخت پایه هستند که در گزینه «۴» بیان شده است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۲۱)

۲۶۵- گزینه ۲»

(موسا عفتی)

رشد سریع شناختی در نوجوانی و جوانی باعث می‌شود که فرد بهتر بتواند درباره مسائل اخلاقی، ارزشی و دینی قضاوت کند و واکنش دقیق‌تری نشان دهد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۶۱)

۲۶۶- گزینه ۲»

(فرهاد علی‌نژاد)

مفهوم «حافظه کاری» نشان می‌دهد که انواع حافظه را نمی‌توانیم صرفاً براساس زمان تقسیم‌بندی کنیم، بلکه میزان استفاده از اطلاعات، تعیین‌کننده در دسترس بودن یا عدم دسترسی به آن اطلاعات است.

ردهای حسی ذخیره شده در حافظه حسی، در صورت توجه به اطلاعات تبدیل می‌شوند و به حافظه کوتاه‌مدت و کاری انتقال می‌یابند.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه ۹۵)

۲۶۷- گزینه ۱»

(کوثر دستورانی)

الف) تشخیص مسئله با احساس مبهم از مسئله متفاوت است: مرحله اول (تشخیص مسئله)

ب) راه‌حل انتخاب شده باید ارزیابی شود: مرحله سوم (ارزیابی راه‌حل)

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۱۹ و ۱۲۰)

۲۶۸- گزینه ۳»

(موسا عفتی)

توجه با تمرکز متفاوت است؛ اگر توجه مداوم و پایدار باشد، در آن صورت با تمرکز مواجه هستیم. اغلب به دلیل ارتباط نزدیک میان دو مفهوم توجه و تمرکز، همه افراد قادر به تفکیک آن دو نیستند.

(روان‌شناسی، احساس، توجه، ادراک، صفحه ۷۳)

۲۶۹- گزینه ۱»

(فرهاد علی‌نژاد)

تشریح موارد نادرست:

الف) بررسی تغییرات فراخنای زندگی انسان در روان‌شناسی رشد، از تشکیل نطفه تا مرگ را شامل می‌شود.

ب) دوقلوهای همسان الزاماً هم‌جنس هستند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۳۷، ۴۰، ۴۱ و ۴۹)

۲۷۰- گزینه ۳»

(سوفیا فرقی)

حافظه با توجه به نوع اطلاعات، به دو نوع رویدادی و معنایی تقسیم می‌شود. پاسخ به سؤال اول دربرگیرنده شکل‌گیری حافظه رویدادی است که به یک تجربه شخصی مربوط می‌شود؛ اما پاسخ به سؤال دوم دربرگیرنده دانش عمومی افراد است و در حیطه حافظه معنایی قرار می‌گیرد.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۹۷ و ۹۸)

۲۷۱- گزینه «۲»

(موسا عفتی)

در روش بارش مغزی سعی می‌شود راه‌حل‌های مختلف ارائه شود.

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه ۱۲۸)

۲۷۲- گزینه «۴»

(کوثر دستورانی)

- ناهماهنگی بین باور بهترین مدیر بودن و ناتوانی در حل مشکل:
ناهماهنگی شناختی

- نسبت دادن شکست به بی‌کفایتی بقیه: اسناد

- توقف کوشش به علت شکست‌های پی در پی: درماندگی آموخته شده

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه‌های ۱۶۵ تا ۱۷۹)

۲۷۳- گزینه «۱»

(موسا عفتی)

افراد دارای وسواس، موقعیت هشدار کاذب را بیشتر از سایر افراد تجربه می‌کنند. در موقعیت هشدار کاذب محرک غایب است، اما افراد آن را ردیابی می‌کنند. در این اختلال فرد برای مثال با اینکه دست‌هایش را به جایی نزده، فکر می‌کند که دست‌هایش آلوده‌اند و در طول روز بارها و بارها اقدام به شستن دست‌هایش می‌کند.

(روان‌شناسی، احساس، توبه، ادراک، صفحه ۷۷)

۲۷۴- گزینه «۳»

(فرهاد علی‌نژاد)

اصولاً زمانی با مسئله مواجه می‌شویم که امکانات ما محدود باشد. بسیاری از افراد توانایی‌های خود را نمی‌شناسند. عدم شناسایی دقیق توانمندی‌ها باعث استفاده از راه‌حل‌های غیرمنطقی می‌شود.

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه ۱۱۶)

۲۷۵- گزینه «۲»

(موسا عفتی)

در مورد اول تعارض گرایش - گرایش رخ می‌دهد، زیرا هر دو هدف خواستنی‌اند، اما در مورد دوم تعارض گرایش - اجتناب رخ می‌دهد، زیرا از یک طرف گرایش به این دارید که یک سؤال را شانس بزنید و احتمالاً درست دریابید و در عین حال از احتمال غلط بودن پاسخ اجتناب دارید.

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۵۱ و ۱۵۲)

۲۷۶- گزینه «۳»

(موسا عفتی)

تبیین به بیان چرایی اتفاق افتادن یک پدیده می‌پردازد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی، تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۲۷۷- گزینه «۲»

(معمربراهیم مازنی)

ادراک کنترل و کارایی باید سازنده باشد؛ یعنی با شواهد محیطی هماهنگی لازم را داشته باشد، زیرا در صورت ناهماهنگی، نوعی ادراک کنترل و کارایی کاذب ایجاد می‌شود که مانع بروز رفتار است.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه ۱۷۳)

۲۷۸- گزینه «۴»

(فرهاد علی‌نژاد)

با توجه به اینکه فرد تمام پولی را که داشته باخته است، بازی برای او مزیتی به همراه نداشته و او تنها «هزینه» پرداخته است. بنابراین تصمیم فرد باید تحت تأثیر ملاک «هزینه‌ها» باشد (رد گزینه ۱). بدیهی است که تأثیر روانی باخت و نیز اینکه فرد پولی ندارد و اگر از این بیشتر ببازد، باید قرض بگیرد، ریسک بازی را برای او نسبت به ابتدای بازی بالاتر می‌برد.

در صورت سؤال اطلاعات دقیقی راجع به نحوه تصمیم‌گیری شخص نیامده است، از این گذشته شخص چه تصمیم به ادامه بازی بگیرد و چه بازی را ادامه ندهد، فرایند تصمیم‌گیری او (نه نوع تصمیمی که می‌گیرد) است که تعیین می‌کند چه سبک تصمیم‌گیری دارد. بنابراین اطلاعاتی برای تأیید گزینه‌های «۲» و «۳» نداریم.

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۴۱ تا ۱۴۳ و ۱۴۶)

۲۷۹- گزینه «۴»

(کوثر دستورانی)

تغییرات در زندگی مهم‌ترین عامل ایجاد فشار روانی‌اند که افراد بعد از روبه‌رو شدن با تغییر برای دوباره سازگار شدن با شرایط جدید زندگی تلاش می‌کنند که باعث فشار روانی می‌شود.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه ۱۹۵)

۲۸۰- گزینه «۱»

(مبینا تاپیک)

مقابله به معنای تلاش فرد برای از بین بردن فشار روانی و یا به حداقل رساندن و تحمل آن است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه ۱۹۸)